CENTER ZA SLOVENŠČINO
KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Letno poročilo 2020

Univerza *v Ljubljani*
Filozofska fakulteta

Kazalo

Leto 2020 – mozaik »kvadratkov« 3

PROGRAMI IN DEJAVNOSTI CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK 5

Slovenščina na tujih univerzah 6

56. seminar slovenskega jezika, literature in kulture 27

39. simpozij Obdobja 33

Tečaji slovenščine 37

Slovenščina za otroke in mladostnike 42

Izpitni center 49

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika 57

Založniška dejavnost 60

Projekti 63

OBJAVE V MEDIJIH 66

BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH DELAVCEV CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK 2020 70

Leto 2020 – mozaik »kvadratkov«

Začetek januarja 2020 ni bil nič drugačen od drugih januarjev. Na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik smo se pripravljali na dejavnosti, ki se bodo odvijale spomladi, oblikovali smo izvedbene načrte za bližajoče se tečaje med zimskimi semestralnimi počitnicami, pa tudi poletne prireditve so skoraj že trkale na vrata. Potem pa smo se naenkrat znašli v situaciji, ko vse to ni bilo več mogoče. Srečali smo se z omejitvami gibanja in zbiranja, ki so naše dejavnosti najbolj prizadele. Kot vsako leto smo načrtovali tečaje, poletne šole in izobraževanja, na koledarju so se bližali izpitni roki, tudi simpozij Obdobja se je že napovedoval. Vse to pa so priložnosti, ko se na enem mestu zbere veliko ljudi z različnih koncev sveta. A prav to je epidemija v letu 2020 onemogočila.

Iznajdljivost, prilagodljivost, kreativnost – pa še kaj bi lahko omenili – sodelavcev in sodelavk Centra so omogočili, da vse načrtovane dejavnosti niso padle v vodo, celo več, dosegle so precejšnje število naslovnikov in naslovnic, morda več od pričakovanega. Tudi tiste med njimi, ki bi jim bila Centrova ponudba v živo drugače nedosegljiva. Med takimi prireditvami, ki so na daljavo nagovorile precej večjo množico zainteresiranih, sta zagotovo na prvem mestu Seminar slovenskega jezika, literature in kulture ter Simpozij Obdobja. Rezultati podatkov o obisku in analiza ocen iz evalvacijskih vprašalnikov kažejo, da bi bilo morda tudi za naprej dobro razmišljati o hibridni izvedbi prireditev, kar pomeni, da bi nekatere dejavnosti, ki potekajo v živo v predavalnicah, ponudili tudi na daljavo.

Leto 2020 je torej zaznamovalo predvsem prenašanje vsebin v okvir, ki je omogočal izvedbo na daljavo. Najprej so se s tem soočili na Tečajih. Nenaden prehod iz učilnic v Pionirskem domu v domače delovne sobe. Pa virtualni ogledi Ljubljane, muzejev, filmov. Kuhanje na daljavo. Program skoraj ni bil okrnjen, česar si sredi marca skoraj nismo znali predstavljati. Tudi številke, zbrane na različnih tečajih, govorijo o tem, da je bil program izpeljan izvrstno. Tudi spletni tečaj Slonline je nadaljeval svojo zdaj že tradicijo povečevanja novih uporabnikov, avtorice pa pripravljajo 3. stopnjo, kjer bodo poudarki namenjeni predvsem slovničnim temam.

Poletne prireditve (Mladinska poletna šola, Poletna šola in Seminar slovenskega jezika, literature in kulture) so bile izvedene na daljavo. Potrebnih je bilo nekaj sprememb in prilagoditev, ki so omogočile prireditve, primerljive preteklim. Večja sprememba je povezana predvsem s SSJLK. Tema, predvidena za leto 2020, se je premaknila v naslednje leto, predavanj je bilo nekoliko manj, osredinjena pa so bila na bolj splošne teme, povezane s slovenskim jezikom, literaturo in kulturo.

Na programu Slovenščina za otroke in mladostnike je bil v letu 2020 uspešno zaključen tečaj za dijake s Kitajske. Gre za prvo tako celoletno strnjeno izobraževanje dijakov, ki se nameravajo v letu 2021/22 vpisati na študij na univerzah v Sloveniji. Poleg njega so potekale še druge dejavnosti in projekti, predvsem priprava učnih načrtov za slovenščino kot drugi jezik v osnovnih šolah in vrtcih. Uspešno se je zaključil tudi projekt evalvacije modelov poučevanja slovenščine kot drugega jezika.

Zaradi epidemiologije in posledično izrednih razmer je bilo nekaj več težav na Izpitnem centru. Kar nekaj izpitnih rokov smo bili prisiljeni prestaviti, nekatere celo odpovedati, pod posebnimi pogoji je bil proti koncu leta izveden izpit na ravni odličnosti, vendar le za zdravnike. Okoliščine so bile verjetno povod in tudi vzrok za stopnjevanje pritiskov javnosti, ki se je spraševala o smiselnosti ocenjevanja jezikovnega znanja zdravnikov, pa o stopnji znanja jezika na C1, ki je opredeljena v zakonodaji. Žal pa tudi okoliščine niso spodbudile odločevalcev, da bi končno omogočili dokončanje posebnega izpita za zdravnike, ki so ga sodelavke Izpitnega centra skupaj s predstavniki medicinske fakultete in Zdravniške zbornice že oblikovale. Leta 2020 je bil prenovljen tudi program Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Dodana je bila še četrta stopnja, to je vstopna raven (A1). Izpit na tej stopnji je namreč obveznost, izhajajoča iz zakonodaje, ki jo za ohranjanje statusa morajo opraviti aktivni iskalci zaposlitve.

Delo učiteljev in učiteljic slovenščine na tujih univerzah je prav tako zaznamovala in sooblikovala aktualna epidemiološka situacija. Vrsta jih je ostala doma in izvajala pouk na daljavo, kljub temu pa so uspešno opravljali svojo vlogo. V bibliografijah so zabeležena nova mentorstva, avtorstva strokovnih in znanstvenih del, številnih prevodov, ob vse tem pa so organizirali številne kulturne dogodke, od koncertov na daljavo do literarnih in filmskih večerov. Veliko energije vseh sodelavcev in sodelavk na STU pa je bilo usmerjene tudi na prenovo pravilnika, ki opredeljuje formalne okvire delovanja programa STU.

Program Založništvo se je leta 2020 soočil z novimi izzivi, predvsem povezanimi z dostopnostjo gradiva, ki je bila zaradi okoliščin pogosto omejena. Med novimi projekti je treba omeniti stopenjsko branje, v okviru katerega pripravljajo serijo knjižic s slovenskimi literarnimi liki, in gradivo za poučevanje slovenščine kot tujega jezika, pripravljeno v sodelovanju z ekipo Leta plus. Konferenca CSDTJ, načrtovana za leto 2021, pa je zaradi okoliščin prestavljena. Izvedena bo v okviru Simpozija Obdobja 2022.

Program Izobraževanje je izpeljal načrtovane dejavnosti, nekaj na daljavo, nekaj v hibridni obliki. Med skupnimi projekti Centra omenjam dva. Prvi je projekt Jezik pri delu, ki ga izvaja ACS, drugi pa selitev v nove prostore na Trubarjevi. Načrti so se v letu 2020 začeli počasi uresničevati.

Leto 2020 je Centru prineslo nove izzive, nove naloge, s tem pa tudi nekaj kadrovskih okrepitev. Na novo smo na projektu Izpiti na vstopni ravni zaposlili Katjo Krajnc, dr. Mateja Eniko pa je nadomeščala Petro Likar Stanovnik. Posebej ponosni smo tudi na priznanji, ki sta ju za svoje delo dobila naša kolegica in kolega. Še enkrat čestitam dr. Ini Ferbežar za priznanje UL, ki »je s svojim dolgoletnim raznovrstnim delovanjem (v okviru Izpitnega centra Centra za slovenščino) ne le dosegla imenitne in odmevne strokovne rezultate in uspehe tako v Sloveniji kot v mednarodnem prostoru, temveč je s svojim velikim občutkom za človečnost in družbeno odgovornost na eni strani in samoiniciativnostjo na drugi strani dobesedno poskrbela za boljše življenje vrste ljudi, ki so se morali kot tujci naučiti in dokazati znanje slovenščine. Hkrati je s svojo strokovno dejavnostjo pomembno okrepila slovensko jezikovno skupnost in poskrbela za njeno vitalnost v spremenljivem globalnem večjezičnem svetu« (iz utemeljitve za priznanje, december 2020; https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/12/PriznanjeUL2020_InaFerbezar.pdf). Za svoje strokovno delo je leta 2020 priznanje Filozofske fakultete dobil tudi dr. Damjan Huber, ki »je izredno kompetenten, zanesljiv, ustvarjalen in pozitiven sodelavec, ki s svojim uspešnim strokovno-organizacijskim, pa tudi pedagoškim in raziskovalnim delom pomembno utrjuje ugled Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ter skrbi za razvoj in promocijo Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik« (iz utemeljitve za priznanje, neobjavljeno gradivo).

Za konec lahko sklenem – Centrovo delovanje je bilo kljub izrednim razmeram uspešno, finančno razmeroma stabilno, tudi javno odmevno. Leto 2020 v mozaik zgodovine Centra umešča nov kamenček. Kako pomemben bo za sliko, ki jo ustvarjamo, pa bo zagotovo pokazal čas.

red. prof. dr. Simona Kranjc
predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Programi in dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Predstojnica: red. prof. dr. Simona Kranjc
Vodja strokovne službe: doc. dr. Damjan Huber
Tajništvo Centra: Brigita Zahirović

Program oz. dejavnost	Financiranje programa oz. dejavnosti	Samostojni strokovni sodelavci	Financiranje strokovnih sodelavcev
Slovenščina na tujih univerzah	MIZŠ	dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (vodja programa STU) doc. dr. Damjan Huber (vodja programov SSJLK in Obdobja)	MIZŠ, lastna sredstva
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture Vodja: doc. dr. Damjan Huber	MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, lastna sredstva, sponzorji		
Simpozij Obdobja Predsednica: izr. prof. dr. Jerca Vogel	MIZŠ, lastna sredstva		
Izpitni center	lastna sredstva	dr. Ina Ferbežar (vodja programa) Petra Likar Stanovnik (do aprila 2020) Mateja Eniko (od aprila 2020) Neža Kočevar Katja Krajnc (od junija 2020)	lastna sredstva, MIZŠ
Tečaji slovenščine	lastna sredstva, MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, CMEPIUS	Jana Kete Matičič (vodja programa) lekt. Tanja Jerman (vodja učiteljev) lekt. Tjaša Alič lekt. Katja Kralj Melita Vešner Brigita Vuga Brigita Zahirović	lastna sredstva, MIZŠ
Slovenščina za otroke in mladostnike	lastna sredstva, MIZŠ (ZRSŠ), Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	dr. Mihaela Knez (vodja programa) dr. Damjana Kern Andoljšek	lastna sredstva, MIZŠ
Izobraževanje	lastna sredstva, MIZŠ	lekt. Matej Klemen (vodja programa) dr. Mihaela Knez	lastna sredstva, MIZŠ
Založništvo	lastna sredstva	mag. Mateja Lutar (vodja programa) lekt. Matej Klemen	lastna sredstva, MIZŠ

Dodatne dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik v letu 2020

Redna izobraževanja za učitelje in izpraševalce
Znanstvena in razvojno-aplikativna dejavnost – projekti - Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik (EVA) - Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika (OBJEM) - Dopolnitev in nadgradnja programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik (2019–2020) - Stopenjsko branje (Slovenščina po korakih) - Korpus slovenščine kot tujega jezika (KOST) - Jezik pri delu (ACS)

Slovenščina na tujih univerzah

dr. Mojca Nidorfer

1 Splošno o programu

V študijskem letu 2019/20 je v mreži programa Slovenščina na tujih univerzah (STU) delovalo 61 slovenistik, od tega 8 na univerzah, kjer lektorjevo delo financira samo Republika Slovenija (MIZŠ), 38 na univerzah, kjer lektorja sofinancirata Republika Slovenija in univerza gostiteljica, in 15 na univerzah, kjer delo lektorja financira samo univerza gostiteljica. V lektorate in študijske programe slovenščine na tujih univerzah je bilo glede na prejeta poročila vključenih 2391 študentov.

Statusi slovenistik na tujih univerzah so bili naslednji: na 28 univerzah je imela slovenistika status samostojnega diplomskega študija ali študijske smeri v okviru dodiplomskega in/ali podiplomskega študija, tj. magistrskega in doktorskega študija. Na univerzah pa so lektorat slovenščine bodisi kot obvezni izbirni predmet ali kot izbirni predmet lahko izbirali vsi študenti oddelka, kjer je slovenistika, študenti fakultete, univerze in tudi zunanji slušatelji.

V drugem semestru študijskega leta, približno od februarja 2020 naprej, je študijski proces na vseh univerzah po svetu potekal na daljavo, s pomočjo različnih orodij elektronskega posredovanja. Enako so lektorate in predavanja izvajali tudi učitelji STU. 13 učiteljev je ob zaostrovanju razmer in zapiranju držav v prvem valu pandemije delo opravljalo na daljavo iz Slovenije. Pred začetkom novega študijskega leta so znova vsi odšli na delovna mesta na univerze gostiteljice, razen štirih učiteljev, ki še vedno opravljajo delo na daljavo, iz Slovenije.

2 Kadrovske spremembe in spremembe statusa na slovenistikah

V program Slovenščina na tujih univerzah (STU) je bilo v študijskem letu 2019/20 vključenih več kot 50 učiteljev lektorjev slovenščine v tujini, od tega 31 učiteljev, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (UL FF), osem učiteljev, ki so poučevali na slovenistikah na podlagi avtorske pogodbe, in učitelji, zaposleni na tujih univerzah. Poleg učiteljev, ki so izvajali lektorate, je predavanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi na univerzah v tujini izvajalo več kot 35 tujih habilitiranih učiteljev. Na nekaterih slovenistikah so predavanja, seminarje in mentorstva študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah izvedli tudi zaposleni učitelji programa STU. Nekateri, ki so že dosegli doktorske nazive, so tudi mentorji študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah, objavljajo prispevke in se udeležujejo znanstvenih konferenc. Študentom na vseh stopnjah študija pomagajo in svetujejo pri zbiranju gradiva ter ustrezne strokovne literature za diplomska, magistrska in doktorska dela. Osem učiteljev programa STU je v prvi polovici julija 2020 zelo uspešno poučevalo na 56. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK), saj so jim udeleženci v anketi podelili oceno skoraj 5 (od 5). Rezultat je primerljiv s preteklimi leti, čeprav je bil letošnji SSJLK zaradi pandemije Covid-19 v celoti izveden na daljavo, preko aplikacije ZOOM, kar je bil poseben izziv tako za organizatorje kot tudi za vse predavatelje in učitelje.

2.1 Pregled po slovenistikah

Argentina

V **Cordobi** je Maja Kračun, ki poučuje na Katoliški univerzi, začela izvajati tudi predavanja iz slovenske književnosti na Državni univerzi v Cordobi.

Bosna in Hercegovina

Na Filološki fakulteti državne univerze v **Banjaluki** je lektorat začela izvajati doc. dr. Janja Vollmaier Lubej, ki z delom v novem študijskem letu nadaljuje.

Italija

Na univerzi v **Vidmu** je lektorica slovenščine v nezavidljivem položaju, saj ima le triletno pogodbo. Takšen status lektorjev slovenščine traja že desetletja, posledica pa je poleg slabe zaposlitvene situacije lektorja tudi nezagotavljanje kontinuitete v okviru slovenistike s strani videmske univerze. Glede na visok vpis na slovenščino (25 študentov v letu 2018/19) in stalno prisotnost slovenščine ter diplomski študij bi morali status lektorja na univerzi v Vidmu izboljšati, zaposlitev spremeniti v stalno. Pereči problem smo poskušali urediti na sestanku, ki so se ga udeležili predstojnica Centra dr. Simona Kranjc in vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, profesor dr. Roberto Dapit, dekanja fakultete dr. Antonella Riem, ki je obljubila podporo, vendar se status lektorja ni spremenil. UL FF je poslala tudi dopis rektorju videmske univerze, na katerega nismo prejeli odgovora. Lektorici Lari Pižent se je pogodba iztekla v februarju 2020, študenti pa so bili v drugem semestru brez lektorja.

Madžarska

Položaj slovenščine v Porabju na Pedagoškem centru Daniela Berzsenyija na Zahodnomadžarski univerzi Savaria v **Sombotelu** je precej pereč, saj je študentov premalo,

povezave s slovensko skupnostjo pa niso dobre. Zaradi tega je bil 4. 2. 2020 na pobudo programa STU, vodje programa dr. Mojce Nidorfer Šiškovič, izveden obisk z več sestanki: najprej sestanek na Državni slovenski samoupravi na Gornjem Seniku, ki so se ga udeležili Karel Holec, predsednik Državne slovenske samouprave, Ildika Dončec Treiber, ravnateljica DOŠ Gornji Senik, generalna konzulka RS v Monoštru Metka Lajnšček, predstojnica CSDTJ dr. Simona Kranjc, vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič ter lektorica slovenščine Mojca Jesenovec. Na sestanku smo proučili možnosti tesnejšega sodelovanja slovenistike v Sombotelu s šolami, z učitelji in vzgojitelji na dvojezičnih OŠ in vrtcih v Porabju. Nato je bil organiziran sestanek na Pedagoškem centru Daniela Berzsenyija, ki so se ga udeležile predstojnica dr. Katalin Molnár Horváthne, profesorici na slovenistiki dr. Erzsébet Skaperné Embersics in Ibolya Merkliné Doncsecz, predstojnica CSDTJ dr. Simona Kranjc, vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič ter lektorica slovenščine Mojca Jesenovec. Dogovorjeno je bilo, da bo lektorica enkrat tedensko izvajala izobraževanja za učitelje na osnovnih šolah, okrepili bomo sodelovanje tudi z gimnazijo v Monoštru ter z Zavodom za šolstvo, katedro in šolami v okviru priprave gradiv za državne izpite iz slovenščine.

Nemčija

Skušali bomo okrepiti stike z univerzo v **Berlinu**, kjer še vedno poučuje ddr. Dvořak, vendar brez statusa.

Rusija

V **Moskvi** vpisa na slovenščino v letu 2020 ni bilo. Število mest za posamezne jezike je sicer na MGU zelo omejeno, saj za 18 študijskih mest na treh študijskih smereh, med katerimi je tudi slovenščina, kandidira okoli 600 kandidatov, študenti pa morajo za vpis opraviti tudi zahtevne sprejemne izpite. Nazadnje so bila odobrena tri državno financirana mesta za slovenistiko, slovenščina pa zelo težko konkurira večjim jezikom in tako že nekaj let ni dosegla dovolj velikega vpisa študentov za izvedbo študijskega programa. V sodelovanju UL FF in veleposlaništva RS v Moskvi je bil v načrtu sestanek v Moskvi, izvedbo pa je preprečila pandemija Covid-19.

ZDA

Na Univerzi Washington v **Seattlu** si dr. Michael Biggins prizadeva razvijati slovenistiko, do julija 2020 sta bila tam zaposlena dr. Gašper Beguš ter njegova žena Nina Beguš, ki sta slovenista UL FF ter z opravljenim doktorskim študijem na Harvardu. Od julija 2020 dr. Gašper Beguš dela na Univerzi Berkeley v San Franciscu. Državna univerza Berkeley predstavlja možnost, da bi v sodelovanju z Univerzo Stanford razvili slovenistiko, tudi z lektorjem iz Slovenije. Lektor bi zaradi bližine obeh univerz lahko poučeval na obeh univerzah in obenem tudi v slovenski skupnosti v San Franciscu. Ob udeležbi na slavistični konferenci organizacije ASEEES in sestanku Slovene Studies Society konec novembra 2019 v San Franciscu se je na več srečanjih s predstavniki univerz v Stanfordu, Berkeleyju in v slovenski skupnosti o tem pogovarjala vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič. V letu 2020 so potekala intenzivna prizadevanja v sodelovanju UL FF in MIZŠ ter z dr. Juretom Leskovcem z Univerze Stanford, da bi z Univerzo Stanford dosegli sporazum, kako bi iz Slovenije lahko financirali učitelja slovenščine, zaenkrat žal neuspešno.

Podatki o slovenistikah za študijsko leto 2019/20

Slovenistike tipa A (8)	Učitelj/-ica	Status predmeta	Tedensko število ur	Število habil. učiteljev	Število študentov: 912	Status slovenistike v l. 2020/2021 bo enak/spremenjen
Beograd	mag. Laura Fekonja Fonteyn	**dipl.**, obv. izb., izb.	12 (362)	D (2)	80 študij in 600 izb. predmet	enak
Bruselj	Ivana Petric Lasnik	izb.	4,4 (107,8)	/	18	enak
Buenos Aires	Tjaša Lorbek	izb.	14 (384)	/	99	enak
La Plata	Tjaša Lorbek – dod. lektorat	izb.	4 (120)	/	38	enak
Gent	Ivana Petric Lasnik	izb.	13,3/8,3 (263,2)	/	5	enak: v načrtu je reorganizacija programov, slov. bo postala eden od obv. izb. jezikov
Granada	Ana Fras	izb.	14 (420)	/	30	enak
Köln	Nejc Robida	**dipl.**, izb.	10 (300)	/	17	enak
Lizbona	mag. Mateja Rozman	obv. izb., izb.	12 (350)	/	25	enak

Slovenistike tipa B (38)	Učitelj/-ica	Status predmeta	Tedensko število ur	Število habil. učiteljev	Število študentov: 1175	Status slovenistike v l. 2020/21 bo enak/spremenjen
Bratislava	dr. Saša Vojtech Poklač	**dipl.** obv. izb., izb.	16,5 (495)	/	167	enak
Brno	mag. Mateja Kosi	**dipl.**, obv. Izb., izb.	13 (390)	/	26	enak
Budimpešta	dr. Mladen Pavičić	**dipl.**, obv. izb., izb.	16 (565)	D (2)	18	enak
Bukarešta	Katarina Dovč	obv. izb., izb.	13 (364)	/	32	enak
Cleveland	dr. Luka Zibelnik	izb.	20 (598)	/	81	enak
Cordoba, Državna univerza	Maja Kračun	obv. izb.	3 (64)	/	12	enak
Cordoba, Katoliška univerza	Maja Kračun	izb.	5 (160)	/	54	enak
Gradec	dr. Andrej Šurla	**dipl.**, obv., obv. izb., izb.	11 (360)	D (2)	20	enak
Katovice	Tina Jugović	**dipl.**, obv. izb.	12 (345)	D (1)	42	enak
Kijev	mag. Andreja Kalc	**dipl.**	2 (68)	D (1)	7	enak
Krakov	mag. Bojana Todorović	obv. izb., izb.	13 (390)	D (1)	70	enak
Lodž	Agata Glaz	**dipl.**	15 (440)	D (1)	15	enak
Lvov	Primož Lubej	**dipl.**, obv. izb.	12,5 (388)	D (2)	43	enak
Moskva	Boštjan Božič	**dipl.**, izb.	15 (368)	D (2)	23	spremenjen: slov. kot 2. slovanski jezik bo tudi za štud. 3. letnika Bolgaristike ter za štud. 1. letnika mag. študija smeri Polonistika
München	Marjanca Jerman	izb.	8 (232)	/	22	enak
London	Maja Rančigaj Beneš, Tjaša Alič	izb.	12,5 (373)	/	25	enak
Nottingham*	Maja Rančigaj Beneš – dodatni lektorat	/	/	/	/	enak (univerza ne izvaja predmetov)
Padova	Polona Liberšar	**dipl.**, izb.	13,5 (344)	D (1)	14	enak
Pariz	Petra Seitl	**dipl.**	9 (286)	/	4	enak
Peking, BFSU	mag. Metka Lokar	**dipl.**, izb.	12 (384)	/	7	enak
Praga	Magda Lojk	**dipl.**, izb.	12 (288)	D (2)	72	enak
Regensburg	Slavo Šerc	izb.	6 (180)	/	7	enak
Reka	dr. Klemen Lah	izb.	3 (90)	/	52	enak
Rim	Sanja Pirc	**dipl.**, izb.	16 (692)	D (1)	8	enak
S. Peterburg	dr. Anna Bodrova	izb.	4 (120)	D (1)	5	vpisa to leto ne bo
Sarajevo	mag. Pavel Ocepek	obv. izb., izb.,	16 (480)	/	123	spremenjen: program se podaljšuje za en semester v mag. študiju
Banjaluka	dr. Janja Vollmaier Lubej	izb.	5 (142)	/	14	enak
Sofija	Eva Šprager	obv. izb.	12 (360)	/	18	enak
Sombotel	Lea Lehner Vrečič, Mojca Jesenovec	**dipl.**, obv. izb., izb.	5,5 (142)	D (2)	2	enak
Tokio, SOKA	mag. Meta Klinar	izb.	/	/	/	lektorat se ni izvajal; enak

Tokio, TUFS	mag. Meta Klinar	izb.	8 (240)	/	20	enak
Trst, odd. za humanist.	mag. Rada Lečič	**dipl.**, podipl., izb.	15 (375)	D (4)	25	enak
Trst, odd. za prevaj.	dr. Karin Marc Bratina	**dipl.**, izb	12 (412)	D (1)	12	enak
Tübingen	dr. Irma Kern Nachtsheim	**dipl.**, obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	27	enak
Varšava	dr. Jasmina Šuler Galos	**dipl.**, izb.	14 (420)	D (2)	18	enak
Vilna	dr. Jelena Konicka	izb.	4 (128)	/	9	enak
Zadar	dr. Klemen Lah	obv. izb.	1,5 (45)	D (1)	19	enak
Zagreb	Simona Gotal	**dipl.**, izb.	14 (420)	D (4)	62	enak
Slovenistike tipa C (15)	**Učitelj/-ica**	**Status predmeta**	**Tedensko število ur**	**Število habil. učiteljev**	**Število študentov: 304**	**Status slovenistike v l. 2020/21 bo enak/spremenjen**
Berlin*	dr. Boštjan Dvořak	izb.	2	/	10	enak
Celovec*	dr. Nataša Hribar, dr. Tatjana Vučajnk	**dipl.**, izb.	16 (480)	D (4)	84	enak
Dunaj	dr. Elizabeta Jenko, Jernej Ključevšek	**dipl.**, obv. izb., izb.	12 (336)	D (2)	33	enak
Gdansk*	dr. Maša Guštin	obv. izb., izb.		D (1)	14	lektorat se izvaja vsako drugo leto, ne bo vpisa
Hebei*	/	/	/	/	ni podatka	z univerzo in učitelji ni stikov
Lawrence	Marta Pirnat Greenberg	izb.	4 (60)	/	5	enak
Leiden*	dr. Tijmen Pronk	izb.	2 (60)	D (1)	0	lektorat se je nazadnje izvajal v štud. l. 2015/16
Neapelj	dr. Maria Bidovec	izb.	4 (96)	D (1)	9	enak
Novi Sad	mag. Aleksandra Colić Jovanović	obv. izb.	4 (120)	D (1)	40	enak
Pardubice*	dr. Aleš Kozár	**dipl.**	17,6 (528)	D (1)	3	enak
Peking BISU	Jernej Kusterle, Barbara Kustec	**dipl.**, izb.	12 (360) 14 (420)	/	24	enak
Seattle*	dr. Michael Biggins	izb.	2 (60)	3 (90)	5*	enak
Skopje	dr. Lidija Arizankovska	**dipl.**, izb.	12 (360)	D (1)	46	enak
Stanford	mag. Maria J. Rode	izb.	4 (120)	D (1)	1	lektorat ne bo razpisan
Videm*	Lara Pižent	**dipl.**, izb.	16 (480)	D (2)	30	enak

Legenda

Tip lektorata:
A: lektor je zaposlen na slovenski strani, učitelja plačuje samo Republika Slovenija
B: lektorat je sistemiziran in financiran na slovenski in tuji strani – učitelja sofinancirata Slovenija in univerza gostiteljica
C: učitelj s slovenske strani ni financiran, na voljo ima sredstva za strokovno literaturo, udeleži se lahko izobraževanj, na univerzi gostiteljici ima različne statuse
dipl. – diplomski študij
obv. – obvezni predmet
obv. izb. – obvezni izbirni predmet
izb. – izbirni predmet
D – domači učitelj
G – gostujoči učitelj
ZS – zimski semester
PS – poletni semester
* – letnega poročila oz. podatka nismo prejeli, podatki iz preteklih let

2.2 Leto plus

S štud. l. 2019/20 so bili učitelji STU prvič vključeni v Leto plus, ki ga izvaja UL FF. Prvo študijsko leto je delo opravljala mag. Meta Klinar, v študijskem letu 2020/21 pa Magda Lojk. Na ta način je bil uresničen dolgoletni načrt omogočiti učiteljem, ki vsa leta delajo in živijo v tujini, da leto dni bivajo in delajo v Sloveniji.

3 Izobraževanja in delovna srečanja učiteljev ter priprava novih učiteljev

V okviru programa STU in CSDTJ je bilo organizirano tradicionalno delovno srečanje in izobraževanje za učitelje STU pred začetkom novega študijskega leta, tj. tridnevno srečanje in izobraževanje od 25. do 27. 8. 2020. Zaradi razmer ob epidemiji je srečanje potekalo na daljavo, preko aplikacije ZOOM. Junijsko srečanje in izobraževanje CSDTJ je zaradi pandemije odpadlo.

Konec leta 2019 ni bilo organizirano novoletno srečanje, in sicer iz več razlogov: zadnja leta so bila zaradi številnih projektov Svetovni dnevi (SD), ki smo jih izvajali na slovenistikah v decembru, zelo delovno intenzivna, še posebej leti 2018 in 2019, ko smo ob 100-letnici Univerze v Ljubljani in Filozofske fakulteti izvedli SD, pred tem smo že poleti organizirali tudi mednarodno konferenco učiteljev s slovenistik na tujih univerzah v okviru 55. SSJLK. Ob SD v decembru 2019 je izšel tudi zbornik z opisom vseh slovenistik, ki smo ga pripravili skupaj z učitelji, učitelji pa so organizirali okoli 100 dogodkov.

4 Financiranje in status programa STU ter stiki in podpora drugih institucij

Financiranje programa s strani **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS** (MIZŠ) je bilo v letu 2019/20 stabilno, sodelovanje pa je tudi na vsebinski ravni konstruktivno.

V zadnjih letih smo izčrpali vse možnosti za reorganizacijo slovenistik, saj smo brez dodatnih sredstev vzpostavili slovenistiko na Japonskem in podprli pobude za ustanovitev slovenistike v Cordobi v Argentini. Za širitev programa je tako MIZŠ v letošnjem letu zagotovilo dodatna sredstva za odprtje slovenistike na Stanfordu v San Franciscu, na Reki in v Banjaluki.

S 1. 10. 2019 so bili s podporo MIZŠ v *Uredbo o plačah in drugih prejemkih javnih uslužbencev za delo v tujini*, v 15., 27. in 40. člen (dodatek za nevarnost, dnevnica za službeno pot, učenje tujega jezika), sprejeti tudi učitelji STU, ki prejemajo omenjena povračila oz. dodatek, enako kot drugi javni uslužbenci, napoteni na delo v tujini.

Cilj programa STU tako ostaja, da bi uredili oz. ustrezno popravili nominalne plačne razrede za učitelje slovenščine na tujih univerzah na 110 (namesto 100), zaradi česar smo v aprilu na ministrico MIZŠ dr. Simono Kustec naslovili pismo z utemeljitvijo, s podpisom rektorja Univerze v Ljubljani red. prof. dr. Igorja Papiča in dekana Filozofske fakultete red. prof. dr. Romana Kuharja, vendar odgovora še nismo prejeli.

Tudi z **Ministrstvom za zunanje zadeve RS** in slovensko diplomatsko mrežo veleposlaništev (VP) po svetu smo zelo dobro sodelovali, izjemna je bila podpora zlasti ob poskusu prekinitve reakreditacije študija slovanskih jezikov v Lvovu. Veliko slovenskih diplomatskih predstavnikov v tujih državah je v preteklem študijskem letu obiskalo lektorate oz. se srečalo z vodstvi tujih univerz, sodelovalo pri kulturnih prireditvah in projektih slovenistik ter pripravilo sprejeme.

Zelo dobro sodelujemo tudi z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki dejavnost učiteljev podpira preko svojih razpisov, učitelji v tujini pa redno sodelujejo z **društvi Slovencev** in s slovenskimi **gospodarskimi predstavništvi**.

5 Podpora programa STU slovenistikam

Učitelji so v svojih poročilih znova pohvalili vsestransko podporo programa **STU** in **Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik** v smislu organizacijske in vsebinske podpore, koordinacije skupnih projektov (npr. Svetovni dnevi), nakupa knjig in drugih gradiv za študente, obveščanja o novostih in aktualnih razpisih, sodelovanja pri organizaciji strokovnih ekskurzij v Slovenijo ter uradne korespondence z univerzo gostiteljico, organizacije kakovostnih srečanj in strokovnih izpopolnjevanj trikrat letno. Prav tako učitelji zelo cenijo štipendije, ki jih prispevata **MIZŠ** in **Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu** za udeležbo študentov in učiteljev slovenistike in slavistike iz tujine ter iz slovenskega zamejstva na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK). Pri tem poudarjajo, da študentom iz tujih držav z nizkim standardom plačilo namestitve v času seminarja pogosto predstavlja prevelik strošek, zato se seminarja ne morejo udeležiti nekateri zelo dobri študenti. Tujim študentom in učiteljem slovenščine ta edinstvena prireditev omogoča, da se poglobljeno seznanijo s slovenščino v Sloveniji, poslušajo predavanja strokovnjakov s področja slovenistike in humanistike ter družboslovja in stkejo strokovne ter kulturne stike z institucijami v Ljubljani in Sloveniji.

6 Študentske in učiteljske izmenjave

V zadnjih letih se povečuje število izmenjav in gostovanj tako študentov kot tudi učiteljev slovenistov v Sloveniji in tujini. K temu so največ pripomogli učitelji s podpisom novih pogodb Erasmus s slovenistikami na tujih univerzah ter slovenistikami na vseh slovenskih univerzah. Precej izmenjav poteka tudi preko akademske mreže Ceepus in bilateralnih

pogodb ter programov o sodelovanju, ki jih Republika Slovenija podpisuje z drugimi državami.

7 Kulturni projekti in druge dodatne dejavnosti programa STU

V študijskem letu 2019/20 je bilo na tujih univerzah izvedenih veliko število kulturnih prireditev, ki so obogatile pedagoško delo in program slovenistik. Organizirali so jih učitelji slovenščine na tujih univerzah, vanje so vključili tudi svoje študente, sodelavce učitelje na tujih univerzah, se povezali s slovenskimi ustvarjalci in institucijami ter slovenskimi diplomatskimi predstavništvi in društvi. V okviru programa STU smo se pridružili praznovanju stoletnice ustanovitve Univerze v Ljubljani in Filozofske fakultete in pripravili ter v začetku decembra uspešno izvedli že 10. veliki mednarodnopromocijski projekt, tokrat pod naslovom *Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani* (SD). Osrednja skupna dejavnost, ki je v tokratnem projektu povezala vse slovenistike na univerzah po svetu, je bila priprava zbornika slovenistik *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu*, v katerem je predstavljenih 59 slovenistik. SD smo izvedli na slovenistikah na tujih univerzah od 2. do 6. 12. 2019 z okoli 100 dogodki – predavanji, konferencami, predstavitvami, gostovanji iz Slovenije. V okviru projekta je bil eden od ciljev tudi poiskati povezave tujih univerz z univerzo v Ljubljani in Filozofsko fakulteto v stoletnici njenega delovanja. Številne prireditve, ki so jih pripravili učitelji na tujih univerzah skupaj s študenti, tujimi univerzami, slovenskim diplomatskimi predstavništvi in drugimi institucijami, so bile zelo dobro obiskane, medijsko odmevne, učitelji pa so o njih pisali tudi v letnih poročilih. Žal so bile številne že dogovorjene in pripravljene prireditve v letu 2020 od februarja oz. marca naprej odpovedane zaradi pandemije Covid-19.

7.1 Pregled dodatnih dejavnosti po slovenistikah (povzetek iz poročil učiteljev)

Argentina

V **Buenos Airesu** je lektorica v slovenskem društvu Pristava predstavila nagrado kresnik za najboljši roman in nagrajence preteklih let ter zadnje trende v literaturi v slovenskem prostoru. 26. 4. 2019 sta jih na lektoratu obiskala Marij Čuk, tržaški pesnik in pisatelj, ter Nadia Roncelli, urednica književnega programa pri tržaški založbi in reviji *Mladika*. Za to priložnost je Damian Ahlin iz Slovenske kulturne akcije prevedel v španščino odlomek Čukovega nagrajenega romana *Prah* in tri pesmi. 30. 5. so na filozofski fakulteti gostili Braneta Mozetiča, v organizaciji Julie Sarachu, pogovor je vodil predstojnik katedre dr. Eugenio Lopez Arriazu, besedila je bral Pablo Arraigada, tolmačil pa Rok Fink. Pogovor je poslušalo več kot 50 študentov in drugih zainteresiranih. 2. 10. jih je obiskala dr. Barbara Ivančič Kutin z ZRC SAZU, ki je v Argentini zbirala pripovedno izročilo med tamkajšnjimi Slovenci. Predstavila je svoje delo in zbirke etnološkega gradiva. Na praktičnih primerih, ki so jih študenti lektorata prevedli v španščino, je prikazala zbiranje izročila in k sodelovanju povabila tudi poslušalce, saj je bilo med njimi veliko potomcev Slovencev. 4. 10. so se udeležili še njenega predavanja o krivopetah na Inštitutu za filologijo in hispansko književnost. Prvo predavanje je tolmačila lektorica, drugega pa Matilda Leskovec. 5. 12. so obeležili SD s pregledom stoletne zgodovine UL. Dr. Juan Carlos Radovich je na kratko predstavil sodelovanje med oddelkoma za antropologijo UL FF in UBA FFyL, sledilo je predavanje o življenju in delu Branislave Sušnik, ki ga je izvedla doktorska študentka antropologije in učenka lektorata slovenščine Maria Agustina Morando. S slušatelji lektorata so se udeležili dogodkov v organizaciji slovenskega VP. 12. 6. so prisluhnili Dragu Jančarju, ki je v Muzeju knjige in jezika Narodne knjižnice Mariano Moreno predstavil prevod svojega romana *To noč sem jo videl*. 16. 9. so bili povabljeni v Narodno knjižnico na projekcijo dokumentarnega filma o argentinski pisateljici slovenskih korenin Alejandri Laurencich, ki je na pobudo Klemna Brvarja iz Mariborske knjižnice nastal v slovenski koprodukciji. Alejandra je predstavila tudi svoj e-dnevnik *Diario de Eslovenia*, ki ga je spisala na turneji po Sloveniji. Novembra so si v okviru filmskega festivala Al Este del Plata ogledali slovenski film *Zgodovina ljubezni*, nato pa v okviru festivala evropskega filma še film *Posledice in Vrzel*.
V **Cordobi** so na Katoliški univerzi septembra pripravili Pomladni teden (16.–22. 9.) z zabavno slovenščino in slovenskimi filmi. 7. 11. so si na festivalu Al este ogledali slovensko filmsko koprodukcijo *Zgodovina ljubezni*. 12. in. 13. 11. so se pridružili pobudi slovenskega VP in s študenti okušali slovenski tradicionalni zajtrk na tako imenovani Mali malici, dogodek pa so izkoristili za spoznavanje slovenskih navad, kulinarike in frazemov, povezanih s hrano. 13. 12. so s študenti pripravili prireditev SD v počastitev stoletnice UL: obiskovalce so popeljali na začetek 20. stoletja in razložili zgodovino nastanka prve slovenske univerze, predstavili so njene stopinje skozi čas, se ustavili pri dosežkih, projektih in mednarodnem sodelovanju ter nadvse zanimivih umetnikih in znanstvenikih – nekdanjih študentih UL. Še posebej so izpostavili vezi med Ljubljano in Cordobo; prek internetne povezave jih je pozdravil Juan Carlos Oven, prvi lektor za španski jezik na ljubljanski FF v obdobju od 1968 do 1990, po rodu iz Cordobe. Ob koncu prvega semestra, 13. 6., ko v Argentini praznujejo dan pisatelja, so ob podpori CSDTJ, VP RS v Buenos Airesu in Slovenske kulturne akcije

gostili Draga Jančarja. V polni dvorani Regino Maders Legislature province Cordobe je avtor nastopil v pogovoru s priznano pisateljico in publicistko Eugenio Almeida. Skupaj s prevajalko Florencio Ferre so predstavili roman *To noč sem jo videl*, ki je leta 2019 izšel tudi v španskem jeziku. Ob tej priložnosti je eden od najpomembnejših časnikov v Cordobi, *La Voz del Interior*, objavil obsežen intervju s pisateljem, kar je pripomoglo k odmevnosti dogodka. Z mobilnimi telefoni so ustvarili kratko predstavitev Po slovensko o Cordobi.
Z buenosaireškim lektoratom so pripravili prevod knjižice o Univerzi v Ljubljani: v argentinsko španščino jo je prevedla Miriam Zorn, pregledala pa Alejandra Podržaj. Študenti slovenščine na Državni univerzi v Cordobi so sodelovali na večini dogodkov, ki so bili organizirali na Katoliški univerzi. V **La Plati** so slušatelji lektorata preko e-pošte sistematično vabljeni na prireditve, ki jih organizira VP RS v Argentini, kakor tudi na vse ostale prireditve, povezane s Slovenijo in širjenjem slovenske kulture v tej južnoameriški državi. 1. 10. so na lektoratu gostili sociologa in zgodovinarja Diega Gomeza, ki je predaval o zgodovini Jugoslavije.

Avstrija

Na **Dunaju** so SD odprli s sprehodom po »slovenskem Dunaju«, ki ga je za študente pripravila dr. Elizabeta Jenko. 31. 10. so poslušali predavanje dr. Saške Štumberger z UL FF o v zadnjem času precej aktualni temi, izražanju spola v slovenščini. 21. 11. je predaval Luka Horjak z UL FF o zgodovini slovenskega jezika. 4. 12. je na Inštitutu za slavistiko gostovala dr. Tatjana Vučajnk z Univerze v Celovcu z delavnico Pravljice letijo s čebelico Bee-Bot. Didaktični projekt vključuje uporabo robota čebelice pri posredovanju slovenskih ljudskih pravljic v stripu, v našem primeru je bila to *Sveti Miklavž in parkelj* za začetno in *Zlatorog* za višji skupini. V **Gradcu** so 20. 9. v Štajerski deželni knjižnici pripravili literarni večer z Marko Sosičem o njegovem delu *Tito, amor mijo* ob prevodu Sebastiana Walcherja, ki je dogodek tudi moderiral, in 7. 11. literarni večer z Mirtom Komelom o njegovem romanu *Pianistov dotik* ob prevodu v nemščino (Sebastian Walcher, Goldman oder Der Klang der Welt), ki je bil združen s predstavitvijo založbe Goga (gost je bil direktor založbe Mitja Ličen), prireditev je prav tako moderiral Sebastian Walcher. Od 11. do 15. 11. so potekali Slawische Filmtage 2019 (Slovanski filmski dnevi 2019), festival v organizaciji Inštituta za Slavistiko, v okviru katerega je bil slovenski film *Varuh meje* (zaradi tematizacij nacionalizma, meja, migracij in ženske ter zaradi dodatnega dejstva, da je film režirala ženska, Maja Weis) – kot edini iz programa – predvajan v javnem kinu, lektor pa je nastopil s predavanjem *Čefurji, cigani, pedri, mamilaši, babe … in samomorilci.* 26. 11. so organizirali literarni večer z avtorjem Jurijem Hudolinom o njegovem romanu *Pastorek* in prevodu Daniele Kocmut (Der Stiefsohn) v Štajerski deželni knjižnici, moderirala pa ga je Daniela Kocmut.
28. 11. so si ogledali predstavo Andreja Rozmana Roze *Ljubljanski vodnik našel Vodnika* v Klubu koroških študentk in študentov. 3. 12. je Duo Ponte izvedel predpraznični koncert uglasbene slovenske poezije v prireditveni dvorani restavracije Die Scherbe. V okviru SD so decembra postavili razstavo *Stanislav Škrabec tako in drugače* na hodniku med učilnicami Inštituta za slavistiko (avtorica razstave je profesorica Šolskega centra Nova Gorica Vasilija Rupnik) in poslušali predavanji: 4. 12. predavanje Vasilije Rupnik *Pater Stanislav Škrabec* in 10. 12. predavanje dr. Hotimirja Tivadarja z UL FF *Jezikoslovno delo patra Škrabca.* Od 13. do 25. 1. 2020 so postavili razstavo NUK *Poljub z jezikom – slovenski slovarji in slovnice skozi čas* na hodniku med učilnicami Inštituta za teoretsko in uporabno prevodoslovje in 15. 1. poslušali predavanji predavateljev z UL FF dr. Mojce Smolej *Slovenski slovarji in slovnice skozi čas* ter dr. Toneta Smoleja *Sto let slovenske univerze*. Lektor se je s študenti udeleževal tudi dogodkov Društva avstrijsko-slovensko prijateljstvo in Werkraumtheatra, ki ga vodi Slovenka Rezka Kanzian.

Belgija

V **Bruslju** so se 22. 10. s študenti udeležili literarnega večera z Dragom Jančarjem v literarni hiši Passaporta v Bruslju. Literarni večer je bil organiziran ob novem prevodu Jančarjevega romana *In ljubezen tudi* v nizozemščino. 2. 12. so se zbrali bivši in sedanji študenti slovenščine na ULB. V okviru projekta SD so počastili 100-letnico univerze v Ljubljani, se spoznali z njeno zgodovino, sledilo je druženje s študenti ob različnih družabnih igrah. 12. 2. 2020 so študenti slovenščine s predstavitvami sodelovali pri praznovanju Prešernovega dne, ki ga je organiziralo VP RS v Bruslju. V **Gentu** so si 9. 10. v okviru ciklusa slovanskih filmov ogledali film *Razredni sovražnik* režiserja Roka Bička. 10. 10. so gostili pesnika Jureta Jakoba, ki je slovenistiko v Gentu obiskal v okviru sodelovanja na festivalu Transpoesie v Bruslju, pogovor je moderirala lektorica. 4. 12. so v okviru SD organizirali srečanje Erasmus študentov iz Slovenije na izmenjavi v Gentu in študentov slovenščine na univerzi v Gentu. Preko družabne igre, ki jo je pripravila lektorica, so študenti spoznali UL, STU in slovenistiko v Gentu, študenta na MA stopnji sta predstavila projekt kontrastivne analize. 16. 12. so v okviru iniciative Taalkr()g organizirali predstavitev izsledkov nizozemsko-slovenske kontrastivne analize. Univerza v Utrechtu je k sodelovanju

pri pripravi spletne strani za svoje učitelje nizozemščine kot tujega jezika povabila sodelavca njihove katedre Michela De Dobbeleerja, ki je za sodelovanje navdušil lektorice južnoslovanskih jezikov in študente, da so na podlagi natančnih opisnikov in zahtev pripravili kontrastivno analizo dveh jezikov, ki naj bi učiteljem nizozemščine kot tujega jezika pomagala pri odpravljanju napak študentov nizozemščine (v našem primeru) s slovenščino kot prvim jezikom. Projekt so predstavili tudi na slavistični konferenci, ki se je odvijala na Univerzi v Gentu med 22. in 24. 1. 2020. 4. 2. je lektorica pripravila predstavitev Slovenije in slovenskega jezika za srednješolce, ki se odločajo za vpis na univerzo in želijo preizkusiti, kako izgleda univerzitetni pouk. To je ena od promocijskih dejavnosti katedre za vzhodnoevropske jezike in kulture, s katero želi dijakom srednjih šol predstaviti študij slavistike.

Bolgarija

V **Sofiji** je lektorica skupaj z VP RS in dr. Ljudmilom Dimitrovom 24. 2. 2020 organizirala praznovanje slovenskega kulturnega praznika z literarnim večerom, posvečenim Ivanu Cankarju. Predstavili so Cankarjeva dela, prevedena v bolgarščino (*Erotika*, *Izbrane drame*, *Podobe iz sanj*, *Antologija literature Ivana Cankarja*), in si ogledali posnetek predstave Kranjskega gledališča *Ob zori*. 10. 6. 2020 je izšla slovenska izdaja literarnega časopisa *Literaturen vestnik* kot dvojna številka, v njej pa so bili predstavljeni sodobni slovenski avtorje z intervjuji in s prevodi del (Jančar, Osti, Šalamun, Debeljak, Blatnik, L. Kovačič, Tratnik, A. Golob, Vojnovič ...) ter strokovni prispevki o slovenski književnosti in gledališču. Glavna sponzorja izdaje časopisa sta bila podjetje Krka in program Traduki. Predstavitev časopisa je bila zaradi pandemije prestavljena na kasnejši čas.

Bosna in Hercegovina

V **Banjaluki** je 5. 12. 2019 lektorica na Filološki fakulteti Univerze v Banjaluki izvedla predavanje o slovenskih znanstvenicah in vidnejših slovenskih umetnicah z začetka in sredine 20. stoletja. Predavanja so se udeležili študenti, učenci dopolnilnega pouka z učiteljico mag. Barbaro Hanuš, člani Društva Slovencev Triglav in konzulka Bernarda Pleša. 27. 12. so si s študenti ogledali film *Ivan*, 20. 2. 2020 pa dokumentarni film *Ivana Kobilca – portret slikarke*. 4. 6. so na daljavo, preko aplikacije Zoom, uradno zaključili študijsko leto, dogodka sta se poleg študentov z nagovoroma udeležili veleposlanica Zorica Bukinac in predstojnica Oddelka dr. Biljana Babić, lektorica je predstavila slovenistiko v Banjaluki.
V okviru slovenistike v **Sarajevu** je lektor 14. 11. 2019 organiziral predstavitev revije za književnost in kulturo *Život* v Ljubljani, skupaj s Centrom za poezijo Tomaža Šalamuna, v sodelovanju s CSDTJ in Slovenskim društvom Cankar Sarajevo. Dogodek, ki se ga je udeležilo veliko ljubiteljev literature in avtorjev, je potekal v prostorih Centra za poezijo Tomaža Šalamuna. V 10. številki revije *Život* je bil spomladi ob predstavitvi Slovenskega društva Cankar v rubriki *Govor drugih* objavljen obširen pregled sodobne slovenske književnosti, in sicer v prevodu Dejana Tešića, pod mentorstvom lektorja mag. Pavla Ocepka. Izbor besedil in eseje o sodobni slovenski književnosti, ki so jih pripravile za revijo, so predstavile dr. Irena Novak Popov, dr. Alojzija Zupan Sosič in dr. Mateja Pezdirc Bartol. Pogovora se je udeležil tudi glavni in odgovorni urednik revije dr. Almir Bašović, dela so prebirale avtorici dramatičarka Simona Semenič in pesnica Barbara Korun ter igralka Maja Kunšič, dogodek je povezoval lektor. V okviru SD so 4. 12. na začetku več kot 70 prisotnim predstavili gradiva (študentka Ajša Đindo), ki so nastala pred leti v okviru projekta SD slovenske kulture, nato so si ogledali dokumentarni filma *Toporišič – samotni hodec skozi neprijazni čas*. V tretjem delu druženja je lektor predstavil zgodovino in pomen UL s pomočjo gradiv, ki mu jih je posredovala Katja Cerar ter možnosti študija v Ljubljani. Lektorat slovenskega jezika na UNSA FF, Slovenski filmski center in Slovensko društvo Cankar Sarajevo so že četrto leto zapored pripravljali IV. Dneve sodobnega slovenskega filma (20.–22. 3. 2020), ki so bili tako kot številni drugi dogodki prestavljeni na kasneje zaradi pandemije. 17. 10. 2019 je v prostorih Univerze v Sarajevu potekal Sarajevski univerzitetni sejem, ki je med razstavljavci iz BiH, Hrvaške in Slovenije pod pokroviteljstvom MIZŠ gostil slovenske univerze in visokošolske zavode. Lektor je nagovoril številne študente, ki se na UNSA FF učijo slovenščine, da so obiskali sejem in se pogovorili o možnostih študija, v marcu je organiziral srečanje, kjer jim je dodatno odgovarjal na vprašanja ter v času pandemije urejal vpis več kot 30 študentov na slovenske univerze.

Češka

V **Brnu** so decembra 2019 v okviru SD organizirali gostovanje predavateljic dr. Nataše Logar z UL FDV s predavanji o slovenščini kot jeziku znanosti in dr. Hanke Mžourkove z Inštituta za češki jezik Češke akademije znanosti s predavanjem o prevajanju iz slovenščine v češčino, januarja 2020 pa so skupaj z Društvom češko-slovenskega prijateljstva organizirali srečanje Slovencev in prijateljev Slovencev v Brnu. V **Pragi** so v okviru SD 25. 11. 2019

organizirali dve predavanji: dr. Tanja Kocjančič Antolik je nastopila s predavanjem *Uporaba ultrazvoka pri usvajanju glasov tujega jezika*, dr. David Verbuč pa s predavanjem *Od ljudske do narodnozabavne glasbe in nazaj: problemi slovenske etnomuzikologije*. 26. 5. 2020 so izvedli Večer kratkih filmov katedre KJBS, ki je zaradi situacije s koronavirusom potekal prek spleta. Na večeru se je odvrtelo 6 kratkih filmov, za katere so podnapise pripravili študenti vseh šestih modulov na Katedri. 22. 9. so sodelovali na Dnevu jezikov v Pragi, dogodek v obliki *speak dating* (pet minut za jezik) pa predstavlja zanimivo promocijo jezikov. Slovenščino (med ostalimi 40 jeziki) sta zastopala lektorica in študent Jan Pšenička. Dogodek je organizirala Evropska komisija v Pragi. Doslej je potekal v Lucerni v Pragi, v letu 2020 pa v spletnem okolju. 26. 9. je potekal Dan jezikov KJBS, v okviru katerega so lektorji vseh šestih jezikov na KJBS preko aplikacije Zoom pripravili mini predstavitev (oziroma delavnico) jezikov na UK FF.

Francija

V **Parizu** so decembra 2019 v okviru SD pripravili predstavitev novega zbornika CSDTJ o slovenistikah ter knjižice Univerze v Ljubljani, lektorica je študentom predstavila zgodovino Univerze v Ljubljani in zgodovino delovanja slovenistike v Parizu. 12. 2. 2020 je na slovenistiki preko programa Erasmus gostovala dr. Mojca Nidorfer Šiškovič z UL FF, ki je izvedla predavanje na temo *Poslovno sporazumevanje prek e-pošte (primer slovenščine)*. 29. 2. je potekal Dan odprtih vrat na INALCU, na katerem je lektorica predstavljala slovenistiko, praznovali pa so tudi Prešernov dan, in sicer z literarnim večerom na Veleposlaništvu RS v Parizu, na katerem so brali poezijo Franceta Prešerna.

Hrvaška

Na **Reki** so pripravili filmski večer. V **Zagrebu** so 26. 9. 2019 sodelovali na dogodku ob Evropskem dnevu jezikov, ki ga je priredilo Predstavništvo Evropske komisije na Hrvaškem. V sklopu 3-urnega tečaja so lektorji v 10-minutnih individualnih pogovorih obiskovalcem predstavili osnove jezika in promovirali študij ter državo. V vlogi učitelja so se na povabilo lektorice preizkusili tudi slovenski veleposlanik na Hrvaškem Vojislav Šuc in študentke slovenščine Sara Šabani, Marija Rihtarić ter Iva Balija. 11. 10. 2019 je študent Sebastian Jajtić predstavil študij slovenščine na sejmu v Zaprešiču (organizacija VP RS v Zagrebu). 15. 10. so se udeležili Sejma štipendij v NUK-u v Zagrebu, kjer so se predstavile UL, UM in UP. 24.–26. 10. je lektorica predstavila študij slovenščine na FF v Zagrebu na Strokovnem posvetu za učitelje slovenščine na Hrvaškem, ki je potekal na Reki v organizaciji MIZŠ, Zavoda RS za šolstvo in Inštituta za narodnostna vprašanja. 8. 11. so se udeležili prireditve v Histrionskem domu ob 90. letnici delovanja kulturnega društva Slovenski dom Zagreb. 13. 11. so na oddelku za južnoslovanske jezike in književnosti FF v Zagrebu gostovali avtorji založbe Pivec: Petra Kolmančič je prebrala nekaj pesmi iz zbirke *Tretja oseba dvojine*, Zoran Pevec pesmi iz zbirke *To ni Michel Foucault*, Josip Osti pa je predstavil romana *Pred zrcalom* in *Življenje je srhljiva pravljica* ter zbirko esejev *Kvadratura Sarajevskega kroga*. Avtorji in založba Pivec so se predstavili še v Knjižnici Bogdana Ogrizovića v Zagrebu. S SD so začeli že 20. 11. na VP RS v Zagrebu, kjer je lektorica predstavila študij slovenščine v Zagrebu in dosedanje projekte SD, nato pa 100-letnico UL. Študenti 3. letnika slovenščine Marija Rihtarić, Sara Šabani, Marija Bergovec, Sebastian Jajtić in Julijana Lešić so predstavili osebe, ki so vplivale na razvoj univerze. Dogodka so se udeležili tudi dijaki zagrebške Gornjegradske gimnazije, ki so jih na ta način želeli spodbuditi k študiju slovenščine in študiju v Sloveniji. 4. 12. so na Oddelku predstavili razvoj slovenistike na zagrebški Filozofski fakulteti, študenti pa slovenske osebnosti, povezane z ljubljansko univerzo, dogodek so zaključili z ogledom dokumentarnega filma *Toporišič, samotni hodec skozi neprijazni čas*. Na obeh zgoraj omenjenih dogodkih so predstavili tudi knjižico o UL, ki so jo s študenti višjih letnikov prevedli v hrvaščino (mentorici prof. Jelena Tušek in lektorica Simona Gotal). SD so s študenti zaključili z ekskurzijo v Ljubljano 16. 12., obiskom več institucij in ogledom predstave *Ta veseli dan ali Matiček se ženi* v gledališču Drama. 4.–6. 3. 2020 so študenti na Oddelku organizirali Mednarodno študentsko srečanje Mostovi, na katerem so sodelovali študenti iz Slovenije, Avstrije, Srbije in Hrvaške. 3. 2. se je lektorica s študenti udeležila prireditve v Slovenskem domu ob kulturnem prazniku.

Italija

V **Padovi** so 9. 12. obeležili stoletnico ljubljanske univerze ter hkrati stoletnico rojstva dr. Milka Matičetovega na simpoziju *Slovenska znanost v Italiji: zapuščina etnologa Milka Matičetovega, bivšega študenta na Univerzi v Padovi*. Z organizacijo dogodka so se želeli pokloniti znanstveniku, ki je študiral v Italiji in postal eden največjih etnologov (v Sloveniji) ter dokazati, da njegova zapuščina tudi prek njegovega prvega mesta študija soustvarja slovensko znanost in jo celo »pošilja v svet«, saj je predstojnik Katedre za slovenski jezik in književnost dr. Han Steenwijk strokovnjak za rezijanščino, pred nekaj leti pa je pri njih doktorirala Malinka Pila, ki se na Univerzi v Konstanci podoktorsko ukvarja prav tako z

rezijanščino. Simpozija sta se poleg predavateljev in slušateljev udeležila tudi pomembna informatorka dr. Matičetovega za rezijanščino, pesnica Silvana Paletti ter dr. Matej Šekli. Dogodek je medijsko pokrivala novinarka Mirjam Muženič, z dovoljenjem RTV Slovenije so si ogledali njeno reportažo o rezijanskem Muzeju brusačev. Ves prvi semester je na oddelku preko Erasmusa gostovala dr. Danila Zuljan Kumar, ki je za študente pripravila nekaj dodatnih predavanj na temo slovenskih narečij v Nadiških, predvsem pa v Terskih dolinah. Maja je preko Zooma dr. Jadranka Cergol predavala študentom, ki jih zanima »druga Evropa«, tj. serija predavanj, ki so vezana na kulturo v različnih vzhodnoevropskih deželah in potekajo že nekaj let. VP RS v Rimu jih je maja pozvalo k sodelovanju, in sicer je v okviru sodelovanja RS na literarnem natečaju v Materi študentka Laura Renesto prevedla kratko zgodbo. V **Rimu** so SD potekali 4. in 5. 12. 2019, obeležili so jih z obiskom pesnika, prevajalca in pisatelja Marka Kravosa. Prvi dogodek so organizirali skupaj z VP RS v Rimu v splošni knjižnici Tullio de Mauro v rimski univerzitetni četrti San Lorenzo. Literarno-umetniški pogovor je moderiral dr. Andrea Trovesi, Marko Kravos pa je občinstvo navdušil z branjem svoje poezije. Nato jih je Kravos obiskal na fakulteti, kjer je predaval o umetniški večplastnosti duše mesta Trst, njegovega predavanja so se udeležili prav vsi študenti slovenščine. Na pobudo VP v Rimu so lektorati slovenščine v Rimu, Padovi in Trstu s prevajanjem sodelovali na literarnem natečaju za študente Energheia, ki ga razpisuje VP RS v Rimu skupaj s Kulturnim društvom Energheia iz Matere in Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru. V sodelovanju s Tino Kokalj z VP v Rimu so pripravili video ob evropskem dnevu jezikov 26. 9. 2020. V **Trstu** na **odd. za humanistiko** so 5. 11. 2019 s študenti v Kopru prisluhnili Bredi Biščak, ki si je skupaj s Tatjano Jamnik delila Sovretovo nagrado za najboljši leposlovni prevod v preteklem letu. Prevedla je roman Johna Williamsa *Avgust*. 11. 11., ob dvestoletnici Zoisove smrti, so bili v Narodnem domu v Trstu na predstavitvi knjige Marije Kacin Žiga Zois, Casanova in Trst. 19. 11. so na Oddelku za humanistične študije v Tržaškem knjižnem središču organizirali večer, posvečen nobelovcu Ivu Andriću ob izidu novega prevoda njegovih novel *Na sončni strani*. Pri pogovoru so sodelovali Marija Mitrović, Sanja Roić in Vesna Mikolič, ki je pogovor tudi povezovala. 25. 11. so se s študenti v Trstu udeležili pogovora z Bogomilo Kravos in kritikom Mariem Čukom o monografiji *Slovensko gledališče v Trstu. Od prvih nastopov do današnjih dni. 1848–2018.* Pogovor je vodila Ignacija Fridl. Na slovenski kulturni praznik so šli s študenti na ekskurzijo v Ljubljano, 14. 2. pa so v Trstu v Palači Gopčevič poslušali izbor lirike Franceta Prešerna *Dolci, corde, risuonate* … v še neobjavljenem italijanskem prevodu Mirana Košute. Spremno besedo so imeli Marko Kravos, Roberto Dedenaro, Miran Košuta in Riccardo Cepach. Recitirala je Nikla Patruška Panizon. 18. 2. so v foajeju Gledališča Koper poslušali tržaškega pesnika Aceta Mermoljo. V **Trstu** na **odd. za prevajanje** je lektorica pripravila IUTI Prize: recenzijo magistrskega dela z naslovom *Videotolmačenje v Sloveniji*, s študenti so prevedli knjižico Univerze v Ljubljani ob 100-letnici. 31. 10. 2019 je potekalo srečanje Oddelka za prevajalstvo UL FF (red. prof. Nike Kocjančič Pokorn, red. prof. Mojca Schlamberger Brezar, izr. prof. Tamara Mikolič Južnič) in IUSLIT (prof. Lorenza Rega, predstojnica, Marella Magris, koordinatorica za dvojne diplome). V sodelovanju s Študentsko sekcijo Slavističnega društva Slovenije je lektorica sodelovala pri organizaciji Mednarodnega študentskega simpozija, ki je potekal 4.–5. 12. 2020, in recenziji prispevkov.

Japonska

V **Tokiu** so v okviru SD 4. 12. 2019 pripravili predstavitev UL s kratkimi videi (University of Ljubljana – promotional video, 100 Years of the University of Ljubljana, Study at the University of Ljubljana, Erasmus experience at the University of Ljubljana), sledila je predstavitev študija v Sloveniji in na Japonskem ter okrogla miza. Ogledali so si filme *Houston, we have a problem*, *Outsider*, *Bitka na Neretvi* in *Petelinji zajtrk*. V maju so izvedli serijo predavanj: 6. 5. 2020 mag. Nina Habjan, *Primerjava študentskega življenja v Sloveniji in na Japonskem*; 14. 5. 2020 Andrej Purgaj, *Prva svetovna vojna*; 20. 5. 2020 Aleksandar Dončev (svetovalec za stike z javnostjo pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in predsednik Društva Mladi Evropejci), *Europe in School*; 22. 5. 2020 srečanje japonskih, ukrajinskih in poljskih študentov (in predstavitve Japonske, Ukrajine, Poljske).

Kitajska

V **Pekingu** na **BFSU** jih je 29. 10. 2019 obiskala delegacija Konfucijevega inštituta v Ljubljani (mag. Danijela Voljč, dr. Monika Kalin Golob, dr. Roman Kuhar, dr. Mitja Saje) in ambasadorke mag. Alenke Suhadolnik ob 10-letnici delovanja slovenistike in 100-letnici UL. 10. 11. so imeli martinovanje s študenti s pripravo tradicionalnih Martinovih jedi in kulturnim programom, 30. 11. so si ogledali film *Ne pozabi dihati* v okviru Filmskega festivala EU. V okviru SD je bila 2.–22. 12. v glavni stavbi BFSU obiskovalcem na ogled razstava lektorata 100 let Univerze v Ljubljani, prve slovenske univerze. 6. 12. so imeli prireditev Most, trden kakor kamen kost – srečanje slovenskih in kitajskih študentov in

alumnov UL ob praznovanju 100. obletnice ustanovitve UL na VP RS v Pekingu. 18. 12. je lektorica s študenti sodelovala na novoletni prireditvi študentov SELC na BFSU. Januarja 2020 so sodelovali pri predstavitvenem videu *Utrinki projektov kulturne diplomacije 2019* MZZ, aprila pa na fakultetnem spletnem tekmovanju v sinhronizaciji v evropske jezike (sinhronizirali so 5-minutni odlomek iz filma *Gremo mi po svoje*, pripravili so tudi podnapise v kitajščini). Maja so sodelovali na Dian Ying Youth – spletnem tekmovanju BFSU za najboljši kratki film v enem od evropskih jezikov, film z naslovom *Povezava* je objavljen na Bilibili – kitajskem YouTubu. Lektorica je s študenti decembra prevedla knjižico *Univerza v Ljubljani* (He Minsong, Wang Yuchen), januarja 2020 pesmi Lan Huang *Cicheng, kjer se začne nostalgija*/Cicheng, xiangchou kaishi di dìfang (He Minsong, objavljeno na WeChat strani Kluba pesnikov, WeChat strani Sprehod po Cichengu, v časopisu *Ningbojski večer* in v lokalnem spletnem časopisu *Ningbojski stil*). V marcu so prevedli pesmi Iva Stropnika *Dudovo drevo* (He Minsong) in *Drevo babilon* (Peng Linjun) (objavljeno v knjigi Ivo Stropnik, 2020: *Dudovo drevo: slovensko, bosansko, makedonsko, albansko, nemško, angleško, češko, špansko, francosko, kitajsko*), v maju so prevedli ključne izraze 3. zasedanja 13. Nacionalnega ljudskega kongresa LRK in 3. zasedanja 13. Ljudske politične posvetovalne konference LRK, nato februarja in marca video s slovenskimi ključnimi besedami v zvezi z osebno higieno v času koronavirusa. Junija je izšel kitajski prevod del Andreja Blatnika *Moč besede* in *Nedeljska kosila* (He Minsong, objavljeno v reviji fakultete SELC *Beidou*), avgusta so sodelovali pri Fansub (Malo vesolje) in dodali kitajske podnapise večim slovenskim video posnetkom na Youtubu ter jih objavili na Bilibili. V **Pekingu** na **BISU** je bil 14. 10. 2019 ustanovljen Slovenistični klub (Slovene Studies Club), priredili so tudi filmski večer z ogledom filma *Poletje v školjki 2*. 4. 11. so si v slovenističnem klubu ogledali film *To so gadi*, 11. 11. pa poslušali gostujoče predavanje slovenskega igralca in režiserja Franca Cegnarja. 29. 11. je bilo slavnostno odprtje Slovenske knjižne sekcije Knjižnice za tuje jezike BISU, ki je nastala na pobudo lektorja in vsebuje okoli 500 izvodov knjižničnega gradiva. Dogodek je bil uvod v teden SD, v okviru katerega so 2. 12. predstavili projekte Noč knjige in Noč branja (Barbara Kustec) ter projekt Noč raziskovalcev (Jernej Kusterle). Sledil je ogled predstavitvenih filmov UL *University of Ljubljana* in *Study at the University of Ljubljana*, ogled dokumentarnega filma *Raziskovanje je pustolovščina za um*, ki je nastal v okviru projekta Noč raziskovalcev 2018–2019 ter podprojekta Humanistika, to si ti! 5. 12. je bila predstavitev raziskovalnih seminarskih nalog študentov slovenistike o zgodovini UL, FF, Oddelka, CSDTJ, SSJLK in NUK, ogledali so si tudi slovenski film *Učna leta izumitelja Polža*. 6. 12. je sledil ogled filmov *100 let Narodne galerije Slovenije*, *Gal v Galeriji* ter *100 let slavistike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani*, praznovanje pa so zaključili z obiskom VP. 23. 12. 2019 so priredili božično praznovanje z ogledom filma *Pisma svetemu Nikolaju II* (2015). Lektor je prek programa Viber vzpostavil avdio povezavo med študenti na BISU in učiteljem Matjažem Zaplotnikom ter dijaki 4. letnika srednje zdravstvene šole na Srednji šoli Jesenice. 26. 12. so priredili nagradni Slovenistični kviz. 7. 1. 2020 so študenti slovenistike na BISU na prošnjo lektorja iz kabineta predsednika RS Boruta Pahorja prejeli voščilo z novoletno poslanico in 15. 1. personalizirana voščila od slovenskega ministra za izobraževanje, znanost in šport ter častnega profesorja BISU dr. Jerneja Pikala. 30. 4. so v okviru Slovenističnega kluba poslušali spletno gostujoče predavanje dr. Andreja Pompeta z naslovom *Turistična destinacija kot blagovna znamka*.

Madžarska

V **Budimpešti** so za SD 3. 12. 2019 pripravili predavanje akademika Petra Vodopivca, profesorja na UL FF. Lektor se je udeležil mednarodne slovenistične konference v Katovicah in nato 17. 12. na Inštitutu za slovansko filologijo Šlezijske univerze v Sosnowcu imel še predavanje z naslovom *Przesiedleńcy z terytorium byłej Jugosławii we współczesnej powieści słoweńskiej*. 24. 9. so predstavljali novi veliki madžarsko-slovenski slovar v Sejni dvorani Filozofske fakultete ELTE, 21. 11. je bila predstavitev na SAZU, 6. 3. 2020 pa v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. 11. 3. so imeli filmski večer s projekcijo filma *Piran Pirano*. V **Sombotelu** so v okviru SD 2. 12. 2019 v Pavlovi spominski sobi pripravili predavanje akademika dr. Petra Vodopivca, ki so se ga udeležili študenti in profesorji oddelka.

Nemčija

V **Kölnu** je lektor enkrat tedensko organiziral branje različnih literarnih besedil v slovenščini. Izvedli so tudi več filmskih večerov, in sicer skupaj z drugimi lektorji na inštitutu, filmi pa so bili izbrani glede na žanr. Lektor je sodeloval pri seminarju *Balkan Aufklärung*, ki ga je vodila dr. Dragana Grbić, in predaval o slovenskem razsvetljenstvu. Pri seminarju, ki ga je izvajal dr. Samuel Koruniak, je izvedel predavanje z naslovom *History of Slovenian Literary Language*. Skupaj s kolegi na inštitutu so v zimskem semestru izvajali tudi seminar *South Eastern and Central Europe 1918–1939: Culture – Literature – History*, v okviru katerega je gostoval s štirimi predavanji o slovenski literaturi in umetnosti med obema svetovnima vojnama. Na Filozofski fakulteti v Kölnu je imel tudi predavanje z naslovom *Einblick in*

die slovenische Kultur und Geschichte. Organizirali so tudi literarno gostovanje Vinka Möderndorferja na Slavističnem inštitutu v Kölnu, ki jim je predstavil svoj pesniški opus. V **Regensburgu** je lektor sodeloval pri izvedbi Filmskega festivala Mittel-Punkt Europa konec februarja in v začetku marca 2020, na katerem je bila z dvema filmoma predstavljena tudi Slovenija. Tako so si v majhni kinodvorani Leerer Beutel ogledali film *Ne bom več luzerka* in nato še film *Rudar*. Prireditev je bila tik pred pandemijo, zato sta se festivala lahko udeležili tudi obe režiserki, ki sta predstavili svoje delo in odgovarjali na vprašanja gledalcev. V **Tübingenu** je v okviru SD lektorica pripravila diskusijski večer Slovenska poezija – romantični ideal in podoba narave v Prešernovem pesništvu (interpretacija, analiza oblik in vsebine) in literarne delavnice – Trubar v nemških znanstvenih besedilih: predstavitev znanstvenih pogledov na delo Primoža Trubarja. Od oktobra 2019 do julija 2020 je lektorica organizirala literarne in prevajalske delavnice za študente: 28. 10. literarni pogovor Nobelova nagrajenka Olga Tokarczuk (roman *Jakobove bukve*), Literaturhaus Stuttgart, moderatorka dr. Schamma Schahadat, prevajalec Stefan Heck, Slavisches Seminar Tübingen; 19. 11. literarni večer Slovenski filozof Slavoj Žižek v Nemčiji: Ko se mleko *še imenovalo mleko/Als Milch noch Milch hieß* – predstavitev, analiza in diskusija; predstavitev dela monografije Rolf-Dieter Kluge *Primus Truber und seine Zeit – Ein Leben zwischen Laibach und Tübingen/Primož Trubar in njegov čas – Življenje med Ljubljano in Tübingenom*; literarni večer Nobelov nagrajenec Peter Handke, Slavisches seminar Tübingen; literarno popoldne s predstavitvijo zbornika *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu*. Pod mentorstvom lektorice so študenti pripravili publikacijo *Tübinger Blicke auf Slowenien/Pogledi na Slovenijo iz Tübingena – Beiträge zur slowenischen Geselschaft, Literatur und Kultur aus Tübinger Sicht*, ki se je pridružila trem knjižnim izdajam prevodov slovenskih literarnih besedil v nemščino. 25. 6., na slovenski dan državnosti, je bila predstavitev knjižne izdaje, ki obsega prispevek dr. Carmen Thamm *Geschlechtergleichstellung in Slowenien aus historisch politökonomischer Perspektive*, v katerem *analizira enakopravnost in položaj sodobne ženske v Sloveniji z zgodovinskega in politično-ekonomskega vidika*, prispevek Constanze Becker *Die Rezeption der Dichtung France Prešerens in der Rezension von František L. Čelakovský am Beispiel ihres Briefwechsel* in prispevek Nica Schäffauerja *Der Heimatbegriff und seine Konstruktion im volkstümlichen Schlager am Beispiel von Slavko Avsenik und seinen Original Oberkrainern*. V juniju so obeležili Trubarjev rojstni dan z literarno delavnico Po poteh Primoža Trubarja v Nemčiji o okoliščinah nastanka prve slovenske knjige in nadaljevali s projektom Raznolikost reformacije: lokalni in globalni izrazi, na Univerzi Tübingen, na Raziskovalnem inštitutu za zgodovino, pa je Trubarjevo delo in delo slovenskih protestantskih piscev poglobljeno raziskoval in predstavil dr. Denis Schmidt. Ob slovenskem kulturnem prazniku je lektorica pripravila gostovanje dr. Tanje Žigon in dr. Amalije Maček z UL FF (20.–24. 1. 2020) na temo *Panorama prevajalske pokrajine: nemško-slovenski in slovensko-nemški prevodi od l. 1991 do danes*. Tanja Žigon je analizirala podatke o slovenski prevodni politiki od leta 1991 do danes. Amalija Maček je predstavila Javno agencijo za knjigo RS (JAK) in priprave na nastop Slovenije kot častne gostje na Frankfurtskem knjižnem sejmu v letu 2023, aktualne avtorje in prevajalce v nemščino. Carmen Thamm, študentka na lektoratu slovenščine v Tübingenu, ki je doktorirala na Inštitutu za politologijo Univerze v Tübingenu, je izdala knjigo *Der Kampf um Transnationalisierung – Gewerkschaftliche Krisenpolitik in Deutschland, Österreich und Slowenien*. Pod mentorstvom lektorice so prevedli znanstveno razpravo *Primus Truber: Leben, Werk und Wirkung* avtorja dr. R. D. Klugeja in nadaljevali s prevajanjem slovenske kratke proze in esejskih besedil v nemščino. Ogledali so si slovenske filme *Bog obstaja – ime ji je Petrunja* (20. 11. 2019, Kino Museum Tübingen), slovenski dokumentarni film *Fabiani – Plečnik* (2. 12. 2019, Slavisches Seminar) in ob SD film *Ivana Kobilca – Portret umetnice* (6. 12. 2019, Slavisches Seminar).

Poljska

V **Katovicah** se je lektorica s študenti 15. 10. 2019 udeležila svečane otvoritve častnega konzulata RS v Katovicah. Konzulat s pristojnostjo za Šlezijsko in Malopoljsko vojvodstvo vodi Tomasz Zjawiony, predsednik regionalne gospodarske zbornice v Katovicah. 26. 10. so obiskali mednarodni knjižni sejem in se udeležili literarnega večera z Goranom Vojnovićem v Krakovu. Dveh srečanj s pisateljem, na knjižnem sejmu in še v knjigarni v Krakovu, se je udeležilo 10 katoviških študentov. Dogodek je organizirala Založba SEDNO. 11. 12. je na Fakulteti za humanistiko v Sosnowcu potekal festival Slavistični dan, v okviru katerega so študenti in sodelavci slavistike na temo Bližje Slovanom na stojnicah predstavljali Slovenijo, Slovaško, Hrvaško, Makedonijo, Bolgarijo, Češko in Slovaško. V okviru SD so 12. in 13. 12. v Znanstvenem centru in univerzitetni knjižnici (CINIBA) organizirali mednarodno znanstveno konferenco Slovensko-poljski medkulturni dialog. Udeležilo se je je 32 predavateljic in predavateljev iz Slovenije, Avstrije, Češke, Madžarske, Nemčije, Poljske in Rusije. V prispevkih so obravnavani slovensko-poljski jezikovni stiki, skupne zgodovinske izkušnje, kulturni dialog v književnosti, slovenščina in poljščina v izobraževanju ter

slovensko-poljska izmenjava na področju umetnosti in znanosti. Prav tako so v okviru SD izdali Rokovnik SD slovenske znanosti in umetnosti za leto 2020, v katerem so predstavljeni izbrani dosežki. Rokovnik sta pripravili lektorici dr. Jasmina Šuler Galos in Tina Jugović, besedila so v poljščino prevedli študenti s slovenistik v Katovicah in Varšavi, pri projektu je sodelovalo tudi VP RS v Varšavi. 16. 12. so organizirali predavanje, dr. Mladen Pavičić je za študente slovenistike in slavistike pripravil predavanje z naslovom *Priseljenci s področja nekdanje Jugoslavije v sodobnem slovenskem romanu.* Lektorica je celo leto moderirala FB-skupino Słowenia za hałdami, ki je namenjena širjenju prepoznavnosti slovenske kulture na Poljskem in obratno. Prav tako slovenisti s Šlezijske univerze in polonisti z UL FF nadaljujejo lanskoletni projekt Slovensko-poljska kulturna in jezikovna izmenjava, v katerem si študenti izmenjujejo pisma ter kratke avtorske videoposnetke. V času pandemije so se študenti in delavci dvakrat srečali na platformi Zoom, na srečanju so se spoznavali in izvedli kviz o poznavanju slovenske in poljske kulture. Nosilki projekta sta Tina Jugović in Maria Wacławek. V **Krakovu** so 26. 10. 2019 organizirali literarni večer s pisateljem Goranom Vojnovićem, ki je potekal v knjigarni De revolutionibus. Vodila ga je doktorska študentka kroatistka Aleksandra Wojtaszek, prevajala pa slovenistka Marlena Gruda. Goran Vojnović je obiskal Krakov v okviru promocije poljskega prevoda svojega romana *Jugoslavija, moja dežela* (Moja Jugosławia, prevedla Joanna Pomorska), nastopil je tudi na mednarodnem knjižnem sejmu, kjer je podpisoval svoje knjige. Novembra 2019 so s študenti pripravili razstavo fotografij s študentske ekskurzije po Sloveniji (v maju 2019) v vitrini Študentskega znanstvenega krožka na oddelku za slavistiko. 4. 12. so v okviru SD postavili razstavo NUK *Poljub z jezikom* avtorjev dr. Mojce Smolej in dr. Kozma Ahačiča ter poslušali predavanje lektorice *Kdo je Fran?*, ki je predstavila jezikoslovca Frana Ramovša ter slovnične vsebine spletnega portala Fran.si. Predavanju je sledilo vodenje po razstavi, plakati so bili razstavljeni vse do konca zimskega semestra. Študenti 2. letnika magistrskega študija Beata Gramatyka, Aleksandra Wójcik, Karolina Maj in Dominik Depta so v okviru projekta teatrologa dr. Andrieja Moskwina z Varšavske univerze pod mentorstvom lektorice prevajali drami *6* Žige Divjaka in *Tih vdih* Nejca Gazvode. Drami bosta objavljeni v knjigi *Współczesny dramat słoweński t. 2* (Sodobna slovenska drama 2), poleg njiju bosta objavljeni tudi dve drami v prevodu varšavskih študentov slovenistike in priznane prevajalke Joanne Pomorske. Knjiga je nadaljevanje publikacije *Współczesny dramat słoweński t. 1* (Sodobna slovenska drama 1, 2019, uredil Andriej Moskwin) ter sodi v niz drugih knjižnih izdaj sodobnih dram v slovanskih jezikih (ruske, beloruske, slovaške drame). Novembra je lektorica prejela Rektorjevo nagrado za organizacijske dosežke, za organiziranje študentske ekskurzije v Slovenijo maja 2019 in sourejanje treh konferenčnih zbornikov *Slovanski užitki*. V **Lodžu** so novembra 2019 organizirali martinovanje in delavnice, posvečene ujemanju kave s hrano. Decembra so jih na slovenistiki obiskali predstavniki slovenskega VP v Varšavi, izvedli so SD, prireditev veseli december na lektoratu slovenskega jezika ter kulinarične delavnice. Februarja 2020 so priredili pustovanje, marca pa kulinarične delavnice. V marcu, aprila in maju 2020 je lektorica organizirala spletne pogovore z gosti iz Slovenije. V aprilu, maju in juniju so pripravljali videoposnetke v okviru akcije Ostani doma#uči se tujih jezikov. Julija, avgusta in septembra so imeli počitnice s slovenščino. V **Varšavi** je oktobra 2019 v poljščini v prevodu Joanne Pomorske izšel roman Gorana Vojnovića *Jugoslavija, moja dežela*, zato so 25. 10. skupaj z založbo Sedno pripravili literarni večer in srečanje z avtorjem. Na dobro obiskanem srečanju je lektorica predstavila avtorja in njegovo delo ter nato prevajala pogovor z njim. Vsak dan v decembru 2019 so študenti na FB-strani Slovensko dvorišče objavili daljšo informacijo, povezano s slovensko kulturo. Na osnovi tega gradiva so nato študentke pripravile nagradno igro, ki so jo izvedli januarja 2020 preko FB. Ob 100-letnici UL so v sodelovanju s študenti slovenistike Šlezijske univerze in VP RS pripravili rokovnik za leto 2020, v katerem so bili predstavljeni izbrani dosežki slovenske znanosti in umetnosti. Rokovnik je vseboval 26 krajših besedil, ki so bila posvečena slovenskim znanstvenikom in umetnikom ter inštitucijam, ki podpirajo razvoj slovenske znanosti in umetnosti. 10. 2. 2020 so v sodelovanju z VP RS z literarnim večerom obeležili kulturni praznik. Nanj so povabili Slovence, ki živijo na Poljskem, sloveniste ter goste veleposlaništva. V sodelovanju z Oddelkom za dramatiko in gledališče v Srednji Evropi UW so pripravili prevod drame *Limonada slovenica* Vinka Möderndorferja. Izid knjige je bil zaradi pandemije prestavljen na jesen.

Portugalska

V **Lizboni** je lektorica koordinirala izdajo antologije slovenskih pesnikov. 20.–29. 10. 2019 so se udeležili mednarodnega pesniškega festivala Internacional de Poesía de Costa Rica, ki je potekal na Kostariki in bil posvečen raznolikosti narave ter otroštvu. Na festivalu so nastopili pesniki Brane Mozetič, Kaja Teržan in Tone Škrjanec. Pri predstavitvah je sodelovala dr. Alojzija Zupan Sosič z UL FF, ki je tudi napisala besedilo o slovenskem pesništvu, objavljeno na spletu. Vsakemu pesniku so na Kostariki izdali eno pesniško zbirko, predstavitve so izvedli v znanih kulturnih centrih ter v srednjih šolah treh različnih provinc.

Projekt je lektorica na Univerzi v Lizboni predstavila tudi skupini profesorjev in študentov, ki govorijo španski jezik. Objavljene knjige so na voljo na lektoratu za slovenski jezik in kulturo Univerze v Lizboni. SD so obeležili v začetku decembra z obiskom nevrologa dr. Zvezdana Pirtoška z UL MF, ki je pripravil tri interdisciplinarna predavanja z naslovoma *Art and brain* (Umetnost in možgani) in *What makes us human?* (Kaj nas dela ljudi?). Predavanja so potekala v kulturnih prostorih knjigarne Fnac Chiado ter na fakulteti, številna publika jih je zelo dobro sprejela. V okviru mednarodnega festivala Palabra del Mundo (Beseda sveta) v Havani je bila med 8. in 14. 2. 2020 predstavljena *Antologija slovenskih in kubanskih pesnikov*. Pri izvedbi so poleg lektorice sodelovali slovenski in kubanski pesniki, Brane Mozetič in Peter Semolič v Sloveniji ter kubanski pesnik in slikar Pierre Bernet v Havani. Del pesmi je bilo prevedenih na prevajalski delavnici v Havani, kjer je sodelovala tudi pesnica Jana Putrle Srdić, prvi prevodi antologije pa so nastali na prevajalskih delavnicah leta 2016. Takrat je med drugim v Društvu pisateljev in umetnikov (UNEAC) v Havani predavala dr. Alojzija Zupan Sosič, besedilo predavanja pa je bilo pri predstavitvah slovenske literature vseskozi dober vir informacij. Prevodi so rezultat sodelovanja v okviru Društva kubanskih pisateljev in umetnikov (UNEAC) in triletnega sodelovanja slovenskih in kubanskih pesnikov ter slovenskih prevajalcev. Nedokončana antologija kubanskih in slovenskih pesnikov/ Antologia inconclusa, poesía de Cuba y Eslovenia je bila izdana v okviru zbirke Colección Sur Editores, ki jo vodi pesnik Alex Pausides, in je del cikla nedokončanih antologij, ki so izšle na Portugalskem. Lektorica je bila soorganizatorica izida *Nedokončane antologije*, za katero je tudi prevedla nekaj slovenskih pesmi v španščino in kubanskih pesmi v slovenščino. *Antologijo* ter delček slovenske literature in kulture je oktobra 2019 predstavila v sodelovanju s kubanskimi pesniki v različnih znanih kulturnih centrih Havane, na enem od večjih knjižnih sejmov Srednje in Južne Amerike ter v havanskih srednjih šolah. V načrtu je izid antologij v državah, kjer sta uradna jezika portugalščina in španščina. Spomladi 2020 so se v okviru fakultetnega organizacijskega odbora pripravljali na teden jezikov in kultur Destrava. Prek aplikacije Zoom so imeli 21. 3. vsakoletni mednarodni dan poezije, na katerem je bila gostja slovenska pesnica Varja Balžalorsky Antić ter predavateljica na UL FF.

Romunija

V **Bukarešti** so 6. 12. 2019 obeležili 100. obletnico UL, praznovanje so organizirali skupaj z VP. Nova veleposlanica Lea Stančič jih je povabila na ambasado, lektorica je predstavila UL, prevajalka Alina Irimia pa je študentom predstavila pomembnejše prevode slovenske književnosti v romunski jezik. 15. 12. so pripravili kulinarično popoldne. S študenti so pekli flancate in skušali »dešifrirati« slovenska navodila za pripravo. V času karantene je lektorica študentom poslala veliko materiala, ogledov prek spleta, skupaj so si 27. 3. 2020 ogledali predstavo *Ko sem bil mrtev* SNG Drama Ljubljana in film *Pokrajina št. 2*, ki je bil v tednu 1.–8. 4. dostopen na portalu Baza slovenskih filmov. V okvir spletnih predavanj so umestili predstavitev knjige *Sezonul secetos*, prevod knjige Gabriele Babnik *Sušna doba*. Prevajalka Alina Irimia se nam je pridružila na spletnih srečanjih in različnim skupinam študentov predstavila svoj novi prevod. V normalnih razmerah bi predstavitev potekala na knjižnem sejmu Bookfest.

Rusija

V **Moskvi** je profesorica slovenistike dr. Nadežda N. Starikova za študente pripravila dve strokovni predavanji, in sicer 1. 11. 2019 pregled slovenskega slovstva do 19. stoletja in 8. 11. pregled slovenskega slovstva od 19. stoletja do danes. Nadaljevali so s tradicionalnimi Večeri slovenskega filma na katedri in si 20. 11. 2019 ogledali film *Moj ata, socialistični kulak*. 4. 12. so v okviru SD na Filološki fakulteti pripravili okroglo mizo z naslovom Amicus Slovenicae – slovenistika na Filološki fakulteti MGU: 1969–2019 – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani. Na njej so s tematsko raznovrstnimi prispevki sodelovale ruske slovenistke, skupaj z ustanoviteljico slovenistike na MGU, profesorico Olgo S. Plotinkovo, pa tudi nekaj drugih strokovnjakov s Filološke fakultete MGU in/ali Inštituta za slavistiko Ruske akademije znanosti (RAN), ki so tako ali drugače povezani tudi s Slovenijo, slovenščino in/ali njeno zgodovino. Srečanje sta z nagovoroma odprla veleposlanik RS v Moskvi Branko Rakovec in prodekanja za znanost s Filološke fakultete MGU profesorica Olga V. Aleksandrova. Dr. Nadežda N. Starikova je tudi moderirala okroglo mizo. V okviru SD sta študentki magistrskega študija slovenščine Olga Čufistova in Veronika Starkova pod lektorjevim mentorstvom in mentorstvom profesorice Olge S. Plotnikove, ki je opravila tudi jezikovni pregled, v ruščino prevedli predstavitveno knjižico *Univerza v Ljubljani.* 26. 2. so na Katedri gostili dr. Vojka Gorjanca z UL FF, ki je pripravil predavanje z naslovom *Za digitalni medij oblikovani jezikovni opisi*.

Slovaška

V **Bratislavi** so se v dneh 26.–27. 9. predstavili na festivalu jezikov LingvaFest 2019, ki je ob evropskem dnevu jezikov potekal v prostorih Ekonomske univerze v Bratislavi. Študenti slovenščine so na slovenski stojnici pripravili delavnice, na katerih so lahko obiskovalci

spoznavali Slovenijo, možnosti učenja/študija slovenščine na Slovaškem in v Sloveniji, prav tako pa so se lahko naučili nekaj slovenskih besed in fraz. Lektorica je izvedla 45-minutni hitri tečaj slovenščine. Slovensko stojnico je obiskalo več kot 250 obiskovalcev. 25. 10. so v okviru slovenistke organizirali strokovno ekskurzijo na Dunaj, ogledali so si znamenitosti, tesno povezane s slovensko kulturo. V okviru SD je 2. 12. lektorica predavala o zgodovini visokošolskega izobraževanja v Sloveniji in zgodovini nastanka UL. V sodelovanju bratislavske FF in VP so na Prešernovi ulici s spominsko ploščo Francetu Prešernu položili venec v spomin na Prešernov rojstni dan, študentka Lujza Laudárová pa je prebrala Prešernovo *Zdravljico* v prevodu znanega slovaškega prevajalca Viťazoslava Hečka. 3. 12. je na oddelku gostoval dr. Alen Albin Širca z UL FF, ki je predaval o slovenski poeziji v drugi polovici 19. stoletja in nastanku slovenskega pesniškega ekspresionizma. V popoldanskih urah je bila v prostorih VP v Bratislavi otvoritev razstave Osrednje humanistične knjižnice UL FF z naslovom FF UL Prešerna na ogled postavi (170 let kasneje), ki so jo pripravile bibliotekarke s FF UL Metka Šorli, Kristina Pritekelj in Urška Skalicky. Slednji sta številne obiskovalce popeljali po razstavi. Študentka Mária Krutá je na violino zaigrala slovensko himno, študentke in študenti slovenistike pa so brali Prešernove pesmi v slovenščini in slovaščini. 4. 12. je na fakulteti najprej predavala dr. Tadeja Rozman z UL FU in jim približala spletne jezikovne vire (korpuse, vire CJVT, portal *Jezikovna Slovenija*, korpus *Gigafida 2.0*) ter njihovo uporabo. Sledilo je predavanje dr. Marka Stabeja z UL FF na temo *Kaj se dogaja s slovenščino?* 5. 12. sta oba predavatelja predavala še članom Slovaške jezikoslovne skupnosti pri Jezikoslovnem inštitutu Ľ. Štúra Slovaške akademije znanosti. Dr. Tadeja Rozman je predstavila portal za sodobna jezikovna vprašanja *Jezikovna Slovenija*, dr. Marko Stabej pa je izvedel predavanje z naslovom *Slovenska jezikovna politika 2019*. 6. 12. se je slovaškemu občinstvu (več kot 60) predstavila šestčlanska glasbena zasedba Melanholiki (Marko Stabej, Miha Muck, Matjaž Zorko, Jaka Vadnjal, Žiga Arh, Nejc Bolka) s priredbami znanih skladb in lastno glasbo. FF Univerze Komenskega v Bratislavi je 25. 1. 2020 pripravila dan odprtih vrat, na katerem se je predstavila tudi slovenistika. 30. 1. so v sodelovanju s slovenskim VP, slovaško čebelarsko zvezo in Osnovno šolo Zeleneč v prostorih osnovne šole pripravili medeni zajtrk, lektorica je prebrala pravljico Marjana Mančka z naslovom *Iz dnevnika Čebelice Medke*. 4. 2. je bil koncert pevskega zbora Šaleški študentski oktet, ki so ga ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili v prostorih slovenskega VP v Bratislavi. Z razstavo Slovaško-slovenska dimenzija so od 16. 1. do 1. 3. 2020 gostovali v Ponitranskem muzeju v Nitri, odprl jo je slovenski veleposlanik na Slovaškem Gregor Kozovinc.

Srbija

V **Beogradu** so si 26. 11. s študenti v Narodnem gledališču ogledali gostujočo predstavo SNG Drama Ljubljana *Salome* Oscarja Wilda (režiser Eduard Miler), Narodno gledališče v Beogradu jim je ob tej priložnosti podarilo 30 vstopnic. 3. 12. je lektorica v okviru SD na Filološki fakulteti Univerze v Beogradu organizirala dramsko delavnico, ki jo je vodil slovenski igralec Nebojša Rako. Na dogodku je predstavila pretekle in aktualni projekt SD. V delavnici so se na podlagi pesmi *Samo ljubezen* (Sestre) učili javnega nastopanja in različnih načinov interpretacije besedila. Na koncu je lektorica predstavila še najboljše ustvarjalce z literarnega natečaja na temo »sto«, ki je potekal od začetka semestra. Na natečaju so mlade pozvali, naj napišejo kratko zgodbo ali pesem v slovenščini. Odziv je bil dober, prejeli so 11 literarnih prispevkov, od tega 10 individualnih in enega skupinskega, 6 pesmi in 5 kratkih zgodb. Članice strokovne komisije (učiteljici dopolnilnega pouka slovenščine v Srbiji, Tatjana Bukvič in Rut Zlobec in lektorica) so se ob upoštevanju kriterijev izbora (vsebinska izvirnost, inovativnost in skrben jezik) odločile, da je avtor najboljšega besedila Aleksandar Trifunović. Njegova kratka zgodba *Sto* je bila januarja objavljena v *Biltenu društva Sava*. Trije najboljši ustvarjalci so prejeli lepe nagrade, knjižno darilo pa so prejeli vsi udeleženci natečaja. V okviru projekta SD so študenti, ki jih vodi dr. Tanja Tomazin, prevedli knjižico o Univerzi v Ljubljani v srbščino. 22. 1. 2020 sta lektorica in učiteljica Tatjana Bukvič na Srednji tehnični šoli Nikole Tesle Kostolac 50 mladim predstavili možnosti za študij na UL. Lektorica in dr. Tanja Tomazin sta sodelovali na dnevu odprtih vrat na Filološki fakulteti 29. 2. 2020.

Španija

V **Granadi** so pripravili Fotografsko razstavo slovenske fotografinje Sandre Požun v Casa de los Tiros v Granadi (30. 9. 2019–31. 10. 2019) v sodelovanju z VP RS v Madridu. Veleposlanica RS ga. Renata Cvelbar Bek je odprla razstavo, sodelovala je tudi predstavnica za kulturo Junte de Andalucia Fátima Gómez ter predstojnik oddelka dr. Simona Suareza Cuadrosa. Lektorica je organizirala predavanja dr. Gemme M. Santiago Alonso z UL FF o členu v slovenskem jeziku, teden slovenske kulture in gostovanji dr. Alojzije Zupan Sosič z UL FF s predavanjem o sodobni poeziji ter dr. Sarivala Sosiča iz Mestne galerije Ljubljana s predavanjem o slikarstvu.

Ukrajina

V **Kijevu** so v okviru SD pripravili okroglo miza o visokošolskem študiju s Slovenci, ki delajo v Kijevu, in predstavili zbornik *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu*. 27. 11. so s študenti obiskali VP RS v Kijevu in si ogledali slovenski film *V leru*, sledil je voden pogovor o filmu, ki sta ga moderirala veleposlanik g. Mencin in lektorica. Pridružila sta se tudi ukrajinska študentka slovenskih korenin na delovni praksi ter slovenski študent informatike, ki je bil tedaj na izmenjavi preko programa Erasmus. V **Lvovu** je 30. 10. v Porohovi veži izvedla koncert Danaja Grebenc, svetovna prvakinja v igranju na diatonično harmoniko. Ukrajinsko občinstvo je bilo navdušeno nad njeno izvedbo skladb, ki so segale od venčka slovenskih ljudskih pesmi preko Avsenika do tanga. Naslednji dan je bil sprejem pri dekanu Filološke fakultete dr. Svjatoslavu Pilipčuku in srečanje s študenti prvega letnika slovenistike. Dogodek je financiralo in soorganiziralo VP RS v Kijevu. 25. 11. je na Filološki fakulteti gostoval zgodovinar dr. Aleš Maver z UM FF, ki se je izkazal kot odličen poznavalec ne le slovenske, temveč tudi ukrajinske zgodovine. Predaval je o primerjavi med dogodki v obeh državah v prelomnem letu 1919 in zgodovinskem razvoju UL.

Združene države Amerike

V **Clevelandu** je lektor sodeloval s Pulitzerjevo nagrajenko Mary Jordan, ki je junija 2020 izdala knjigo o Sloveniji in slovenski kulturi. Z generalno konzulko Alenko Jerak je slovenski jezik in kulturo na več srečanjih predstavil slovenski in širši clevelandski skupnosti, direktorju javnih Clevelandskih knjižnic Feltonu Thomasu, podpredsednikom Judovske federacije itn. Novembra je s pomočjo Slovenskega muzeja in arhiva ter slovensko-ameriškega umetnika Brnija Lavriše pripravil razstavo njegovih umetniških del, na otvoritvi pa so brali tudi slovensko poezijo. Umetnik je z razstavo sodeloval ob več dogodkih, med drugim ob noči prijateljstva na aveniji St. Clair (udeležba več kot 500 ljudi) ter ob kurentovanju, ki so ga organizirali februarja. V desetih dneh so se zvrstili kulinarični, glasbeni in izobraževalni večeri, predstavile so se slovenske organizacije, izvedli so kurentov skok in kurentovanje. Dogodka se je udeležilo več kot 10.000 ljudi, lektor je za slušatelje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair pripravil večer preživetvene slovenščine. Februarja je z župnijo sv. Marije Vnebovzete potekal že tradicionalni kulturni dan z branjem poezije in glasbo. Joe Valenčič in lektor sta vodila program, ki je trajal dve uri in napolnil dvorano ob cerkvi. V času pandemije Covid-19 je lektor prevajal informacije guvernerja DeWina v slovenski jezik za *Global Cleveland* in konzulat RS ter pomagal iskati lete za vrnitev slovenskih državljanov v Slovenijo. Spomladi je lektor v sodelovanju z Borutom Žuničem z VP RS v Washingtonu ter Vladom Kreslinom za dneve Evrope in odprto hišo pripravil izvrsten Zoom koncert, ki ga je Kreslin odigral preko spleta. Udeležilo se ga je več kot 150 uporabnikov, skoraj ob vsaki napravi pa je koncert poslušalo več ljudi. Poslušali so ga po celem svetu – v ZDA, Argentini, Nemčiji, Sloveniji, Japonski, Avstraliji itn. Ugotovili so, da je tovrsten način edini, s katerim bomo lahko dogodke pripravljali še naprej. Avgusta in septembra je lektor pomagal pri pripravi konference pobratenih mest, ki se je je v septembru in oktobru udeležilo veliko ljudi iz Ljubljane, tudi lektor kot predstavnik UL. V **Lawrenceu** je Marta Pirnat-Greenberg kot sodelavka pri bilateralnem projektu Slovarski projekt slovensko-angleškega in angleško-slovenskega jezikoslovnega izrazja organizirala gostovanje dr. Eve Sicherl z UL FF (28. 10.–1. 11. 2019). Predavateljica je imela na Oddelku za slavistiko Univerze Kansas javno predavanje *Lexical Blending in Slovene and Other Slavic Languages*, nastopila pa je tudi na lektoratih slovenščine. V **Stanfordu** je Maria J. Rode v učilnici za pogovorno vajo organizirala obiske uglednih Slovencev, dr. Zvonka Fazarinca, Martina Junkarja, Lenarta Kafola. Na povabilo organizacije VTIS se je udeležila srečanja organizacij v Slovenski dvorani v San Franciscu, ki je potekalo na temo Slovensko znanje v svetu, gostovalo je tudi društvo Slovene Studies Society.

Združeno kraljestvo

V **Londonu** je lektorica v okviru SD 26. 11. pripravila literarni večer s pisateljico Suzano Tratnik. S pisateljico se je pogovarjala prevajalka dr. Olivia Hellewell. Študenti višjega izpopolnjevalnega tečaja na UCL SSEES so za to priložnost prevedli kratko zgodbo Suzane Tratnik z naslovom *Ko spregovori bela kura*. Dogodek, ki se ga je udeležilo okrog 30 ljudi, je potekal na slovenskem veleposlaništvu.

8 Bibliografije učiteljev v letih 2019 in 2020

Lidija Arizankovska

Lidija Arizankovska, 2019: Slovenistika na Univerzi Sv. Ciril in Metod v Skopju. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 125–127.

Lidija Arizankovska, 2019: Makedonskiot jazik niz procesot na globalizacijata od zboroobrazuvački aspekt. *Глобализацыя і славянскае словаўтварэнне/Globalization*

and Slavic word formation. Мінск: Нацыяналная Акадеэмія навук Беларусі, »Права і эканомика«. 34–49.

Lidija Arizankovska, 2019: Slovenistikata vo univerzitetskite studiski programi na Filološkiot fakultet »Blaže Koneski« – Skopje pru UKIM. *България-Македония-Словения: Междукултурни диалози в XXI век/Бугарија-Македонија-Словенија: Меѓукултурни дијалози во XXI век/ Bolgarija-Makedonija-Slovenija: Medkulturni dialogi v XXI stoletju*. София: Национално издателство за образование и наука »Аз-буки«. 153–161. https://slavistika.net/pubs/pdf/Medkulturni_dialogi_v_21_stoletju.pdf

Lidija Arizankovska, 2019: Afirmacija na makedonskiot jazik i na makedonskata kultura vo Republika Slovenija. *Jazikot i kulturata – sostojbi i perspektivi.* Zbornik na trudovi. Skopje: Univerzitet »Sv. Kiril i Metodij«, Institut za makedonski jazik »Krste Misirkov«. 13–16.

Lidija Arizankovska, 2019: Značajna kniga za istorijata na makedonskiot jazik (Ljudmil Spasov, *Pogled vo minatoto – izbrani temi od istorijata na makedonskiot pismen jazik*). *Literaturen zbor* LXVI/1–6. 195–198.

Lidija Arizankovska, Janez Dular, 2019: V iskanju ustrezne jezikovnopolitične strategije. *Megjunarodna naučna konferencija »Unapreduvanje na statusot i korpusot na makedonskiot standarden jazik – Racin i makedonskiot jazik«* (Veles, 14.–15. junij 2018). Zbornik na trudovi. Skopje: Univerzitet »Sv. Kiril i Metodij«, Institut za makedonski jazik »Krste Misirkov«. 13–20.

Lidija Arizankovska, Gjoko Nikolovski, 2020: Sovremenata makedonska jazična situacija od slovenećki aspekt. *Pogled v jezik in iz jezika: Adi Vidovič Muha ob jubileju (*Zora 133). Maribor: Univerzitetna založba. 240–258. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/195

Lidija Arizankovska, 2020: Pojavata na novi funkcionalni stilovi vo procesot na globalizacijata. *XLVI megjunarodna naučna konferencija na LII letna škola na Megjunarodniot seminar za makedonski jazik, literatura i kultura (Ohrid, 23.–24. 8. 2019), Lingvistička sekcija.* Skopje: Univerzitet »Sv. Kiril i Metodij«, Megjunaroden seminar za makedonski jazik, literatura i kultura. 279–292.

Lidija Arizankovska, Makedonka Dodevska, 2020: Složenite imenki so sufiksot -nik vo Obratniot rečnik na makedonskiot jazik i nivnata upotreba vo makedonskiot standarden jazik. *Pogledi za makedonskiot jazik*. Zbornik na trudovi. Skopje: Institut za makedonski jazik »Krste Misirkov«, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Sovet za makedonski jazik, Filološki fakultet »Blaže Koneski«. 172–181.

Maria Bidovec

Glorijana Veber, 2019: *Di te che voterò*. Traduzione in italiano di [Ital. prevod] Maria Bidovec, Marco Apollonio. Translated into English by Petra Meterc, Glorijana Veber. Versopolis, Festival internazionale di poesia. Liberodiscrivere, Associazione culturale edizioni, Genova.

Maria Cristina Bragone, Maria Bidovec (ur.), 2019: Il mondo slavo e l'Europa. *Contributi presentati al VI Congresso Italiano di Slavistica. Torino 28–30 settembre 2016. Collana »Biblioteca di Studi Slavistici«, diretta da L. Salmon.* Firenze: Firenze University Press.

Maria Bidovec, 2019: Slovenistika na Univerzi L'Orientale v Neaplju. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 58–61.

Maria Bidovec, 2020: Valvasor e la buona tavola: passeggiata tra sapori, usanze e curiosità nella Carniola del Seicento [Valvasor in dobra hrana: Sprehod med okusi, navadami in zanimivostmi na Kranjskem včeraj in danes]: *Palaver* 9/2. 59–94.

Boštjan Božič

Boštjan Božič, 2019: Slovenistika na Moskovski državni univerzi M. V. Lomonosova. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 121–122.

Боштьян Божич, 2019: Словенистика в Московском государственном университете имени М. В. Ломоносова. Институт славяноведения РАН: *Славянский альманах 2019/3–4*. 328–333.

Vesna Bukovec

Vesna Bukovec, 2019: Slovenistika na univerzi v Lodžu. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 38–40.

Katarina Dovč

Katarina Dovč, 2019: 40 let slovenščine na Univerzi v Bukarešti. Ioana Jieanu (ur.): *40 let romunščine na Filozofski fakulteti.* Ljubljana: V pripravi.

Katarina Dovč, 2020: Mojster in Margareta, prevod gledališke adaptacije romana Mojster in Margareta iz romunščine v slovenščino za SNG Nova Gorica.

Katarina Dovč, 2020: Centre for Slovene as a Second and Foreign Language. Prispevek na konferenci Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești. V pripravi, elektronska izdaja.

Laura Fekonja Fonteyn

Laura Fekonja Fonteyn, 2019: Literarni natečaj Sto. *Bilten Sava* XVII/34. 6. https://static1.squarespace.com/static/5ae31e20ec4eb78dcd296f0d/t/5e3c2e0e81231e0fd2a2c33a/1581002290313/Bilten+34+za+web.pdf

Laura Fekonja Fonteyn, 2020: Predstavitev Univerze v Ljubljani. *Bilten Sava* XVIII/35. 5. https://static1.squarespace.com/static/5ae31e20ec4eb78dcd296f0d/t/5efd05212aab1200dcf4f189/1593640232360/Bilten+35+za+sajt.pdf

Andreja Kalc

Matejka Grgič, Andreja Kalc, Damjan Popič, 2020: *Slorijeva jezikovna prva pomoč* (Notranje gradivo, jezikovni priročnik za Primorski dnevnik). Trst: SLORI.

Andreja Kalc, 2019/2020: Jezikovna pošta. Redni tedenski jezikovni kotički v *Primorskem dnevniku* od maja 2019 do junija 2020 in naprej. Trst: Primorski dnevnik.

Irma Kern Nachtsheim

Irma Kern Nachtsheim (ur.): *Tübinger Blicke auf Slowenien – Beiträge zur slowenischen Geselschaft, Literatur und Kultur aus Tübinger Sicht/Pogledi na Slovenijo iz Tübingena – Prispevki o slovenski družbi, literaturi in kulturi s tübinške perspektive.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Irma Kern, 2019: Slovenistika na Univerzi v Tübingenu. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 100–102.

Jelena Konickaja

Jelena Konickaja, 2019: Грамматика Мелетия Смотрицкого в словенском лингвистическом контексте (от Бохорича до Водника). [Slovnica Smotrickega v slovenskem lingvističnem kontekstu] – Mednarodna konferenca *Литургические языки христианской Европы: Грамматика Мелетия Смотрицкого в лингвистическом контексте Европы XVI-XVIII вв.*, Vilnius, 29. 9.–2. 10. 2019. https://slaviachristiana.ru/proj-liturgic2.html

Елена Коницкая, 2020: Категория двойственного числа в двух славянских грамматиках: А. Бохорич и М. Смотрицкий / Dvojina v dveh slovanskih slovnicah: Bohori2 in Smotricki. *Десятые Римские Кирилло-Мефодиевские чтения. Материалы конференции*. Рим — Пиза, 2020. 61–67. http://slaviachristiana.ru/files/RCHT_2020_%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%8B.pdf

Елена Коницкая, 2020: Интернациональная лексика русского и словенского языков: категория рода /The International Vocabulary of Russian and Slovenian Languages: Gender Category. *Slavistica Vilnensis* 65/1. 72–86.

Елена Коницкая, 2020: Культурно-национальная специфика квантитативных фразеологизмов русского и словенского языков/Cultural and National Specificity in Russian and Slovenian Quantitative Phraseological Units. *Daugavpils university, XXX International scientific Readings*, 30.–31. january 2020.

Klemen Lah

Klemen Lah, 2019: Sveti gral pouka književnosti. *Alfa: priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig* 2019. Ljubljana: Mestna knjižnica.

Rada Lečič

Rada Lečič, 2019: *Slovenski predlogi in frazemi/Preposizioni e frasi idiomatiche slovene*. Cerkno: Založba Gaya.

Rada Lečič, 2020 (dopolnjena izdaja): *Slovenščina od A do Ž/Lo sloveno dalla A alla Ž* (1. del). Cerkno: Založba Gaya.

Rada Lečič, 2020 (dopolnjena izdaja): *Slovenščina od A do Ž/Lo sloveno dalla A alla Ž* (2. del). Cerkno: Založba Gaya.

Rada Lečič, 2020: *Slovenščina od A do Ž/Slovene from A to Ž*. Cerkno: Založba Gaya.

Meta Lokar

Prevodi

Li Xiaoqi idr. (ur.), 2019: *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina*: Delovni zvezek 3. Peking: People's Education Press.

Li Xiaoqi idr. (ur.), 2019: *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina*: Priročnik za učitelje 3. Peking: People's Education Press.

Li Xiaoqi idr. (ur.), 2019: *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina*: Učbenik 3. Peking: People's Education Press.

Tjaša Lorbek

Tjaša Lorbek, 2019: Jezikovni orešček. Pedir turno po slovensko. *Svobodna Slovenija* 2019/5. 2. http://svobodnaslovenija.com.ar/pedir-turno-po-slovensko/

Tjaša Lorbek, 2019: Štipendije za tečaje slovenščine v Sloveniji. *Svobodna Slovenija* 2019/7. 3. http://svobodnaslovenija.com.ar/stipendije-za-tecaje-slovenscine-v-sloveniji/

Tjaša Lorbek, 2019: Jezikovni orešček. Zapis ure v slovenščini. *Svobodna Slovenija* 2019/9. 2. http://svobodnaslovenija.com.ar/pedir-turno-po-slovensko-2/

Tjaša Lorbek, 2019: Jezikovni orešček. Kos in kosilo. *Svobodna Slovenija* 2019/15. 3. http://svobodnaslovenija.com.ar/kos-in-kosilo/

Tjaša Lorbek, 2019: Jezikovni orešček. Koliko je ura? *Svobodna Slovenija* 2019/27. 2. http://svobodnaslovenija.com.ar/koliko-je-ura/

Primož Lubej

Primož Lubej, Janja Vollmaier Lubej, 2019: Andrij Ljubka: *Karbid*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev.

Karin Marc Bratina

Vojko Slavec, 2019. *Od Glinščice do Triglava: spomini na prehojene poti*. Spremna beseda Karin Marc Bratina. Trst: ZTT, EST.

Željko Marković

Željko Marković, 2019: Srpski i slovenački glagol gledati s predloško-padežnom dopunom u/v + akuzativ. *Srpski jezik – studije srpske i slovenske* XXIV. 819–831.

Pavel Ocepek

Pavel Ocepek (ur.), 2019: Govor drugih: Savremena slovenska književnost. *Život* LXVII/1–2. Sarajevo: Društvo pisaca u Bosni i Hercegovini. 278–385.

Pavel Ocepek, 2019: Slovenistika na Univerzi v Sarajevu. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 38–40.

Mladen Pavičić

Mladen Pavičić, 2019: Dominik Smole *Fekete napok és egy fehér nap* című regényéről. Mária Dudás, Krisztina Menyhárt (ur.): *Fejezetek a szláv nyelvtudományból, irodalomból és kultúrából*. Budapest: ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszék. 152–163.

Mladen Pavičić, 2019: Jugoszlávia, a sport hazája: A sport megjelenítési három 21. századi szlovén regényben, délszláv bevándorló elbeszélővel. Róbert Kiss Szemán (ur.): *Humor és sport a szláv kultúrákban: Köszöntő kötet a 60 éves Lukács István tiszteletére*. Budapest: ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszék. 250–260.

Mladen Pavičić, 2019: Slovenistika na Univerzi Loránda Eötvösa. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 86–88.

Mladen Pavičić, 2019: Juvan Marko: Hibridni žanri. Študije o križancih izkustva, mišljenja in literature [Hybrid Genres: Studies on Hybrids of Experience, Thought, and Literature]. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura, 2017. 220 str. *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae* 64/1. 234–235.

Mladen Pavičić, 2020: O Pretnarjevem prevodu Miłoszevega soneta *Który skrzywdziłeś*. Marinka Kenk Tomazin (ur.): *Občutenje srca skupinskega avtorja*. Tržič: Knjižnica dr. Toneta Pretnarja. 48–57.

Mladen Pavičić, 2020: O niemieckojęzycznych utworach poetyckich France Prešerna. Elżbieta Solak, Barbara Popiołek, Bojana Todorović (ur.): *Słowiańskie przyjemności 3: Wielojęzyczność.* Kraków: Wydawnictwo «scriptum». 245–258.

Marta Pirnat-Greenberg

Marta Pirnat-Greenberg, 2019: Slovenistika na Univerzi Kansas. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Maja Rančigaj Beneš

Kristina Hočevar idr., 2019: *Slovenian lesbian literature: four voices.* Spremna beseda Maja Rančigaj Beneš. Ljubljana: Škuc. https://www.skuc.org/wp-content/uploads/2019/11/Four-Voices-brosura-2.pdf

Mateja Rozman

Brane Mozetič, Peter Semolič, Pierre Bernet, Mateja Rozman idr. (ur.), 2019: *Antologia inconclusa, poesía de Cuba y Eslovenia*. Havana: Colección Sur Editores.

Mateja Rozman, 2019: Antologia inconclusa, poesía de Cuba y Eslovenia. Brane Mozetič, Peter Semolič, Pierre Bernet, Mateja Rozman idr. (ur.): *Uvodna beseda (Nota preliminar)*. Havana: Colección Sur Editores.

Mateja Rozman, 2019: Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu. Mojca Nidorfer Šiškovič idr. (ur.): *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu, Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 116–118.

Slavo Šerc

Prevodi

Lukas Bärfuss, 2019: *Hagard*. Ljubljana: KUD Sodobnost.

Ralf Rothmann, 2019: *Umreti spomladi*. Novo mesto: Goga.

Lukas Bärfuss, 2020: Politika mrtvih. *Sodobnost*, februar 2020.

Radijske oddaje: Ralf Rothmann, Lukas Bärfuss, Peter Stamm

Eva Šprager

Eva Šprager idr. (ur.), 2020: Lojze Kovačič: Otroške stvari (prevod odlomka); Sebastijan Pregelj: Kronika pozabljanja (prevod odlomka). *Literaturen vestnik/*Литературен вестник 2020/23. Sofija.

Jasmina Šuler Galos

Jasmina Šuler Galos, 2019: Miselna izhodišča za razvoj jugoslovanske ideje v prvih desetletjih 20. Stoletja. Hotimir Tivadar (ur.): *Slovenski javni govor in jezikovno-kulturna (samozavest)*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 431–437.

Jasmina Šuler Galos, 2019: Nowoczesność (Słowenia), Sekularyzacja (Słowenia), Postęp (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. Tom 4*. Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Jasmina Šuler Galos, 2019: Kultura (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. Tom 5*. Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Jasmina Šuler Galos, 2019: Tradycja (Słowenia), Uniwersalizm (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. Tom 6.* Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Jasmina Šuler Galos, 2020: Klerykalizacja (Słowenia), Konfesje (Słowenia), Reformacja (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. Tom 7*. Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Jasmina Šuler Galos, 2020: Kapitalizm (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. Tom 4*. Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Jasmina Šuler Galos, 2020: Agraryzm (Słowenia), Anarchizm (Słowenia). G. Szwat-Gyłybowa, D. Gil, L. Miodyński (ur.): *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. Tom 9. Historia*. Warszawa: SOW. http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066

Andrej Šurla

Andrej Šurla, 2020: Prevajalčevo soustvarjanje podobe tujejezičnega literarnega kanona: podoba poljskega pesništva v prevajalskih izborih Toneta Pretnarja. Marinka Kenk-Tomazin

(ur.): *Občutenje srca skupinskega avtorja: zbornik referatov in prispevkov z mednarodnega strokovnega srečanja in okrogle mize 25 let spominov.* Tržič: Knjižnica dr. Toneta Pretnarja.

Andrej Šurla, 2020: Poezija Mirana Jarca iz obdobja Novomeške pomladi v primežu časa. Jasna Kocuvan Štukelj (ur.): *100 let novomeške pomladi: katalog*. Novo mesto: Dolenjski muzej.

Bojana Todorović

Elżbieta Solak, Barbara Popiołek, Bojana Todorović (ur.), 2020: *Słowiańskie przyjemności 3 – Wielojęzyczność.* Krakow.

Saša Vojtech Poklač

Saša Vojtechová Poklač, 2020: Tomáš Jablonksý (ur.): Slovinské kultúrne dedičstvo a možnosti jeho prezentácie v školskej praxi na Slovensku. S*tudia Sceintifica Facultatis Paedagogicae Universitas Catholica Ružomberok* 19/1. Ružomberok: Verbum. 126–135.

Saša Vojtechová Poklač, 2020: Demitar Vesselinov (ur.): *Словенският модел за представяне на националния език и култура в чуждестранните университети и неговата институционална рамка. Чуждоезиково обучение* 47/2. 174–184.

Saša Vojtechová Poklač, 2020: Univerzita v Ľubľane v premenách času. *Historická revue* 31/3. 68–73.

Janja Vollmaier Lubej

Janja Vollmaier Lubej, 2019: Kratkoprozna zbirka Oči Andreja Makuca. *Odsevanja*: revija za leposlovje in kulturo 2019/111–112. 48–52.

Janja Vollmaier Lubej, 2019: Notranji monolog in tok zavesti v romanu *V četrtek ob šestih* (2011) in kratkoprozni zbirki *Tramvajkomanda, oddelek za pritožbe* (2016) Lucije Stepančič. Hotimir Tivadar (ur.): *Slovenski javni govor in jezikovno-kulturna (samo)zavest. Obdobja* 38. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 305–312.

Janja Vollmaier Lubej, 2019: Tragikomično o ukrajinski stvarnosti: satirični roman o tihotapstvu, stereotipih in meji, navdahnjen z resničnim dogodkom iz leta 2012. *Večer* 2019/153. 25.

Janja Vollmaier Lubej, 2019: Groteskna »barbarska« resničnost med dobrim in zlim nekega od vseh pozabljenega sveta. Andrij, Ljubka: *Karbid*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev. 255–262.

Janja Vollmaier Lubej, Primož Lubej, 2019: *Karbid.* Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev.

Janja Vollmaier Lubej, 2020: Andrej Makuc: Podobe. *Odsevanja: revija za leposlovje in kulturo* 2020/113/114. 91–92.

Janja Vollmaier Lubej, 2020: Tema umetnosti v esejistiki Ivana Cankarja. Alenka Jensterle Doležal (ur.): *Iz Ljubljane preko Dunaja v Prago (Ivan Cankar in njegovi sodobniki)*. Praga: Národni knihovna České republiky – Slovanská knihovna.

Janja Vollmaier Lubej, 2020: *Miroslav Lajuk: Pesmi* (prevod izbranih pesmi za festival Vilenica 2020).

56. seminar slovenskega jezika, literature in kulture (na daljavo) (6.–17. 7. 2020)

doc. dr. Damjan Huber

1 Uvod

Letošnje poletno druženje s slovenščino je bilo v mnogočem drugačno kot v preteklosti, saj smo zaradi širjenja novega koronavirusa 56. Seminar izvedli na daljavo preko videokonferenčnega orodja Zoom. Sredi marca, ko se je življenje tako v Sloveniji kot po svetu ustavilo, smo že imeli pripravljen ves strokovni (predavanja, izbirna tečaja, parado mladih, lektorske, fonetične in konverzacijske vaje) in spremljevalni program (od literarnih in glasbenih večerov do različnih ogledov v Ljubljani in ekskurzij po vsej Sloveniji), ki bi se moral odvijati v predavalnicah Filozofske fakultete v Ljubljani ter na drugih lokacijah po Ljubljani in vsej Sloveniji. Prav tako se je na Seminar že prijavilo (izpolnili so tudi uvrstitvene jezikovne teste) 94 udeležencev, ki so prejeli štipendijo za udeležbo na prireditvi. Proti koncu aprila smo vse prijavljene štipendiste obvestili, da bomo načrtovani 56. Seminar z naslovno temo *Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* prestavili na naslednje leto, letos pa jim ponujamo Seminar z možnostjo učenja slovenščine preko spleta. Izbirali so lahko med a) dvotedenskim *56. seminarjem slovenskega jezika, literature in kulture (na daljavo)*, v okviru katerega smo jim poleg lektorskih, fonetičnih in konverzacijskih vaj ponudili še šest strokovnih predavanj o slovenskem jeziku (2), literaturi (2) in kulturi (2) ter ogled slovenskega filma in gledališke predstave, in b) tritedensko *39. Poletno šolo slovenskega jezika na spletu*, kjer smo jim ponudili še intenzivnejše tečaje slovenščine in oglede treh slovenskih filmov. Dobra tretjina (37) že prijavljenih udeležencev na »klasični« Seminar v Ljubljani se je odločila, da se spletnega Seminarja letos ne bodo udeležili, preostali pa so se razporedili med Seminar (36) in Poletno šolo (21). 56. Seminarja na daljavo se je tako udeležilo 36 štipendistov iz 17 držav (poleg tega še dodatnih 21 štipendistov, ki so uradno sicer bili del Poletne šole, vendar so prav tako spremljali popoldanska strokovna predavanja na Seminarju), samoplačnikov letos ni bilo; večina se je Seminarja letos udeležila prvič (gl. graf 1).

Graf 1: Vračanje udeležencev na Seminar

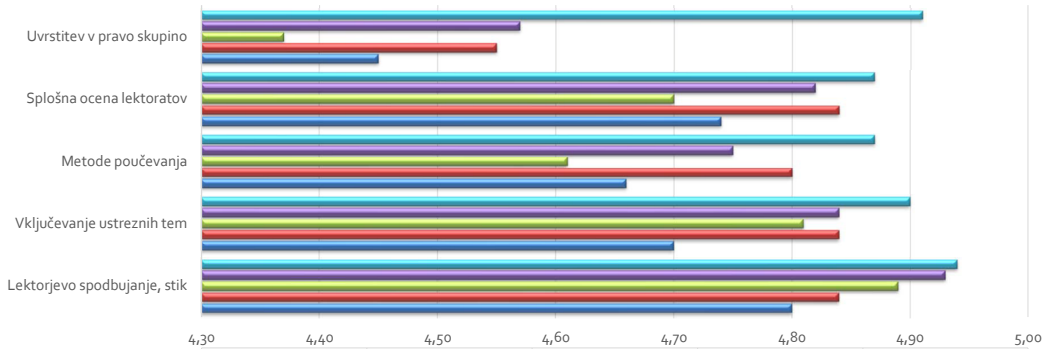

	Lektorjevo spodbujanje, stik	Vključevanje ustreznih tem	Metode poučevanja	Splošna ocena lektoratov	Uvrstitev v pravo skupino
56. SSJLK	4,94	4,90	4,87	4,87	4,91
55. SSJLK	4,93	4,84	4,75	4,82	4,57
54. SSJLK	4,89	4,81	4,61	4,70	4,37
53. SSJLK	4,84	4,84	4,80	4,84	4,55
52. SSJLK	4,80	4,70	4,66	4,74	4,45

2 Lektorske vaje ter vaje iz konverzacije in fonetike

V okviru priprav na prvo spletno izvedbo Seminarja smo se z vsemi lektorji, ki so bili predvideni za poučevanje na letošnji prireditvi, srečali preko Zooma na treh pripravljalnih sestankih (konec aprila, sredi maja, konec junija), kjer smo se pogovorili o načinu dela in pregledali možnosti, ki nam jih ponuja videokonferenčno orodje Zoom. Tudi med Seminarjem smo se srečali na dveh sestankih (vsak teden po enkrat), medtem ko smo se neformalno in po potrebi srečevali vsak dan pred poukom in po njem ter med odmori; v stiku smo bili tudi preko e-pošte in po telefonu.

Uvodno razvrstitev udeležencev v skupine glede na njihovo znanje, interese in seminarske izkušnje sem na podlagi uvrstitvenih testov naredil vodja lektorjev, dokončno uvrstitev udeležencev v skupine pa smo naredili skupaj z lektorji po ustnem testiranju, ki je potekalo med 20. in 27. majem preko Zooma. Glede ustreznosti razvrstitve udeležencev v skupine se je v primerjavi s prejšnjim letom (4,57) letos ocena občutno izboljšala (4,91), kar je ob tako heterogeni seminarski publiki (od študentov slovenščine na tujih univerzah in njihovih profesorjev do zamejskih kulturnih delavcev) in izvedbi celotnega programa preko spleta odlična ocena.

2.1 Lektorji in lektorske skupine

Večina lektorjev, ki so vodili lektorske skupine, poučuje slovenščino na tujih univerzah in v okviru svojih rednih delovnih obveznosti na vsaka tri leta poučujejo tudi na Seminarju (le izpopolnjevalno jezikoslovno skupino sta vodila zunanja sodelavca). Gre za zelo izkušene lektorje, kar potrjujejo tudi zelo visoke ocene njihovega dela: povprečna ocena lektoratov je bila 4,87 (lani 4,82), podobno visoke so bile tudi ocene njihovih metod poučevanja (4,87, lani 4,75), vključevanja ustreznih tem (4,9, lani 4,84) in ocene lektorjevega spodbujanja (4,94, lani 4,93); gl. graf 2.

Graf 2: Ocene lektoratov

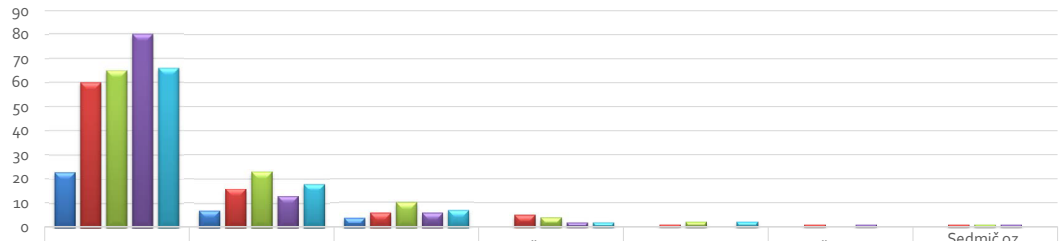

	Prvič	Drugič	Tretjič	Četrtič	Petič	Šestič	Sedmič oz. večkrat
56. SSJLK	23	7	4				
55. SSJLK	60	16	6	5	1	1	1
54. SSJLK	65	23	10	4	2		1
53. SSJLK	80	13	6	2		1	1
52. SSJLK	66	18	7	2	2		

Lektorji so bili preko e-pošte vsako jutro (oz. že zvečer za naslednji dan) seznanjeni s strokovnim in spremljevalnim dogajanjem ter drugimi tako za seminariste kot tudi lektorje pomembnimi informacijami. Težav pri izvedbi pouka in vodenju lektorske ekipe kljub spremenjenim okoliščinam ni bilo, komunikacija z udeleženci je bila odlična, vsi lektorji so svoje delo opravljali zelo zavzeto, pravočasno so oddali projekcije in poročila, v »razrede« so odhajali točno, na ure so bili tako vsebinsko kot tehnično dobro pripravljeni, med udeleženci, lektorji in organizatorji je bilo kljub fizični oddaljenosti čutiti odlično vzdušje, ki je pomembno za kakovostno delo, kar poudarjajo tudi lektorji v svojih poročilih; gl. poglavje 2.3.

Razpored lektorjev po skupinah (v vsaki skupini sta poučevala po dva lektorja, in sicer prvi omenjeni v 1. tednu, drugi omenjeni pa v 2. tednu Seminarja): Začetna: Ivana Petric Lasnik in Tjaša Lorbek, Nadaljevalna 1: Simona Gotal in Boštjan Božič, Nadaljevalna 2: dr. Mladen Pavičić in Magda Lojk, Izpopolnjevalna literarno-splošna: dr. Saša Vojtech Poklač in mag. Pavel Ocepek, Izpopolnjevalna jezikoslovna: dr. Hotimir Tivadar in dr. Mojca Smolej; **študentska konverzacija za začetnike in nadaljevalce**: Patricija Berglez, Anamarija Cemič, Polona Majdič in Jana Vaupotič; **fonetične vaje za začetnike, nadaljevalce in izpopolnjevalce**: Martin Vrtačnik.

Pri razvrščanju udeležencev z najvišjim znanjem slovenskega jezika (**izpopolnjevalci**; 16 udeležencev v dveh skupinah) smo upoštevali njihove strokovne interese, ki so jih zapisali na testu ali na prijavnici, določene popravke pri razvrstitvi pa smo izvedli še po ustnem testiranju (skupna ocena udeležencev o ustreznosti razvrstitve v izpopolnjevalne skupine je bila 5, lani 4,67). Udeleženci so bili z delom lektorjev zelo zadovoljni, kar potrjujejo visoke ocene iz anket (med 4,88 in 5). Pri **nadaljevalnih skupinah** (16 udeležencev v dveh skupinah) smo udeležence prav tako ustrezno razvrstili (4,86, lani 4,47), lektorji pa so bili prav tako zelo dobro ocenjeni (med 4,17 in 5). Tudi v **začetni skupini** (4 udeleženci) so udeleženci lektorici odlično ocenili (med 4,75 in 5), prav tako so bili zelo zadovoljni z razvrstitvijo v skupine (4,75, lani 4,62) in delom izvajalca fonetičnih vaj, saj so mu (ponovno) namenili zelo visoke povprečne ocene: začetniki 5 (lani 4,89), nadaljevalci 4,93 (lani 4,85) in izpopolnjevalci 5 (lani 4,9).

Fonetične vaje so bile namenjene uvodu v slovensko fonetiko in vajam iz fonetike slovenskega jezika za začetnike (180 minut oz. 2-krat po 2 šolski uri) ter izpopolnjevanju izgovora za udeležence nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupin (prav tako 180 minut oz. 2-krat po 2 šolski uri), sedmo leto zapored pa jih je vodil Martin Vrtačnik (povprečna ocena je bila 4,97, lani 4,88; gl. graf 3). Pri ocenah študentske konverzacije za začetnike in nadaljevalce (udeleženci obeh nadaljevalnih skupin so se lahko vsakodnevno odločali med obiskom popoldanskih strokovnih predavanj in študentskih konverzacij, kar so sprejeli zelo pozitivno) so izvajalke, tj. študentke ljubljanske slovenistike, letos prejele nekoliko nižje ocene kot lani (4,11, lani 4,34; gl. graf 3), saj so se prvič znašle v situaciji, ko so konverzacijo izvajale na daljavo.

Graf 3: Ocene fonetičnih vaj, konverzacij in predavanj

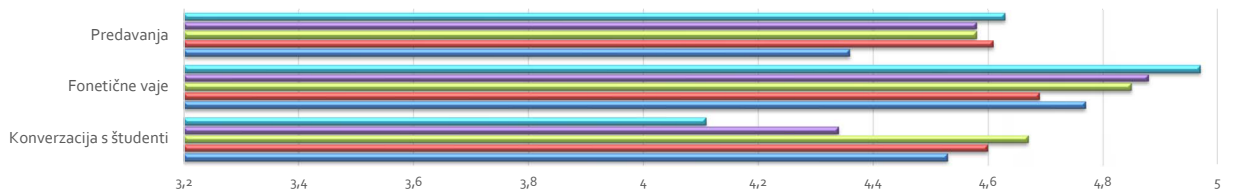

	Konverzacija s študenti	Fonetične vaje	Predavanja
56. SSJLK	4,11	4,97	4,63
55. SSJLK	4,34	4,88	4,58
54. SSJLK	4,67	4,85	4,58
53. SSJLK	4,6	4,69	4,61
52. SSJLK	4,53	4,77	4,36

2.2 Študijsko gradivo

Lektorji so imeli na voljo učbenik, ki smo ga seminaristom poslali po pošti konec junija, poleg tega so uporabljali tudi lastno gradivo in druge publikacije Centra za slovenščino (nekatere so na voljo celo na spletu v e-obliki, prav tako zvočni posnetki iz vseh učbenikov), v pouk so vključevali interaktivne metode poučevanja (poslušanje glasbe, diskusije o filmu in predstavi ter o popoldanskih strokovnih predavanjih, ki so jih bili udeleženci deležni med Seminarjem). V celoti so svoje gradivo (brez učbenika) uporabljali lektorji obeh izpopolnjevalnih skupin, kot dodatek k učbenikom pa tudi lektorji začetniške in obeh nadaljevalnih skupin, še posebej pri konverzacijah.

Osnovno študijsko gradivo po skupinah: Začetna: *Gremo naprej*, Nadaljevalna 1: *Naprej pa v slovenščini*, Nadaljevalna 2: *Naprej pa v slovenščini*, Izpopolnjevalna literarno-splošna: *lastno gradivo*, Izpopolnjevalna jezikoslovna: *lastno gradivo*, Fonetične vaje: *Fonetika 1*, *Slovenska zborna izreka*, *lastno gradivo*.

2.3 Poudarki iz lektorskih poročil

Kljub mnogim spremembam in izvedbi prireditve preko spleta so lektorji na splošno zelo pohvalili letošnji Seminar. Vsi so bili prijetno presenečeni, kako dobro nam je vsem skupaj uspelo izvesti vse dejavnosti in kako vestni in motivirani so bili letošnji seminaristi. Poročajo o odličnem vzdušju in ustreznih delovnih pogojih ter hvalijo delo organizatorjev in motivirane udeležence: 1. »Obe lektorici meniva, da je bil Seminar, tako kot vsako leto, organiziran dobro, saj so bile vse organizirane aktivnosti povezane v koherentno celoto, študenti pa so se lahko sami odločali, za katero popoldansko aktivnost še imajo čas.« 2. »Na začetku sva bila precej skeptična, kako bo potekala prireditev na daljavo, brez osebnega stika in običajnega dela v razredu, a so bili študenti zelo motivirani, marljivi in je bilo delo z njimi (pa čeprav na daljavo) zelo prijetno.« 3. »Delovni pogoji so bili kljub letošnjim zelo posebnim okoliščinam vseeno na zelo visokem nivoju. Zelo bi pohvalila Seminar in se zahvalila ekipi za odlično organizacijo, pestro pripravljen program, dobro vzdušje in odličen odnos med vsemi nami. Vse je potekalo brezhibno.« 4. »Misliva, da je bilo glede na razmere vse organizirano optimalno. Udeleženke se z nama popolnoma strinjajo. Izjemno koristna so bila elektronska sporočila, ki smo jih dobivali za vsak dan. Koristno (tudi v smislu občutka pripadnosti) je bilo neobvezno druženje pred poukom, v odmoru in po pouku.« 5. »Proti pričakovanjem v drugem tednu udeleženci niso bili pretirano utrujeni in so prihajali k pouku enako motivirani.« 6. »Pohvalno je, da sva imela že v mesecu maju možnost, da se na ustnih pogovorih srečava z bodočimi udeleženkami in udeležencema. Dr. Damjan Huber je organizacijsko odlično vodil Seminar. V veliko pomoč so nama bila vsa dodatna izobraževanja (npr. kako uporabljati Zoom), sestanki, prav tako pa tudi dnevno obveščanje o tem, kaj se bo na Seminarju dogajalo naslednji dan. Otvoritvena prireditev je bila odlično pripravljena, meniva, da je bilo zelo lepo, da so se lahko predstavili vsi udeleženci in se (vsaj virtualno) povezali med seboj.« 7. »Za konec je potrebno izpostaviti odlično odločitev organizatorjev, da eno skupino poučujeta dva učitelja, kar je na eni strani pomenilo, da je učitelj ob veliki motivaciji imel dovolj časa za poglobljeno pripravo, po drugi strani pa je to v sam pouk prineslo svojstveno dinamiko, ki je rezultirala v dinamičnem in entuziastičnem pristopu vseh slušateljev.«

Lektorji poročajo o bolj ali manj homogenih skupinah z vidika starostnih razlik, izobrazbe in/ali osebnih interesov ter o nekoliko bolj heterogenih skupinah z vidika jezikovnega (pred)znanja in maternih jezikov (slovanski, germanski, romanski, ugrofinski in drugi jeziki). Težave so lektorji uspešno odpravljali sproti, prenekatera razlika med udeleženci pa jim je služila tudi kot osnova za delo v skupini, kar priča o prilagodljivosti in dobri usposobljenosti lektorjev, ki so poučevali na Seminarju: »Na začetku sva mislila, da bo zaradi tega delo

oteženo, ker sva predvidevala, da bodo 'Slovani' veliko več razumeli in zaradi tega hitreje napredovali. Izkazalo pa se je, da so dodatni izzivi, ki sva jih pripravila za 'Slovane', le še spodbudili 'Neslovane', razlaga, ki so jo potrebovali 'Neslovani', pa je bila za 'Slovane' dodatna ponovitev in dopolnitev že znanega. Ta heterogenost je torej bila pozitivna. Udeleženci so namreč vsak s svojim znanjem in z izkušnjami popestrili pouk.« Lektorji v svojih poročilih prav tako navajajo, da so udeleženci pohvalili popoldanska strokovna predavanja, ki so bila zelo strukturirana in na visoki ravni, pohvalili so tudi možnost popoldanskih srečevanj s študenti ljubljanske slovenistike ter izvedbo fonetičnih vaj.

Tako za organizatorje kot lektorje je bil letošnji Seminar prav posebna izkušnja. Nihče od nas do zdaj ni imel prav nobenih izkušenj s poučevanjem in organizacijo dogodkov preko spleta, zato veselijo ugotovitve lektorjev, da smo tudi s tehniko imeli več pozitivnih kot negativnih izkušenj (ki se jim seveda nismo mogli povsem izogniti): 1. »Za vse nas je bila to nova izkušnja, vsi smo imeli pred sabo veliko novih izzivov. Naučiti sva se morala delati z Zoomom /.../. Prav tako je bilo veliko vprašanj, kako ustvariti takšno vzdušje, da bodo udeleženci tudi na daljavo dobili občutek, da pripadajo /.../ skupini.« 2. »V drugem tednu so bile ure strukturirane v obliki predstavitve v PowerPointu, ki sem jo udeležencem skupaj z izpiskom iz Chata, ki smo ga po potrebi uporabljali namesto table, poslala vsak dan po pouku skupaj z domačo nalogo.« 3. »Zdi se mi, da smo delo na daljavo organizirali dobro, saj so študenti radi sodelovali pri vseh aktivnostih in so bili zelo motivirani za delo. Zelo enostavno je bilo organizirati vaje za razumevanje govorjenih besedil, saj je lahko vsak udeleženec besedilo sam poslušal na svojem računalniku ter nato povedal svoje mnenje o slišanem.« 4. »Pri tako majhni skupini delo na daljavo, razen občasnih tehničnih težav, ni bil moteč faktor, prej nasprotno. Kot zelo učinkovita in hkrati zabavna aktivnost se je izkazal govorni nastop s pomočjo PowerPointa (vsak udeleženec je predstavil svojo državo), ki je bila v Zoomu še lažje izvedljiva kot v učilnici, udeleženci so bili bolj sproščeni.« 5. »Edina težava dela na daljavo je bila odsotnost neposredne komunikacije, kar smo nadomeščali z domačimi nalogami in komentiranjem v Chatu. Uporaba spletnih brskalnikov je potekala nemoteno, tudi Zoom se je izkazal za dobro spletno predavateljsko orodje. Sodelovanje znotraj skupine je bilo odlično. Problem dela na daljavo je predvsem odsotnost človeškega stika in prisilna drža ter svetlobna obremenjenost telesa, oči in glave, predvsem vratnega dela.« 6. »Pozitivno pa je mnenje udeleženk, da je bil zvok odličen /.../, slika prav tako in delo odlično. /.../ Želim si vsekakor Seminar v živo, prednost tega Seminarja je bila edino udeležba kolegice iz Argentine, ki bi težko prišla v Slovenijo. To, udeležbo ljudi iz oddaljenejših krajev, bi se dalo izvesti tudi s kombinacijo dela v živo, za to pa potrebujemo premislek o ustreznih prostorih in tehničnih sredstvih.«

3 Predavanja

Letos smo organizirali in preko Zooma izvedli šest strokovnih **predavanj**, ki se jih je udeleževalo od 47 do 79 slušateljev (v povprečju 61), saj so bila odprta tudi za zunanje obiskovalce. Udeleženci so jih ocenili najvišje v zadnjih petih letih (4,63; gl. graf 3). Predavali so dr. Božidar Jezernik (z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo UL FF), dr. Martina Malešič (z Oddelka za umetnostno zgodovino UL FF) ter dr. Simona Kranjc, dr. Darja Pavlič, dr. Marko Stabej in dr. Alenka Žbogar (vsi z Oddelka za slovenistiko UL FF).

Že pripravljenih predavanj v okviru **parade mladih** in obeh **izbirnih tečajev** letos nismo izvedli, ampak smo jih skupaj s klasičnimi predavanji, ki smo jih predvideli v okviru krovne teme *Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*, ter spremljevalnim programom prestavili v leto 2021.

Povzetki predavanj so objavljeni v Vodniku po programu, ki je bil natisnjen in po navadni pošti skupaj z učnim gradivom poslan vsem udeležencem pred začetkom prireditve, posnetki predavanj pa so dostopni na spletnem portalu Videolectures.

4 Spremljevalni program

Seminar smo odprli v ponedeljek, 6. 7., ob 9.00, ko so udeležence in druge goste pozdravili dekan Filozofske fakultete UL dr. Roman Kuhar, predstojnik Oddelka za slovenistiko dr. Marko Stabej in predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik dr. Simona Kranjc, udeleženci, lektorji in organizatorji pa smo se eni drugim na kratko predstavili. V okviru spremljevalnega programa smo za seminariste organizirali še vsakodnevno druženje s študenti ljubljanske slovenistike (ocena 4,86), prav tako so se lahko vsak dan udeležili pogovora z organizatorjem prireditve (ocena 5), v prvem tednu so si lahko ogledali slovenski film *Ne pozabi dihati* (ocena 4,25), v drugem tednu gledališko predstavo *Trač* (ocena 4,54), Seminar pa smo zaključili s krajšo prireditvijo v petek, 17. 7. Spremljevalni program so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,57, lani 4,44 (gl. graf 4).

Graf 4: Ocene organizacije in spremljevalnega programa

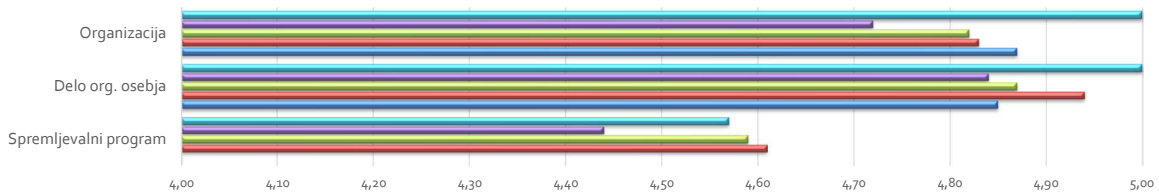

	Spremljevalni program	Delo org. osebja	Organizacija
56. SSJLK	4,57	5,00	5,00
55. SSJLK	4,44	4,84	4,72
54. SSJLK	4,59	4,87	4,82
53. SSJLK	4,61	4,94	4,83
52. SSJLK	0,00	4,85	4,87

Udeleženci so se lahko med prireditvijo posvetovali s sodelavkami Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko ter se dogovorili za možnost skeniranja študijskega gradiva, Knjigarna Filozofske fakultete pa je seminaristom v času prireditve ponujala 25-odstotni popust pri nakupu vseh učbenikov Centra za slovenščino ter drugih publikacij Znanstvene založbe Filozofske fakultete.

5 Organizacija, odmevi v medijih in financiranje

5.1 Organizacija

Vodja Seminarja in vodja lektorjev na letošnji prireditvi je bil dr. Damjan Huber, v ožjem organizacijskem odboru so bili še dr. Simona Kranjc, mag. Mateja Lutar, dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, dr. Marko Stabej in dr. Alenka Žbogar. V veliko pomoč pri izvedbi Seminarja so bili študenti Monika Ivančič, Pia Rednak, Miha Sever, Urša Terčon (vsi študenti slovenščine na Filozofski fakulteti UL) in Vladimir Šatin (študent ruščine in slovenščine v Moskvi).

5.2 Poudarki iz anket udeležencev Seminarja

Še enkrat velja poudariti, da so bili udeleženci navdušeni nad organizacijo in izvedbo letošnjega Seminarja na daljavo. V anketah so pohvalili svoje dopoldanske lektorje, popoldanske predavatelje, izvajalca fonetičnih vaj in študente ljubljanske slovenistke, s katerimi so se lahko družili v poznopopoldanskem času. Več jih je izpostavilo neprecenljivo izkušnjo, da so dva tedna lahko govorili (samo) slovensko z udeleženci z vsega sveta in slovenskimi strokovnjaki za jezik, književnost in druge družboslovno-humanistične teme, ter navdušenje udeležencev nad organizacijo prireditve (letos 5, lani 4,72), delom in prijaznostjo organizacijskega osebja (5, lani 4,84; gl. graf 4). Prav tako so bili pozitivno presenečeni, kako intenzivno in kakovostno je lahko učenje slovenščine tudi na daljavo preko spleta: 1. »Imel sem pomisleke zaradi izvedbe preko spleta, a konec koncev sem od Seminarja veliko odnesel in v veselje mi je bilo, da sem smel toliko odnesti s seboj.« 2. »Pohvale organizatorju. Ni lahko organizirati Seminar na daljavo. Vse je potekalo super. Zelo sam navdušena nad Seminarjem. Zagotovo se bom udeležila Seminarja še enkrat v Ljubljani v živo. Najlepša hvala!« 3. »Seveda je težko oceniti v primerjavi s prejšnjimi Seminarji, zaradi težjih pogojev, ampak kar se tiče lektorata, je bil enako dober, kot bi ga pričakovala tudi »v živo« v Ljubljani.«

Pri samooceni izboljšanja znanja je z *veliko* svoj napredek ocenilo 71 % (lani 48 %) udeležencev, s *precej* 29 % (lani 43 %), z *malo* nihče (lani 9 %) in z *nič* prav tako nihče (enako lani); gl. graf 5. Nadaljevalci izražajo zadovoljstvo, da lahko dnevno izbirajo med popoldanskimi konverzacijami in predavanji – kar bi si želeli tudi izpopolnjevalci –, skupaj z udeleženci izpopolnjevalnih skupin pa pozdravljajo povečanje števila ur, namenjenih fonetičnim vajam, čeprav si jih po drugi strani želijo še več.

Graf 5: Samoocena udeležencev glede napredka v znanju slovenščine (v %)

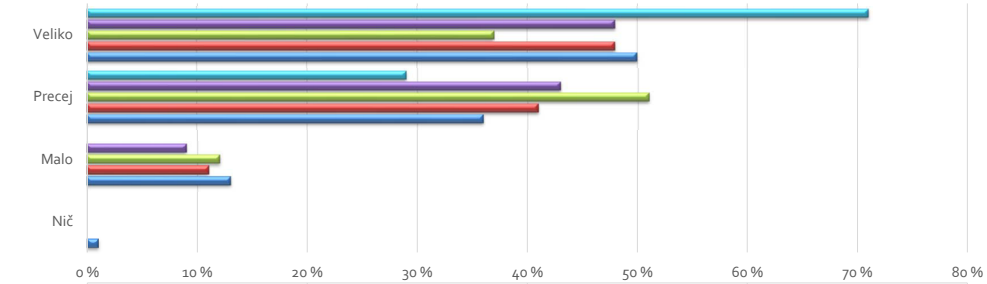

	Nič	Malo	Precej	Veliko
56. SSJLK			29 %	71 %
55. SSJLK		9 %	43 %	48 %
54. SSJLK		12 %	51 %	37 %
53. SSJLK		11 %	41 %	48 %
52. SSJLK	1 %	13 %	36 %	50 %

Čeprav so bili udeleženci navdušeni nad letošnjim Seminarjem, pa – pričakovano – vsi komaj čakajo, da se prireditve udeležijo tudi v živo v Ljubljani, saj bi se jih kar 76 % raje udeležilo klasičnega Seminarja v učilnici v Ljubljani, 24 % jih meni, da sta obe možnosti, tj. preko spleta oz. v živo v Ljubljani, enako dobri, medtem ko se prav nihče ni odločil, da bi se raje udeležil Seminarja preko spleta (gl. graf 6).

Graf 6: Klasični ali spletni Seminar (v %)

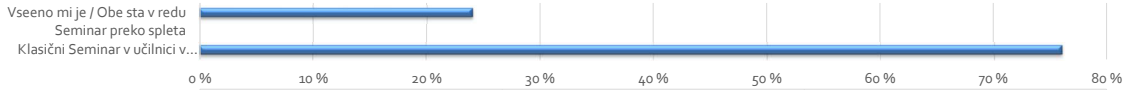

	Klasični Seminar v učilnici v Ljubljani	Seminar preko spleta	Vseeno mi je / Obe sta v redu
56. SSJLK	76 %		24 %

5.3 Odmevi v medijih

Letos smo zasledili šest medijskih objav. Seminar je odmeval na spletnih straneh *Slovenske tiskovne agencije* (2 objavi), na *Radiu Slovenija 1*, v časopisih *Večer* in *Demokracija* ter v glasilu Slovencev v Argentini *Svobodna Slovenija*. Vse objave so dostopne v spletnem arhivu 56. Seminarja v rubriki Odmevi v medijih.

5.4 Financiranje

Seminar je v veliki večini financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS v okviru *Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji* preko letne pogodbe kot eno od nacionalno pomembnih nalog, tj. *Skrb za slovenščino*, na pomoč pa so nam priskočili še Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Rektorat Univerze v Ljubljani in Krka d. d.

6 Sklep

Za kakovostno sodelovanje se zahvaljujem članom ožjega organizacijskega odbora, lektorjem, predavateljem, asistentom, izvajalcem študentske konverzacije in spremljevalnega programa, sodelavkam Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko ter nasploh vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri pripravi in izvedbi letošnjega Seminarja. Velika zahvala gre tudi glavnemu financerju in vsem sponzorjem, ki so nam omogočili, da tudi letos kakovostno pripravimo in izvedemo to edinstveno mednarodno strokovno prireditev.

39. simpozij Obdobja: Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo (18.–20. november 2020)

izr. prof. dr. Jerca Vogel

1 Vsebinska zasnova in tematika simpozija

Razmerja med jeziki, jezikovnimi zvrstmi in diskurzi se v slovenskem prostoru v zadnjih desetletjih bistveno spreminjajo, saj na jezikovno prakso vplivajo številni družbeni procesi – od globalizacije z zavestjo o večkulturnosti tudi na znotrajjezikovni ravni ter možnosti e-komunikacije do spremenljivosti individualnih življenjskih prostorov in stilov, značilni za t. i. postmoderno družbo. Spreminjanje in spremenljivost jezikovnega okolja, v katerem različne zvrsti stopajo na področja, ki so bila v skladu s strukturalistično teorijo opredeljena kot prostor knjižnega jezika, ter v katerem se pojavljajo novi diskurzi in nove zvrsti, tako od »tradicionalnih« kot od »novih« družbenih skupin in njihovih govorov zahtevata ponovno vzpostavljanje, potrjevanje ali preurejanje razmerij, od posameznika pa vedno večjo občutljivost za izbiro ustreznega jezika, zvrsti in diskurza v raznovrstnih kontekstih.

V razpravah, zbranih v monografski publikaciji, smo zato skušali z različnih vidikov na novo pretresti razmerja med diskurzi, zvrstmi in jeziki v sodobnem slovenskem jezikovnem prostoru, pri čemer so se soočali različni pogledi (od teoretičnih do aplikativno usmerjenih) in srečevali različni metodološki pristopi. Monografija, ki je izšla pred simpozijem in je bila zaradi ukrepov prijavljenim udeležencem poslana po pošti, je bila oblikovana z veliko znanstveno skrbnostjo in zasnovana izrazito vsebinsko, po posameznih področjih rabe jezika oziroma njegovih vlogah. V njej s 37 prispevki sodeluje 44 avtorjev. Da bi čim bolj zajeli celovitost jezikovnega delovanja, pa smo razmislek o tem, kako govorci z izbiro jezika, zvrsti in diskurzov izražajo identiteto in uresničujejo druge funkcije (predvsem predstavitveno in vplivanjsko), namesto na tradicionalni osi funkcijskih in socialnih zvrsti umestili na tipična področja osebnega, formalnega in javnega življenja. Tako so razprave v znanstveni monografiji razvrščene v 5 poglavij; znotraj področij, kjer je problematika jezikovne zvrstnosti in diskurzov posebej aktualna oziroma razkorak med opisno teorijo in jezikovno realnostjo najbolj problematičen, so bile oblikovane tudi specifične vsebinske celote. Monografija je tako razdeljena na naslednja poglavja: ***Slovenščina v medijskem prostoru*** s posebnima razdelkoma *Slovenščina v oglaševanju* in *Slovenščina na spletu;* ***Slovenščina v znanosti***, s posebnim razdelkom *Slovenščina v pravnih besedilih;* ***Slovenščina v šoli*** s podpoglavji *Jezik kot izraz identitete, Učiteljev govor in stališča do jezika, Izkušnje in stališča učencev* ter *Slovenščina v stiku z drugimi jeziki;* ***Slovenščina v umetnosti*** ter ***Jezik kot izraz kolektivne in osebne identitete***.

Aktualnost teme in nujnost ponovnega razmisleka o njej ter smiselnost razvrstitve na področja družbenega življenja oz. po funkcijah jezika dokazuje tudi dejstvo, da so anketirani aktivni udeleženci namenili tako programu kot recenzijskemu postopku najvišji oceni v zadnjih petih letih (gl. prilogo). Program kot celoto so ovrednotili z oceno 3,7 (od 4 kot najvišje možne ocene), recenzentski postopek, ob katerem so v anketah pohvalili strogost in hkrati izrazito konstruktivnost ocenjevalcev, pa še višje, z oceno 3,81 (od možnih 4).

Monografija se začenja z uvodnim prispevkom Marka Stabeja *Slovenščina, kontinuum,* v katerem ugotavlja, da norma oziroma standard pomagata pri odločanju o tem, ali neka komunikacijska pojavnost sodi v množico (zvrst, diskurz, žanr), v katero se glede na sporočevalčev namen želi umestiti. To, ali jo bodo prejemniki vanjo tudi uvrstili, pa je odvisno ne zgolj od formalnih meril, temveč tudi od družbenih razlogov in spremenljivih okoliščin. Spoznanje, da moramo, če želimo razčlenjevati jezikovno dejavnost, nanjo gledati kot na dejavnost, ki je vsaj toliko kot s kodom in normo povezana z družbo, kulturo, ideologijo in namerami, se je potrdilo tudi ob razpravah po posameznih vsebinskih sklopih. Tako je bilo, denimo, ob medijskem govoru, ki sta ga posebej zaznamovala vse vidnejša vplivanjska funkcija po eni ter elektronsko komuniciranje s prestopanjem meje med zasebnim in javnim (npr. v forumih, komentarjih) po drugi strani, poudarjeno, da postaja eno osrednjih vprašanj prepoznavanje sovražnega, neetičnega in izključevalnega govora. Razpravljavci in diskutanti v sekciji, ki je govorila o slovenščini v znanosti, so se strinjali, da je razvijanje strokovnega jezika tudi na ravni visokošolskega izobraževanja nujno za ohranjanje vitalnosti jezika. Ob razpravah o jeziku v šolskem prostoru je mogoče povzeti, da mora hierarhično urejen opis zvrsti nadomestiti razmislek o njihovih funkcijah v repertoarju posameznika ter o tem, kako potrebo po učenju knjižnega jezika utemeljevati iz vseh njegovih funkcij, ne zgolj iz simbolne vloge na abstraktni, narodni oz. državni ravni.

2 Organizacijsko poročilo o izdelavi monografije in programa ter izvedbi simpozija

Priprave na 39. simpozij Obdobja so tako kot njegova izvedba potekale v času spremenjenih okoliščin zaradi ukrepov za preprečevanje epidemije covida-19, kar je zaradi negotovosti o tem, ali bo simpozij mogoče izpeljati oziroma ali bo mogoče potovati čez državne meje, povzročilo predvsem to, da je bilo tem, prijavljenih februarja 2020,

precej več kot junija 2020 dejansko oddanih prispevkov. V monografiji je tako s prispevki sodelovalo 44 avtorjev iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Poljske in Litve, kar je nekaj manj kot leto prej in primerljivo z letom 2018. Avtorji prispevkov med drugim prihajajo z ljubljanske, mariborske, koprske in novogoriške univerze, z ZRC SAZU, Instituta Jožef Stefan ter različnih univerz iz zgoraj naštetih držav. 32 prispevkov od 37 so udeleženci predstavili tudi na simpoziju.

Za organizacijo prireditve je skrbel predvsem Damjan Huber, za simpozijsko publikacijo in druge tiskovine pa je kot tehnični urednik skrbel Matej Klemen, ki je skupaj z Matejo Lutar opravil tudi končne korekture; vsi so sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Člani programskega odbora so bili Mateja Jemec Tomazin (ZRC SAZU), Mihaela Knez (Univerza v Ljubljani), Simona Kranjc (Univerza v Ljubljani), Tina Lengar Verovnik (Univerza v Ljubljani; ZRC SAZU), Vesna Mikolič (Univerza v Trstu; ZRS Koper), Mladen Pavičić (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budimpešta; Univerza v Ljubljani), Darja Pavlič (Univerza v Ljubljani), Simona Pulko (Univerza v Mariboru), Vera Smole (Univerza v Ljubljani), Mojca Smolej (Univerza v Ljubljani), Marko Stabej (Univerza v Ljubljani), Hotimir Tivadar (Univerza v Ljubljani), Jerca Vogel (Univerza v Ljubljani) in Andreja Žele (Univerza v Ljubljani). Za natančne in kritične recenzije posameznih prispevkov za znanstveno monografijo – vsak prispevek sta pregledala dva recenzenta, ob dveh negativnih recenzijah je bil članek zavrnjen, ob eni negativni recenziji ali negativni oceni posamezne postavke v eni od recenzij pa je bil poslan še v tretji in izjemoma četrti pregled – so poskrbeli člani programskega odbora, ki smo jim zaradi specifične tematike nekaterih prispevkov dodali še tri recenzente. To so bili Aleksander Bjelčević (Univerza v Ljubljani), Mojca Kumin Horvat (ZRC SAZU) in Saška Štumberger (Univerza v Ljubljani). Organizacija pred simpozijem je kljub spremenljivim okoliščinam in negotovosti, ali bo mogoče simpozij izvesti vsaj deloma v živo ali ne, potekala brez zapletov. To kažejo tudi mnenja anketiranih udeležencev, ki so jo ocenili z najvišjo možno oceno, tj. 4.

Simpozij je vse tri dneve potekal prek spletne aplikacije Zoom, na vstopni strani katere so bili udeleženci vsak dan sproti obveščeni tudi o programu in njegovih spremembah zaradi odpovedi. Ob začetku prvega dne so udeležence nagovorili dekan Filozofske fakultete Roman Kuhar ter predstojnica Oddelka za slovenistiko Mateja Pezdirc Bartol in predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik Simona Kranjc.

Tako število predavanj kot spletnokonferenčno okolje, ki ne zahteva omejitev poslušalstva, sta omogočili zasnovo programa brez vzporednih skupin. Predavanja, ki so bila večinoma v slovenskem, pa tudi hrvaškem in poljskem jeziku, so bila razdeljena tako kot prispevki, zbrani v monografiji, v vsebinsko zaokrožene sklope, pri čemer so se nekateri zaradi obsežnosti zvrstili v več zaporednih sekcijah. Znotraj vsakega vsebinskega sklopa je bilo enemu predavanju namenjene pol ure časa, vsem preostalim pa po 20 minut; vsakemu predavanju je neposredno sledila diskusija. Potek simpozija skozi posamezne sekcije so usmerjale moderatorke (Mojca Smolej, Simona Kranjc, Mihaela Knez, Darja Pavlič in Jerca Vogel z Univerze v Ljubljani), ki so ob uvodnih napovedih zagotavljale koherenco celotne sekcije ter usmerjale diskusijo, ki se je razvila prav po vsakem predavanju in zaradi velikega odziva poslušalcev presegla zastavljene časovne okvire. Konstruktivno diskusijo kot značilnost tokratnega simpozija je posebej izpostavilo več anketiranih udeležencev. Smiselnost zasnove in izpeljave simpozija na daljavo ter premišljene izvedbe, ki so jo zasnovali sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, potrjuje tudi ocena organizacije med simpozijem, saj je kljub nekaj tehničnim težavam udeležencev in odpovedim zaradi bolezni dosegla izredno visoko oceno 3,92 (od 4).

Poleg udeležencev predavateljev se je simpozija udeležilo veliko strokovnjakov in študentov oz. tistih, ki so jih izbrane teme zanimale, saj jim je spletno okolje omogočilo dostop, ki ga sicer zaradi prostorske oddaljenosti, kotizacije ali omejenih kapacitet dvoran ne bi imeli (med poslušalci so bili npr. tudi strokovnjaki iz Rusije, Madžarske, Slovaške, Belorusije, ZDA, Italije, Avstrije, Češke, Nemčije, Velike Britanije). Uvodnega predavanja Marka Stabeja se je udeležilo kar 144 udeležencev, v povprečju pa vsakega od predavanj okoli 50. V treh dneh se je tako simpozija v celoti ali deloma udeležilo 305 različnih oseb. S tem je simpozij dosegel svoj širši znanstveni namen, tj. prepoznavnost v strokovni javnosti.

Uspešnost 39. simpozija Obdobja tako z vsebinske kot organizacijske plati – ta je bila letos zaradi zaostrenih epidemioloških razmer in prenosa v e-konferenčno okolje posebej zahtevna – odseva tudi v splošnem vtisu o simpoziju. Ta je namreč dosegel zelo visoko oceno 3,96 (od 4). Kljub zadovoljstvu z izvedbo prvega simpozija Obdobja na daljavo pa anketni odgovori udeležencev kažejo, da bi se jih večina raje odločila za ponovno udeležbo, če bi simpozij potekal v klasični obliki.

3 Financiranje

Simpozij je bil v letu 2020 financiran predvsem iz sredstev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS, in sicer po Uredbi o financiranju visokošolskih zavodov, članic Univerz, iz sredstev Znanstvene založbe UL FF ter kotizacij referentov.

4 Odzivi v javnosti in simpozijski arhiv

O simpoziju so poročali nekateri mediji (STA, Radio Študent), vsi odzivi so zbrani in dokumentirani v spletnem arhivu 39. simpozija v rubriki Odmevi v medijih. V simpozijskem arhivu je na voljo tudi drugo dokumentarno gradivo s simpozija, vključno s simpozijsko monografijo, ki je izšla na 368 straneh v tiskani obliki, v elektronski obliki pa je prosto dostopna na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, in sicer kot celota in po posameznih prispevkih.

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 39. simpozija Obdobja

doc. dr. Damjan Huber

Kako bi ocenili simpozij Obdobja?

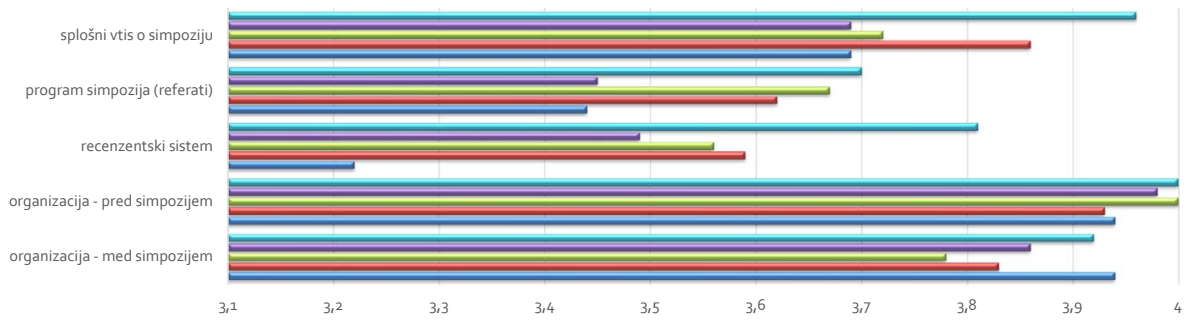

	organizacija - med simpozijem	organizacija - pred simpozijem	recenzentski sistem	program simpozija (referati)	splošni vtis o simpoziju
Obdobja 39	3,92	4	3,81	3,7	3,96
Obdobja 38	3,86	3,98	3,49	3,45	3,69
Obdobja 37	3,78	4	3,56	3,67	3,72
Obdobja 36	3,83	3,93	3,59	3,62	3,86
Obdobja 35	3,94	3,94	3,22	3,44	3,69

Kolikokrat ste že bili na simpoziju Obdobja?

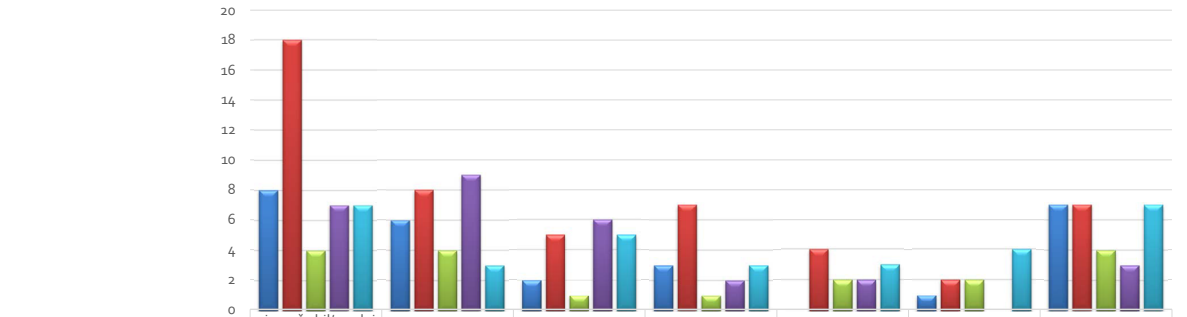

	nisem še bil/a, zdaj sem prvič	zdaj sem drugič	zdaj sem tretjič	zdaj sem četrtič	zdaj sem petič	zdaj sem šestič	večkrat
Obdobja 39 (27 izpolnjenih anket)	8	6	2	3	0	1	7
Obdobja 38 (51 izpolnjenih anket)	18	8	5	7	4	2	7
Obdobja 37 (18 izpolnjenih anket)	4	4	1	1	2	2	4
Obdobja 36 (29 izpolnjenih anket)	7	9	6	2	2	0	3
Obdobja 35 (32 izpolnjenih anket)	7	3	5	3	3	4	7

Za katero vrsto simpozija Obdobja bi se odločili, če bi lahko izbirali? (v %)

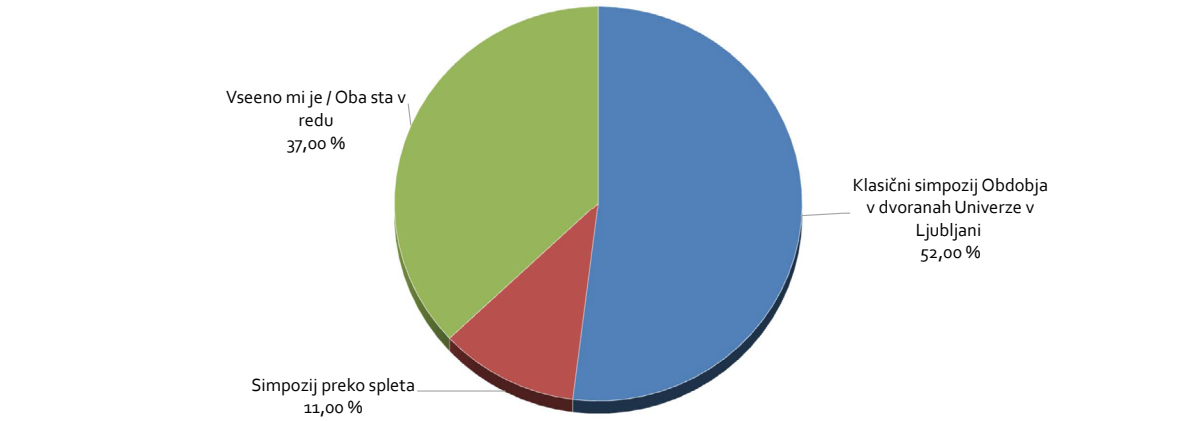

Tečaji slovenščine

Jana Kete Matičič

1 Izvedba tečajev slovenščine

V letu 2020 smo izvedli 24 tečajev slovenščine za odrasle.

Tabela 1: Razpored tečajev leta 2020

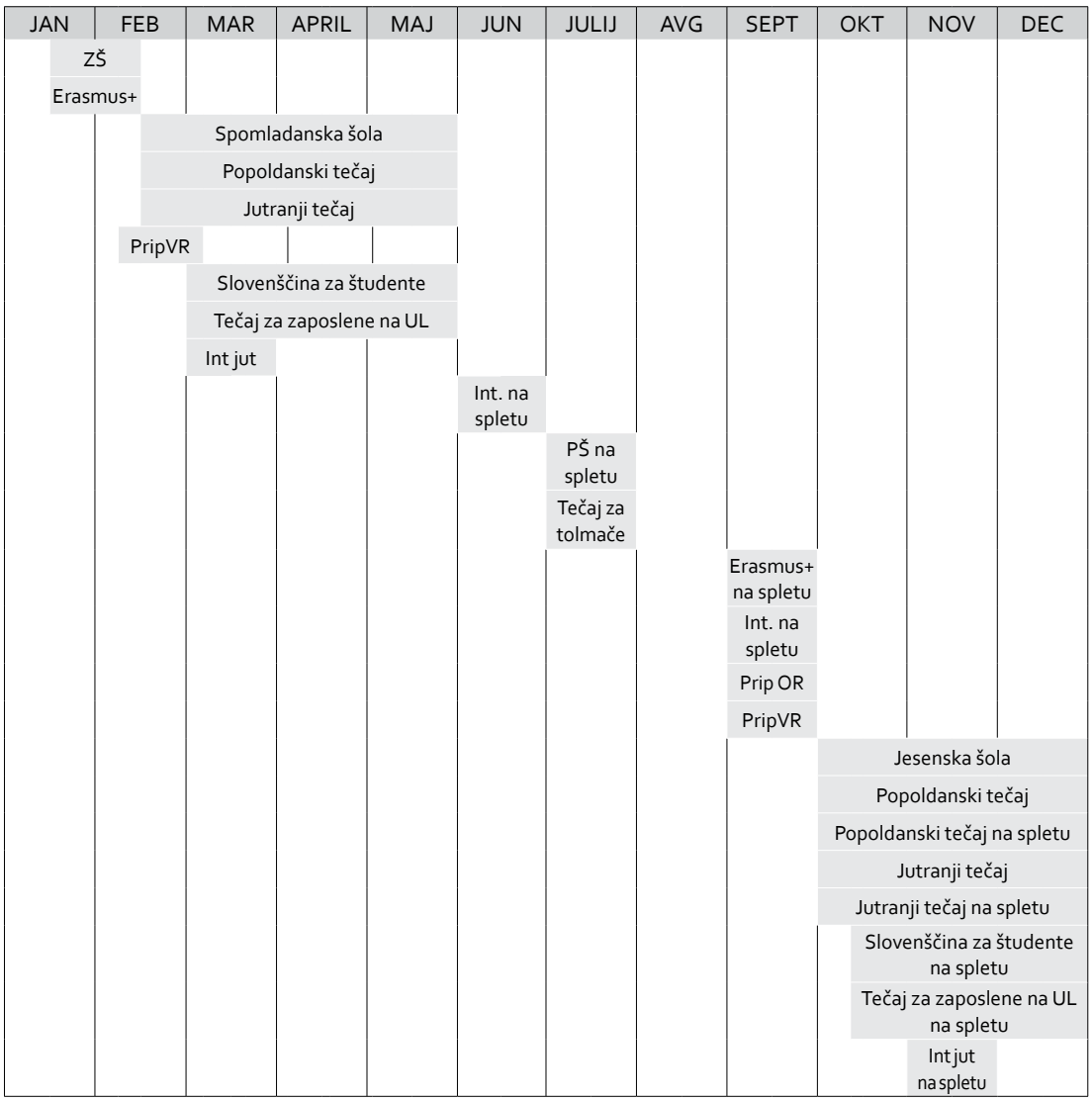

ZŠ = Zimska šola, Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni, Int jut = Intenzivni jutranji tečaj, Int na spletu = Intenzivni tečaj na spletu, PŠ = Poletna šola, Tečaj za tolmače = Tečaj za tolmače, ki tolmačijo na institucijah EU, Int jut na spletu = Intenzivni jutranji tečaj na spletu

1.1 Tečaji slovenščine za odrasle

Leto 2020 je bilo za tečaje slovenščine posebno leto. Zaradi izbruha bolezni Covid-19 in razglasitve pandemije smo bili prisiljeni v popolno reorganizacijo tečajev slovenščine in selitev skupin na spletne platforme. Kot najboljša za delo z majhnimi skupinami se je izkazala platforma Zoom, ki je omogočala poleg dobrega stika učitelja z udeleženci tudi delo v manjših skupinah in parih. Sčasoma se je pokazalo, da na spletu bolje funkcionirajo manjše skupine, v katerih učiteljice udeležence lažje spremljajo, zato smo največje število udeležencev v skupini znižali z 12 na 10. Lektorice in udeleženci so hitro osvojili in začeli uporabljati tudi druga spletna orodja za popestritev pouka, npr. Wordwall, Edpuzzle, Pools, genial.ly ...

Kljub začetnim organizacijskim težavam in novim izzivom smo vseeno izvedli skoraj vse predvidene redne tečaje slovenščine. Zaradi premajhnega števila prijav smo odpovedali vse termine tečaja Priprava na izpit iz znanja slovenščine na osnovni ravni in dva termina tečaja Priprava na izpit iz znanja slovenščine na višji ravni. Nizek interes za ta dva tečaja je predvsem posledica dejstva, da so bili leta 2020 odpovedani skoraj vsi izpitni roki, tako za izpite na osnovni ravni kot tudi za izpite na višji ravni. Odpovedali smo tudi tečaj Okusimo slovenščino, ker se udeleženci, ki so bili prijavljeni nanj, niso strinjali z izvedbo tečaja na spletu, in Žepni tečaj, ki ga sicer vsako leto od maja do septembra za turiste organiziramo skupaj s Slovenskim turističnim informacijskim centrom v Ljubljani.

Na spletu smo organizirali tudi Poletno šolo slovenskega jezika (letos je trajala samo 3 tedne, imela je manj ur in precej okrnjen spremljevalni program), od drugega vala epidemije, ki se je začel v oktobru, pa smo na splet preselili tudi vse ostale tečaje.

Na spletu smo izvedli tudi nekaj tečajev za posebne skupine, ki jih organiziramo glede na specifične zahteve naročnika. Konec julija smo tako organizirali enotedenski tečaj slovenščine za tolmače, ki kot stalno zaposleni ali kot svobodni tolmači tolmačijo za institucije EU. Tečaj smo organizirali skupaj z Oddelkom za prevajalstvo Filozofske fakultete. Poleg jezikovnega tečaja smo jim v dopoldanskem času organizirali tudi predavanja slovenskih strokovnjakov z različnih področij, in sicer prava, sodstva, politike, brezplačne pravne pomoči in javnih financ. V popoldanskem času so udeleženci imeli ure tolmačenja iz slovenščine v svoje jezike. V okviru tečaja smo jim pripravili tudi spremljevalni program, udeleženci so si lahko preko spleta ogledali slovenski film, se preizkusili v kuhanju in se seznanili z deli izbranih slovenskih pesnikov. Tečaj, ki ga organiziramo za zaposlene na Banki Slovenije, je bil marca zaradi selitve na splet odpovedan, potem pa so se na kadrovski službi vseeno odločili, da si tečaja kljub spremembi želijo. Z udeleženci smo se ponovno dobili v začetku oktobra, tečaj so dobro sprejeli in ga redno obiskovali. Jeseni smo organizirali še poseben 10-urni spletni tečaj za potomce Slovencev, ki živijo v Kairu. S tečajem so bili zadovoljni in želijo z urami nadaljevati tudi v letu 2021.

Aprila smo se po približno enem mescu izvajanja tečajev na spletu odločili, da bomo med tečajniki izvedli anketo o zadovoljstvu z novim načinom dela. Rezultati ankete so bili presenetljivi. Več kot polovica udeležencev je tečaj ocenila s 5, tretjina pa s 4 (na lestvici od 1 do 5). Tečaj se jim je zdel zanimiv, zabaven, pester in učinkovit. Nekateri so celo napisali, da jim tak način dela bolj ustreza in bi v prihodnje dali prednost spletnemu tečaju pred klasičnim v razredu. Zato smo se odločili, da bomo krajše tečaje, ki jih organiziramo nekajkrat na leto, ne glede na okoliščine v prihodnje organizirali samo na spletu. To sta Intenzivni tečaj in Intenzivni jutranji tečaj. Kot dodatek k naši redni ponudbi pa bomo od zdaj naprej v spletni obliki ponujali tudi Jutranji in Popoldanski tečaj slovenskega jezika ter Poletno šolo.

2 Udeleženke in udeleženci

Skupno število udeleženk in udeležencev v letu 2020 je bilo 639. Največ jih je bilo na Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus+ (138), na Poletni šoli na spletu (89) in na Individualnih tečajih (66).

Graf 1: Število udeležencev po posameznih tečajih 2020 in 2019

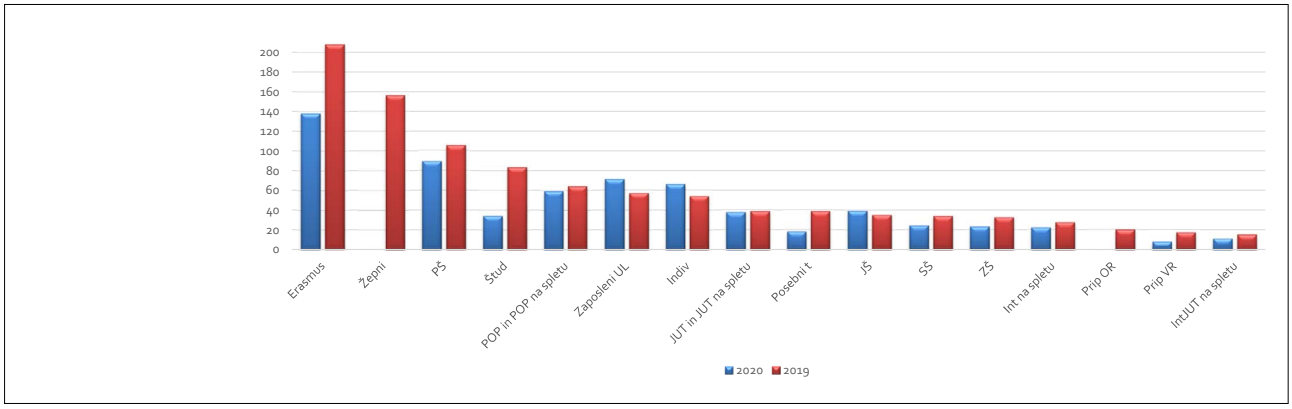

Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Žepni = Žepni tečaj, PŠ = Poletna šola, Štud = Slovenščina za študente, POP = Popoldanski tečaj, Zaposleni UL = Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani, Indiv = Individualni pouk, JUT = Jutranji tečaj, Posebni t = Posebni tečaji, JŠ = Jesenska šola, SŠ = Spomladanska šola, ZŠ = Zimska šola, Int na spletu = Intenzivni tečaj na spletu, Prip OR = Priprava na izpit iz slovenščine na osnovni ravni, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni, Int JUT na spletu = Intenzivni jutranji tečaj na spletu

Leta 2020 smo imeli zaradi izbruha pandemije velik upad udeležencev. Predvidevamo, da se je zaradi omejitve potovanj in hitre širitve koronavirusa za Slovenijo in slovenščino zanimalo manj ljudi. Pripadniki naših ciljnih skupin so bili sprva tudi nekoliko skeptični do tečajev na spletu. Zdelo se jim je, da niso enakovredni tečajem v živo in da od pouka ne bodo veliko odnesli. V primerjavi z letom 2019, ko smo na tečajih imeli 981 udeležencev, smo v letu 2020 zabeležili 342 udeležencev manj. Najbolj je upad viden pri Žepnem tečaju, ki ga zaradi slabih razmer sploh nismo izvajali, in pri Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus+. Čeprav smo tečaj izvedli v spletni obliki, se zanj ni odločilo toliko študentov kot v preteklih letih. Glede na to, da se je ves študijski proces odvijal preko spleta, verjetno študenti množično sploh niso prihajali v Slovenijo, zato jih tudi slovenščina, ki jo potrebujejo predvsem za vsakodnevna opravila, ni toliko zanimala.

Pri nekaterih od tečajev se je število udeležencev povečalo. Tako smo zaznali porast pri Individualnih urah, ki so bile zanimive predvsem za tiste, ki se pripravljajo na izpite na višji ravni ali ravni odličnosti, na Tečaju za zaposlene na Univerzi v Ljubljani in na Jesenski šoli, kjer je bila visoka udeležba predvsem posledica dejstva, da smo na tečaj dobili skupino Venezuelcev, ki so bili v letu 2020 zaradi slabih razmer v matični državi repatriirani v Slovenijo. Udeležbo na Jesenski šoli jim je omogočil Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Graf 2: Primerjava skupnega števila udeležencev v preteklih štirih letih (v %)

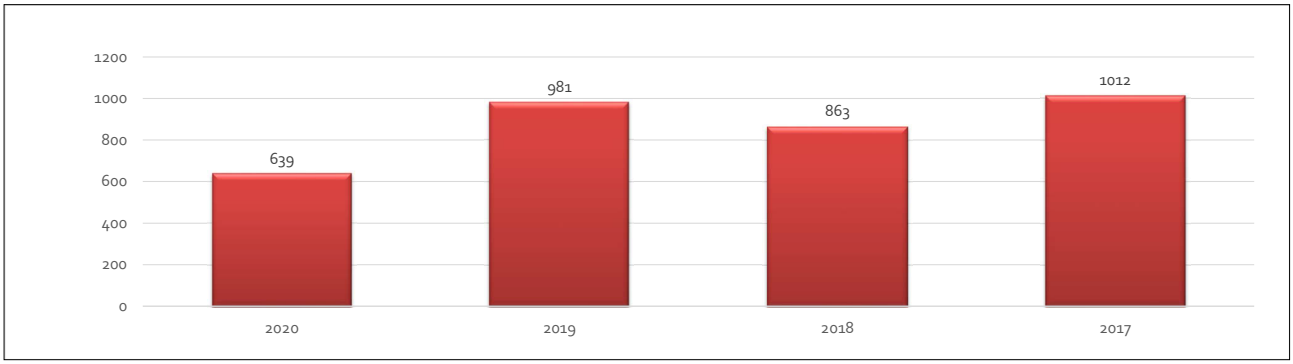

Rednih tečajev za odrasle so se udeležili udeleženci 63 različnih narodnosti, največ jih je bilo iz Nemčije (13 %), Italije (7 %), Rusije (6 %) in Češke (5 %). Udeleženci so opravljali 98 različnih poklicev, največ je bilo študentov (44 %), raziskovalcev (6 %) in učiteljev (5 %). Na tečajih je bilo več udeleženk kot udeležencev.

Graf 3: Narodnost udeležencev (v %)

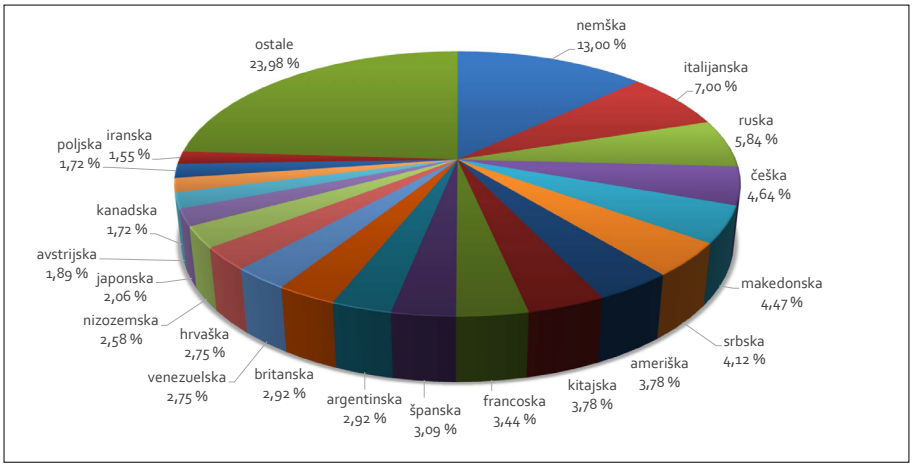

Graf 4: Poklic udeležencev (v %)

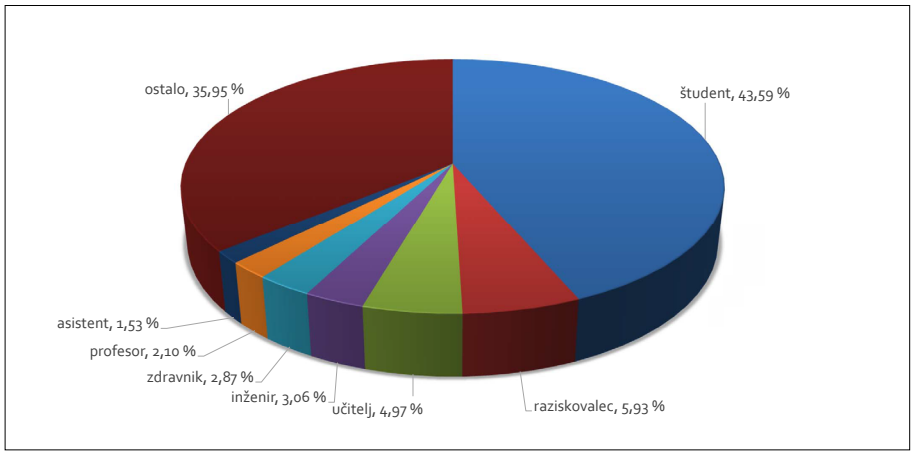

Graf 5: Spol udeležencev (v %)

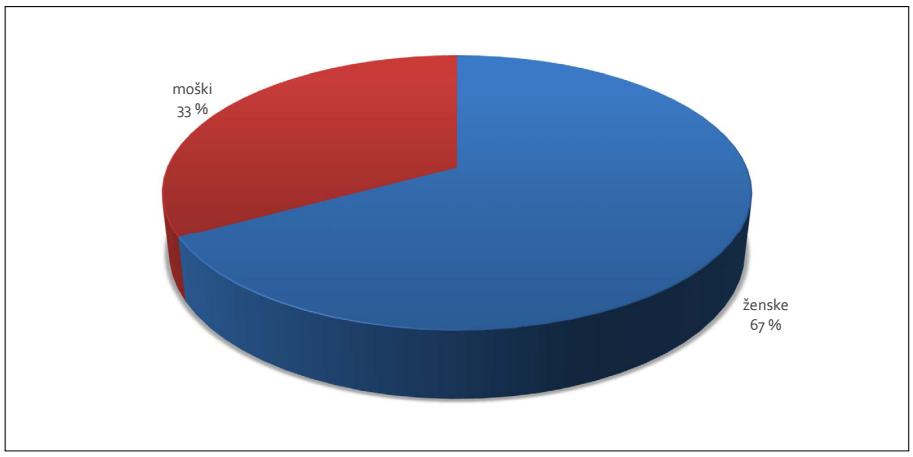

3 E-tečaj: Slovene Learning Online

S pomočjo e-tečaja se je slovenščino učilo že skoraj 23.000 uporabnikov iz 173 držav. Število uporabnikov se je v enem letu povečalo za okoli 9.000, novih držav je 21. Največ uporabnikov je iz ZDA, Slovenije, Italije, Srbije, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Nemčije, Makedonije in Argentine.

Graf 6: Države uporabnikov e-tečaja

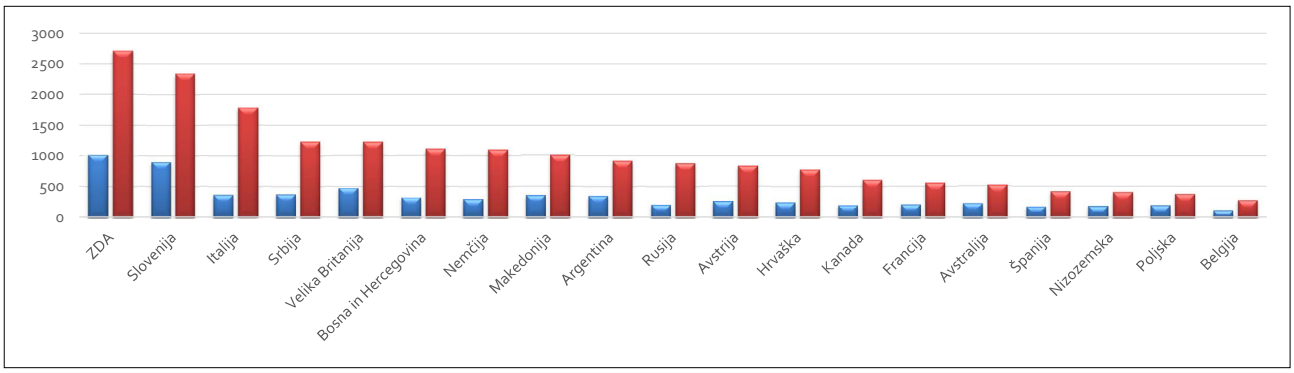

Spletni tečaj smo v letu 2020 vsebinsko in tehnično izpopolnjevali, saj želimo izboljšati celotno uporabniško izkušnjo. V veliko pomoč so nam bili tudi konstruktivni odzivi naših uporabnikov. Konec leta 2020 pa smo začeli s pripravo novega sklopa tečaja, in sicer Slovene Learning Online 3.

4 Projekt KOST

V letu 2020 smo sodelovali pri projektu KOST (korpus slovenščine kot tujega jezika), ki ga v okviru Leta plus vodi dr. Mojca Stritar Kučuk. Namen projekta je vzpostavitev digitalne zbirke besedil, ki so jih napisali tisti, za katere slovenščina ni prvi jezik, pač pa se jo učijo v okviru svojega študija ali različnih drugih programov. Na Tečajih slovenščine smo zbrali besedila udeležencev, ki so obiskovali Spomladansko in Poletno šolo slovenskega jezika. Z zbiranjem besedil bomo nadaljevali tudi v letu 2021.

5 Publikacije

V letu 2020 nismo izdajali fizičnih publikacij, ker smo tečaje izvajali na spletu. Izdali smo le *Zimopis*, ki je izšel v okviru Zimske šole slovenskega jezika še pred izbruhom epidemije koronavirusa.

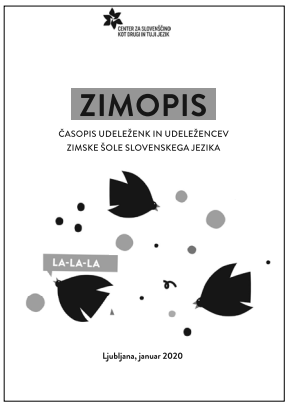

6 Kadri

Leta 2020 je v programu Tečaji slovenščine učilo in tudi drugače sodelovalo 21 učiteljic, od tega 15 profesoric in 6 študentk. Večina sodelujočih je stalnih honorarnih sodelavcev Centra – sodelavke in sodelavci Tečajev slovenščine 2020 so:

Tjaša Alič
Neža Bohinc
Anja Corel
Urh Ferlež
Svetlana Jandrić
Tanja Jerman
Matej Klemen
Katja Krajnc
Katja Kralj
Katja Križnik Jeraj
Lara Lazar
Mateja Lutar
Polona Majdič
Lucija Mandić
Andreja Markovič
Petra Pučnik
Jana Šter
Jana Vaupotič
Melita Vešner
Magda Volk
Gita Vuga

Ob koncu večine tečajev smo izvedli anonimno anketo, v kateri so udeleženke in udeleženci ocenili način dela učiteljice in učinkovitost tečaja. Povprečna ocena je bila 4,69 (na lestvici od 1 do 5).

V letu 2020 so bile na programu Tečaji slovenščine zaposlene Tjaša Alič (za e-vsebine), Tanja Jerman (vodja učiteljev), Jana Kete Matičič (vodja tečajev), Katja Kralj, Melita Vešner in Gita Vuga (učiteljice slovenščine) in Brigita Zahirović (samostojna strokovna sodelavka).

7 Financiranje programa

Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+ sofinancira Evropska komisija, in sicer 100 EUR na udeleženca. Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani preko projekta internacionalizacije sofinancira Univerza v Ljubljani, za izvedbo 9 skupin je odobrila sredstva v višini 31.500 EUR. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s CMEPIUS-om ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu podeljujeta štipendije za kritje šolnin zamejcem in potomcem slovenskih zdomcev in izseljencev za Zimsko in Spomladansko šolo, Poletno šolo na spletu in Jesensko šolo. V letu 2020 je bilo podeljenih 6 štipendij za Zimsko šolo (MIZŠ: 2.550 EUR), 2 za Spomladansko (MIZŠ: 2.768 EUR), 31 za Poletno šolo na spletu (MIZŠ – bilateralni sporazumi: 13.728 EUR, MIZŠ: 13.156 EUR, Urad: 4.576 EUR), 27 za Jesensko šolo (MIZŠ: 2.828 EUR, Urad: 21.210 EUR) in 5 štipendij za Jutranji in Popoldanski tečaj slovenskega jezika na spletu (MIZŠ: 650 EUR, Urad: 2.600 EUR). Dve štipendiji iz Štipendijskega sklada Jane Zemljarič Miklavčič (1.144 EUR) za tritedensko Poletno šolo na spletu smo namenili iz svojih tržnih sredstev.

Slovenščina za otroke in mladostnike

dr. Mihaela Knez

1 Uvod

Tudi program Slovenščina za otroke in mladostnike je bil v letu 2020 zaznamovan z izbruhom koronavirusa. To je pomenilo, da smo se morali prilagoditi novemu načinu dela, vložiti je bilo treba tudi več napora v ohranjanje starih in pridobivanje novih dejavnosti, ki nam omogočajo financiranje in delovanje programa. Kljub spremenjenim okoliščinam smo opravili večino začrtanih nalog (odpadli so le ustaljeni septembrski tečaji za zamejske šole), še posebej pa bi radi izpostavili pripravo učnih načrtov za začetni pouk slovenščine v osnovni šoli in zaključnega poročila nacionalne evalvacijske študije *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*, čemur smo namenili največ časa in premisleka. Ti dokumenti namreč predstavljajo izhodišče za nadaljnje delo in razvoj področja in se nam zdijo s tega vidika še posebej pomembni. V letu 2020 je program spet začel delovati v osnovni kadrovski zasedbi – tik pred izbruhom epidemije se je s porodniškega dopusta na delovno mesto vrnila sodelavka programa dr. Damjana Kern Andoljšek. Ob delu v okviru programa Slovenščina za otroke in mladostnike sva sodelovali tudi pri nekaterih drugih Centrovih programih – z Izpitnim centrom, programoma Izobraževanje in Tečaji (priprava tretjega modula spletnega gradiva Slonline).

2 Tečaji

Tečajev programa Slovenščina za otroke in mladostnike se je v letu 2020 udeležilo 219 otrok in mladostnikov, pri njihovi izvedbi smo sodelovali obe zaposleni in 16 honorarnih sodelavcev.

Graf 1: Število udeleženih otrok in mladostnikov na tečajih slovenščine v letu 2020

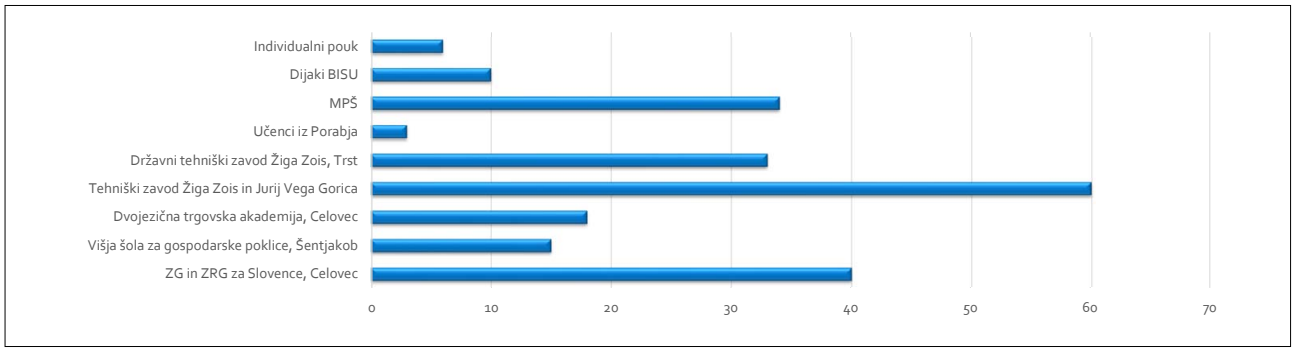

2.1 Mladinska poletna šola

15. Mladinska poletna šola slovenščine, ki je potekala od 29. 6. do 10. 7. 2020, se je od poletnih šol, ki smo jih izvedli v preteklih letih, močno razlikovala tako po načinu izvedbe kot tudi po številu udeležencev. Zaradi nastalih epidemioloških okoliščin smo jo izvedli na daljavo s pomočjo spletnega orodja Zoom, udeležilo pa se je je 34 udeležencev iz 10 držav (ZDA, Kanade, Italije, Madžarske, Srbije, Makedonije, Francije, Turčije, Rusije in Dominikanske republike).

Graf 2: Udeleženci 15. Mladinske poletne šole slovenščine po spletu po državah

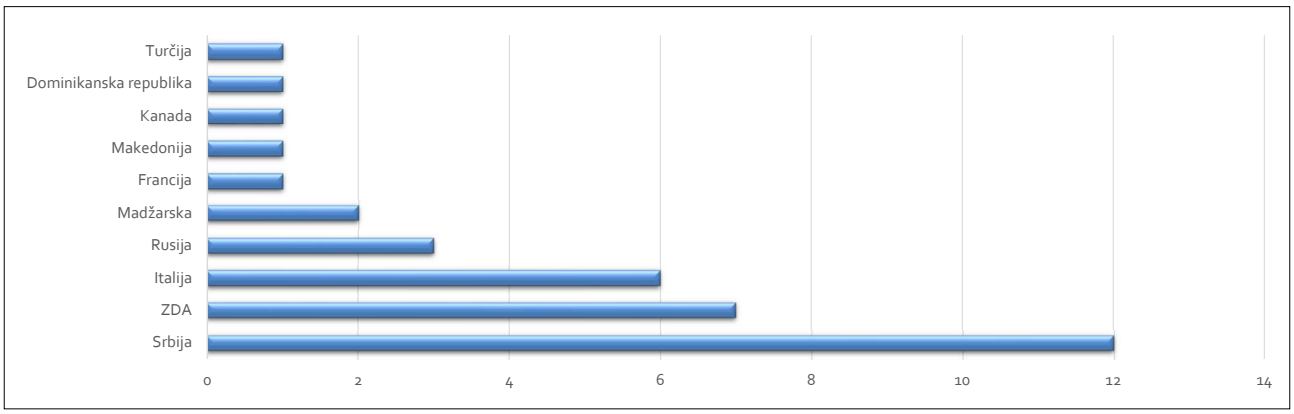

Največ udeležencev (12) je bilo iz Srbije – večinoma so bili to mladi, ki so bili v preteklosti že vključeni v Mladinsko poletno šolo. Drugi največji skupini (po 6 udeležencev) pa so predstavljali mladostniki iz Združenih držav Amerike in Italije, udeleženci iz drugih držav so bili večinoma posamezniki.

Ker je šlo za novo obliko tečaja, ki smo ga zaradi epidemioloških razmer prvič izvedli v spletni obliki, smo pred pripravo programa med 41 udeleženci, ki so bili v tistem času že prijavljeni na Mladinsko poletno šolo, izvedli kratko spletno anketo, v kateri smo jih povprašali po njihovih izkušnjah z učenjem na daljavo, jezikovnih dejavnostih v slovenščini, v katerih bi se želeli izpopolniti, primernem številu ur spletnega pouka slovenščine na dan, računalniški opremljenosti za sodelovanje pri pouku na daljavo in ali bi se sploh udeležili Mladinske poletne šole, če bi ta potekala po spletu. Zanimanje za učenje slovenščine v spletni obliki je pokazalo 73 % oz. 30 vprašanih, od teh jih je 18 odgovorilo, da bi se Mladinske poletne šole po spletu udeležili le v primeru, če bi za to prejeli štipendijo, 7 % vprašanih oz. 11 mladostnikov pa je zapisalo, da se takega tečaja ne bi udeležili. Večina (87 %) jih je odgovorila, da imajo dobre ali zelo dobre izkušnje s poučevanjem preko interneta, 61 % pa jih je že imelo izkušnje s poučevanjem preko spletnega orodja Zoom. 89 % jih je zatrdilo, da imajo doma dobro internetno povezavo, nekoliko manj (68 %) pa, da imajo na računalniku kamero. Na podlagi teh podatkov smo se odločili, da organiziramo 30-urni tečaj, ki bo potekal vsak dan tri šolske ure v dveh časovnih obdobjih – od 9.00 do 11.30 za udeležence iz evropskih držav in od 16.00 do 18.30 za udeležence iz ZDA in Kanade. Ob pouku smo nekajkrat na teden za tečajnike vseh skupin pripravili spremljevalne dejavnosti, katerih namen je bil seznaniti udeležence s slovensko kulturo in stvarnostjo in jih povezati tudi med skupinami. Tako smo zanje pripravili kviz o Sloveniji, posneli video, v katerem smo prikazali, kako se dela mlince (udeleženci so se nato doma preizkusili v pripravi mlincev in ob predstavitvi svojih mlincev izbrali najkuharja oz. najkuharico MPŠ), jim predstavili dva slovenska filma (*Gajin svet* in *Ne pozabi dihati*) in poklepetali s članoma slovenske hip hop skupine Murat in Jose. Tudi letos so udeleženci in njihovi učitelji pripravili časopis Mladinske poletne šole – *Poletnik*. Namesto vodnika v tiskani obliki, kot je bilo to v navadi pri Mladinski poletni šoli v živo, je bila zanje vsak dan oblikovana ena jezikovna dejavnost v spletni obliki, ki je bila povezana s spremljevalnim programom.

Tako sprotni odzivi udeležencev kot tudi njihove ocene v anonimni anketi so bili zelo pozitivni. Anonimna anketa, v kateri so imeli učenci možnost oceniti aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju, hkrati pa tudi organizacijo in izvedbo Mladinske poletne šole po spletu, je pokazala, da so bili s poukom in spremljevalnimi dejavnostmi zelo zadovoljni, saj je bila povprečna ocena lektorjev najvišja doslej – 4,96, kar kaže na to, da je mogoče pouk na daljavo izvesti zelo kakovostno. Tudi povprečni oceni organizacije tečaja (4,68) in dodatnih dejavnosti (4,33 – najvišja možna ocena je bila v vseh primerih 5) sta bili zelo visoki. Med spremljevalnimi dejavnostmi so udeleženci najbolje ocenili večer z duom Murat in Jose in kviz o Sloveniji, najmanj pa jim je bil všeč film *Ne pozabi dihati*.

Graf 3: Ocena spremljevalnih dejavnosti

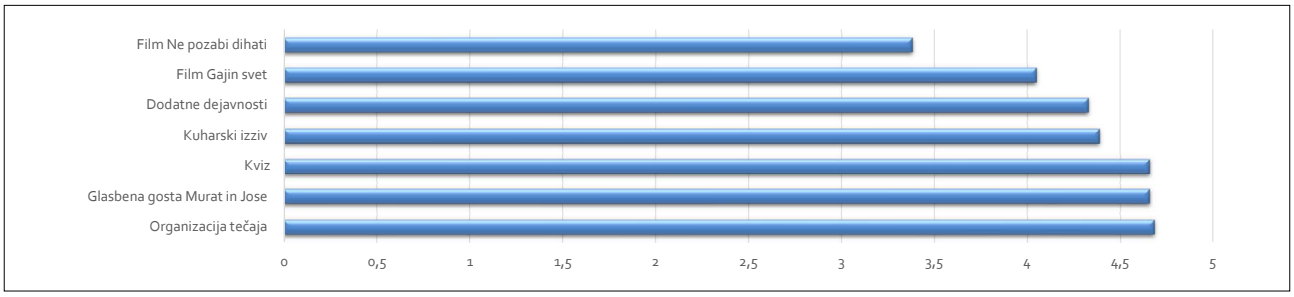

Celotno vzdušje najlepše ponazarjajo njihove izjave, ki so nam jih posredovali ob ocenah. Nekaj jih navajamo tudi tukaj:

- Zelo sem vesela da sem sodelovala.
- Letos mi je bilo super, bi rada tudi pridel naslednjega leta.
- Zelo smo bili zadovoljni. Všeč nam je bilo majhno število otrok v skupini (8), tako, da so vsi dobili priložnost enakovrednega sodelovanja.
- Bil sem zelo srečen in sem se odlično imel. Spoznal sem tudi nove prijatelje. Veliko hvala. Lepo pozdravljeni.
- Dodatne aktivnosti popolne so mi bile še posebej všeč.

- Me je bilo vse všeč, ker sem se veliko naučila. Pouke bili pestre in ni dolgočasne. Tudi domače naloge so zanimive. Je bil radost se učiti.
- Všeč mi je bilo kdaj smo slišili o Sloveniji in se pogovarjali. Tudi kdaj smo v parih delali vaje.
- I learned a lot in a few time.
- I liked how much I learned in just two weeks. I also liked my teacher and how she made sure everyone got to participate.
- I hope some other year I can come to Slovenia and do Youth Summer School again.
- Vse čestitke za zelo lepo organiziran tečaj. :)

Izvedbo 15. Mladinske poletne šole slovenščine po spletuje v obliki štipendij sofinanciralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Štipendija je bila podeljena 31 štipendistom. Obe skupini – skupina slovenskih maturantov iz Argentine in skupina dijakov, ki je zaključila tečaj slovenščine v sobotni šoli slovenščine v Torontu, ki se že tradicionalno udeležujeta Mladinske poletne šole – pa se spletnega tečaja nista udeležili, ampak sta se odločili za odloženo udeležbo na Mladinski poletni šoli, ko bo ta spet lahko potekala v živo.

Čeprav je bilo v zvezi s smiselnostjo organizacije Mladinske poletne šole v spletni obliki precej odprtih vprašanj, lahko sklenemo, da je bila izvedba uspešna in zelo dobrodošla zlasti za mladostnike, ki so zelo motivirani za učenje slovenščine in jim to predstavlja dobro in učinkovito možnosti za uresničitev svojih ambicij, še zlasti če se iz različnih razlogov takega tečaja ne bi mogli udeležiti v živo oz. se slovenščine ne morejo učiti v svoji državi.

Poletnega tečaja slovenščine za otroke, ki je bil v letu 2019 že lepo obiskan (prim. Letno poročilo 2019), v letošnjem letu nismo izvedli. Prav tako se nismo odločili za spletno različico tega tečaja, se je pa morda prav zaradi tega nekoliko povečalo povpraševanje po individualnih urah slovenščine. V letu 2020 se je tako slovenščino učilo 6 otrok.

2.2 Tečaji za dijake v zamejstvu

V letu 2020 smo izvedli 6 intenzivnih tečajev za 166 dijakov, ki obiskujejo slovenske in dvojezične šole v zamejstvu, in za 3 učence iz Porabja, za katere smo izvedli posebno pripravo na državni izpit, ki so ga opravljali v Budimpešti. Večino tečajev smo izvedli konec januarja in februarja, ko smo v Ljubljani gostili kar 109 dijakov iz 5 različnih šol. Za dijake celovške ZG in ZRG, dijake Višje šole za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu ter dijake Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu predstavljajo ti tečaji že tradicionalen način izpopolnjevanja v slovenščini, ki ga sofinancira MIZŠ, na novo pa smo tečaj izvedli za dijake zavoda Žiga Zois iz Trsta (stroške tečaja je pokrila šola) in tri učence iz Porabja (stroške tečaja je pokril MIZŠ). Oktobra smo na pobudo Tehniških zavodov Žiga Zois in Jurij Vega v Gorici izvedli tudi poseben tečaj za dijake turistične, ekonomske in tehniške usmeritve. Zaradi epidemije je bil za dijake Žige Zoisa tečaj izveden oktobra kar na matični šoli, za dijake Jurija Vege pa smo ga izvedli decembra na daljavo. V tečaj so bili vključeni dijaki prvih in drugih razredov, z vsakim razredom pa je bilo izvedenih 8 ur slovenščine. Pouk sva izvedli sodelavki programa. Izkušnja je bila nova, saj navadno take tečaje izvedemo v Ljubljani. Pomanjkljivost izvedbe je bila, da dijakov, tako kot je pri nas v navadi, zaradi epidemioloških ukrepov tokrat nisva mogli razdeliti v homogene skupine, ampak sva poučevali posamezen razred, zato so bile skupine izrazito heterogene (otroci iz slovenskih, mešanih in tudi povsem italijanskih družin, otroci iz Slovenije), kar je nekoliko zmanjšalo učinkovitost pouka. Pokazalo se je tudi, da so dijaki v primeru, kadar med tečajem bivajo v Ljubljani, bolj osredotočeni na učenje slovenščine kot pa, če je tečaj vpet v redni pouk, saj je njihova pozornost, razumljivo, usmerjena tudi v druge predmete.

Potek tečajev:

- od 27. 1. do 31. 1. 2020 za dijake Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu (40 dijakov) in učence iz Porabja (3 učenci);
- od 3. do 7. 2. 2020 za dijake Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu (18 dijakov) in za dijake Višje šole za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu (15 dijakov)
- od 10. do 14. 2. za dijake Državnega tehniškega zavoda Žiga Zois v Trstu (33 dijakov);
- oktobra in decembra 2020 za dijake Tehniških zavodov Žiga Zois in Jurij Vega v Gorici (60 dijakov).

Zaradi izbruha koronavirusa sta septembra 2020 odpadla tečaja slovenščine za dijake z Gimnazije Alpe Jadran in s Trgovske akademije iz Velikovca ter tečaj za dijake Državnega liceja Franceta Prešerna in Državnega liceja Antona Martina Slomška iz Trsta.

Graf 4: Število udeležencev tečajev za učence in dijake v zamejstvu v obdobju od 2008 do 2020

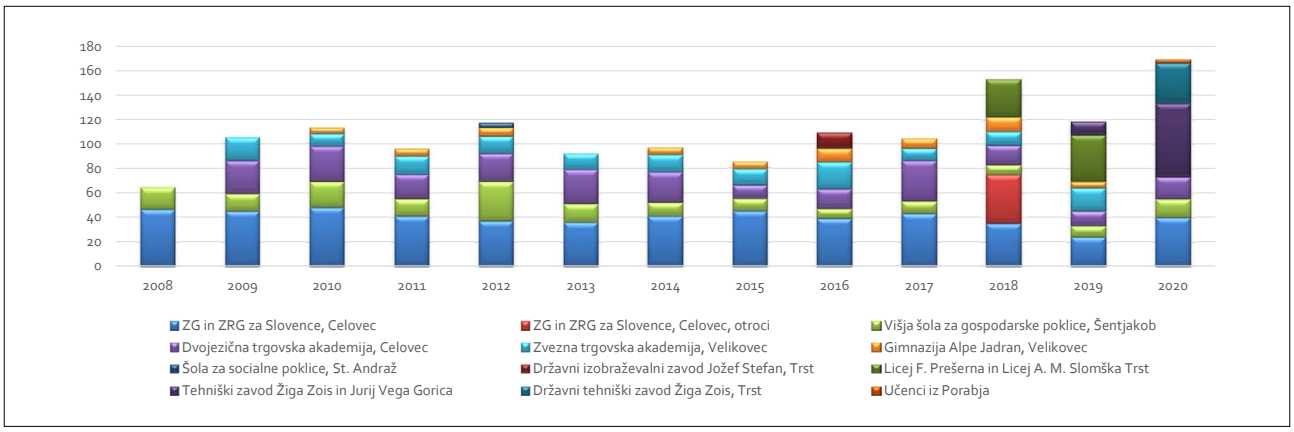

Iz zgornjega grafa, ki prikazuje število udeležencev tečajev za učence in dijake, je razvidno, da je bilo letos kljub temu, da se dijaki Gimnazije Alpe Jadran in Trgovske akademije iz Velikovca ter dijaki Državnega liceja Franceta Prešerna in Državnega liceja Antona Martina Slomška iz Trsta zaradi izbruha koronavirusa tečaja niso mogli udeležiti, večje kot pretekla leta, kar nas zelo veseli. Še posebej smo veseli, da so se po več letih v naše tečaje na pobudo njihove učiteljice Valentine Novak ponovno vključili otroci iz Porabja, pa tudi odziv novih šol, in sicer tako Državnega tehniškega zavoda Žiga Zois v Trstu kot tudi obeh goriških šol, ki so udeležbo na naših tečajih pokrile iz svojih sredstev oz. v okviru italijanskih projektov.

2.3 Celoletni intenzivni tečaj za dijake BISU

V študijskem letu 2019/20 je v okviru programa potekal celoletni tečaj za 10 dijakov BISU (Beijing International Studies University). Pet dijakov in pet dijakinj je s poukom začelo 7. 10. 2019. Dopoldanski del pouka (4 ure) je izvajala lektorica Andreja Markovič, popoldanski del (2 uri) pa študentki Anja Corel in Janja Zupančič. Tečaj je do izbruha koronavirusa potekal v Dijaškem domu Bežigrad, od 10. 3. do 13. 5. pa je potekal na daljavo s pomočjo spletnega orodja Jitsi meet. V skladu z vladnimi ukrepi in priporočili smo pouk v živo spet vzpostavili 14. 5. (potekal je v prostorih DIC, v katerih so bili dijaki tudi nastanjeni) in ga v taki obliki izvajali do konca tečaja, tj. 10. 7. 2020. Kljub nekoliko kasnejšemu prihodov dijakov v Slovenijo in izbruhu koronavirusa smo tečaj izvedli v obsegu, kot je bilo načrtovano, zasluge za zelo kakovostno izveden tečaj pa gredo predvsem lektorici Andreji Markovič in obema študentkama, ki sta izvedli popoldanski del pouka.

Dijaki s kitajske univerze BISU so prišli v Slovenijo z različnim izhodiščnim znanjem (slovenščino so se učili že tri leta). Vsi so imeli dokaj širok besedni zaklad na ravni A1, razlikovali pa so se po poznavanju najosnovnejših slovničnih vzorcev. Bili so tudi različno odzivni v komunikaciji. Že od začetka šolskega leta se je kazalo, da dekleta znajo več in da pri testih dosegajo boljše rezultate, kar je bila po mnenju vseh treh izvajalk tečaja zlasti posledica različne stopnje odraslosti. Po drugi strani pa so bili fantje veliko bolj praktični in spretni v resničnih sporazumevalnih situacijah: brez težav so hodili nakupovat, uporabljali so slovenske spletne aplikacije za javne prevoze, si organizirali izlete, imeli so večjo željo po druženju s slovenskimi vrstniki. Kljub različnemu izhodišču v znanju so v prvem semestru vsi zelo napredovali, še posebej se je njihov napredek pokazal v oblikoskladenjski zmožnosti in zmožnosti govorjenja. Januarja smo njihov napredek preverili s standardiziranim testom, ki smo ga na CSDTJ pripravili za preverjanje znanja dijakov priseljencev. Žal je marca nastopila pandemija, dijaki in tudi organizatorji tečaja pa smo se znašli v zelo neprijetni situaciji, saj smo ob skrbi za kontinuirano nadaljevanje učenja slovenščine morali skrbeti še za redno obveščanje staršev dijakov, ki so bili zaradi vsega dogajanja v zvezi z virusom na Kitajskem zelo zaskrbljeni.

Maja smo takoj, ko je bilo to dovoljeno s strani državnih organov, ponovno vzpostavili pouk v živo (6 šolskih ur na dan) in začeli izvajati izvenšolske dejavnosti. Žal pa je okolica dijaškega doma ostala prazna in še vedno je obveljalo pravilo socialnega distanciranja, kar je oteževalo sklepanje novih poznanstev in s tem spontanega učenja jezika v slovenskem okolju.

Za dijake smo poleg tečaja organizirali tudi različne dejavnosti, namenjene spoznavanju slovenske kulture in stvarnosti. Načrtovano je bilo, da jih izvedemo v drugi polovici študijskega leta, ko se bodo dijaki že dovolj opolnomočili v slovenščini, da bodo lahko aktivno sodelovali, zaradi izbruha korone pa smo jih bili primorani izvesti konec maja, junija in julija. V prvem semestru so se seznanili z delovanjem Mestne knjižnice in športnih ustanov, imeli so delavnico peke slovenskih prazničnih piškotov, delavnico izdelovanja

škratov, ogled Slamnikarskega muzeja v Domžalah, voden ogled Ljubljane, ogled Postojnske jame in Predjamskega gradu, v spomladanskem oz. poletnem času pa smo zanje organizirali ogled Muzeja novejše zgodovine, Moderne galerije, Narodne galerije, Plečnikove hiše, Univerze v Ljubljani, živalskega vrta, ogled Kobilarne Lipica, Krajinskega parka Sečoveljske soline, Pirana, ogled Bohinja, slapa Savica, Vogla, Bleda, Radovljice in čebelarskega muzeja. Pri pouku in v dveh posebnih delavnicah so spoznavali slovensko ljudsko glasbo in slovenske popevke, ogledali so si več slovenskih filmov in se skupaj povzpeli na Šmarno goro. Vsebine s področja slovenske literature in kulture so dijaki spoznavali tudi pri rednem pouku.

Kljub dvomesečnemu učenju na daljavo so se vsi dijaki veliko naučili. K temu je močno pripomogel tudi njihov odnos do učenja. Ves čas so imeli zelo spoštljiv odnos do vseh učiteljic. K pouku so prihajali redno in točno. Brez ugovarjanja so se lotili številnih domačih nalog in poprav, ustvarili so tudi veliko besedil in videoposnetkov v slovenščini. 9. 7. so dijaki opravljali izpit na osnovni ravni in bili pri tem zelo uspešni. Čeprav dvema dijakoma ni uspelo v celoti pozitivno opraviti izpita na osnovni ravni, kažejo njuni rezultati pri posameznih jezikovnih dejavnostih visok delež uspešnosti.

Na predlog Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je z dijaki v Slovenijo prišla tudi njihova kitajska spremljevalka, kar je zelo olajšalo koordinacijo dejavnosti z dijaki, še posebej v času koronavirusa, ko so bili izolirani od ostalega sveta in je bila tudi s strani staršev potreba po stalnem stiku z dijaki in njihovo spremljevalko večja. Dijaki so bili ob prihodu večinoma še mladoletni, zato je bilo dobro, da so imeli ob sebi osebo, ki je bila seznanjena z njihovimi dejavnostmi v prostem času. Naše sodelovanje je bilo zelo dobro.

Dijaki so se po izvedenem tečaju vrnili na Kitajsko, kjer bodo nadaljevali z učenjem slovenščine, oktobra 2021 pa nameravajo začeti s študijem na različnih fakultetah na Univerzi v Ljubljani. Izvedba takega tečaja je bila za CSDTJ povsem nova in lepa izkušnja. Ne gre pa zanemariti dejstva, da prinaša organizacija celoletnega tečaja za mladoletne osebe zelo veliko skrb in odgovornost, ki v marsičem presega običajno službeno delo.

3 Projekti

3.1 EVA

V letu 2020 smo končali z obsežno in zahtevno nacionalno evalvacijsko študijo z naslovom *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*, katere namen je bil raziskati, kako v slovenskih osnovnih in srednjih šolah, na katerih se šolajo govorci slovenščine kot drugega jezika (prva, druga in tretja generacija priseljencev ter učenci Romi), poteka pomoč pri učenju slovenščine, katere značilnosti prepoznavajo šolski delavci pri posameznih skupinah učencev in dijakov, katere strategije in pristope uporabljajo pri svojem delu z namenom, da bi učečim se olajšali dostop do učne snovi in krepili njihovo jezikovno zmožnost, in v kolikšni meri se čutijo za to usposobljene. Z drugim delom raziskave pa smo želeli ugotoviti, kako dobro učenci priseljenci prve, druge in tretje generacije ter učenci Romi razumejo zapisana besedila. Rezultati raziskave dajejo vpogled v šolsko stvarnost glede jezikovnega vključevanja priseljencev in kažejo tudi na uspešnost oz. sprejetost nedavno sprejetih zakonodajnih sprememb. Na nekaterih mestih raziskava odslikava tudi dolgoletna prizadevanja Centra za slovenščino kot drugih in tuji jezik za izboljšanje jezikovnega vključevanja priseljencev, česar smo bili še posebej veseli. Izsledki raziskave so predstavljeni v poglavju Projekti.

3.2 OBJEM

Z letom 2020 se je po dvoletnem premoru v skladu s vsebinskim in finančnim načrtom ZRSŠ, ki je poslovodeča institucija tega evropskega projekta, spet začelo naše sodelovanje pri projektu Objem. Mihaela Knez je delovno skupino obveščala o novostih na področju vključevanja učencev priseljencev. Zanjo je pripravila več predavanj: predstavila jim je spremembe, ki so se v obdobju zadnjih dveh let dogodile na področju jezikovnega vključevanja učencev in dijakov priseljencev, izsledke raziskave o jezikovni zmožnosti učencev priseljencev v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju, ki jo je izvedla v okviru svojega doktorskega študija, in na novo sprejete učne načrte za začetni pouk slovenščine, ki jih je pripravil Center. Na povabilo OŠ Bršljin pa je za celoten kolektiv (65 učiteljev) izvedla 3-urno usposabljanje, v katerem je učiteljem različnih predmetov predstavila metode in pristope, s katerimi lahko svojim učencem, govorcem slovenščine kot drugega jezika, olajšajo razumevanje in učenje učne snovi v slovenščini. Namen srečanja je bil tudi usposobiti učitelje za pripravo učnega gradiva pri predmetu, ki ga poučujejo, da bi ustrezalo jezikovni zmožnosti učencev priseljencev, ki jih poučujejo. V okviru projekta naj bi namreč nastalo tudi nekaj vzorčnih primerov dobre prakse.

4 Izobraževanje

4.1 Izobraževanje v Sloveniji

Sodelavki programa sva tudi letos sodelovali tako pri izvedbi izobraževanj in usposabljanj v okviru Centrovega programa Izobraževanja kot tudi pri izvedbi samostojnih programov, ki so bili ponujeni v programu Katis (gl. program Izobraževanje).

Mihaela Knez je 4. 11. na daljavo izvedla priprave za 2 novi učiteljici dopolnilnega pouka slovenščine v tujini: učiteljica Katja Drakšič bo dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture izvajala v Helsinkih, Alya Elouissi pa v Moskvi.

4.2 Sodelovanje s šolami in z drugimi ustanovami v zamejstvu in po svetu

Tudi v letu 2020 smo sodelovali z različnimi organizacijami v zamejstvu in po svetu. Na povabilo Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI iz Trsta je Mihaela Knez za trenerje slovenskih športnih društev v Italiji izvedla 2-urno delavnico z naslovom Slovnica in šport. Novembra in decembra sva sodelavki programa izvedli že tradicionalno usposabljanje za učitelje v ZDA in Kanadi, ki pa je letos potekalo na daljavo. Damjana Kern Andoljšek je učiteljem predstavila pristope poučevanja slovenščine na daljavo, Mihaela Knez pa spletno učno gradivo i-Križ kraž. Srečanje sva izvedli za vsako skupnost posebej – seminar za učiteljice in učitelje iz Clevelanda je potekal 28. 11. (udeležilo se ga je 10 učiteljic in učiteljev), seminar za učitelje in učiteljice iz Toronta pa 6. 12. (udeležilo se ga je 6 učiteljic in učiteljev). Obe usposabljanji sta se izkazali kot dobrodošli in potrebni. Z obema skupinama sva se pogovorili tudi o izvajanju pouka v šolah v času epidemije in drugih težavah, s katerimi se pri organizaciji in izvedbi pouka srečujeta obe skupnosti. Konstanten stik, ki ga imava sodelavki programa z učitelji v ZDA in Kanadi, nama je v veliko pomoč pri globljem razumevanju jezikovne situacije slovenske skupnosti v tujini in s tega vidika so taka usposabljanja za naju zelo dragocena, opažava pa tudi, da smo v zadnjih petih letih, ko skušamo ohranjati redna srečanja, stkali zelo tople in prisrčne odnose, ki pomenijo temelj za uspešen prenos našega znanja in izkušenj.

V sodelovanju s slovensko konzulko v Clevelandu gospo Alenko Jerak sta stekla tudi nabava oz. pošiljanje učnega gradiva za učenke in učence slovenščine v Clevelandu in Lemontu. Deloma je gradivo (*Križ kraž*) prispeval Center za slovenščino, deloma (učno gradivo *Čas za slovenščino*) pa ga je financiral Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Za prevoz gradiva v ZDA, ki vedno predstavlja visok strošek, je poskrbelo MZZ.

Maja smo v okviru programa Slovenščina za otroke in mladostnike spet pripravili in vodili razpis (postopek je vodila Damjana Kern Andoljšek) za nove asistente slovenščine na avstrijskem Koroškem. Prišlo je do menjave štirih asistentk – na Zvezni gimnaziji in Zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu je delo prevzela Anamarija Cemič, na Srednji šoli za predšolsko vzgojo – BAKIP in Mednarodni trgovski akademiji – HAK International v Celovcu Nina Oražem, na Višji šoli za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu Marija Poklukar in na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu Martina Slankovič.

5 Pomoč MIZŠ pri uvajanju sprememb na področju poučevanja slovenščine kot drugega jezika

Konec leta 2019 smo s strani MIZŠ dobili naročilo, da pripravimo učni načrt za začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Pripravili smo tri dokumente: učni načrt za začetni pouk slovenščine za učence priseljence v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju, učni načrt za začetni pouk slovenščine za učence priseljence v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju in učni načrt za začetni pouk slovenščine za učence priseljence v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju, vsi pa so bili dani v postopek potrjevanja in so bili s strani Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 20. februarja 2020 tudi potrjeni. Učni načrti pomenijo vsebinsko podlago za izvedbo začetnega pouka slovenščine, kot je opredeljen v Pravilniku o normativih in standardih za izvajanje programa OŠ. Ob koncu leta 2020 nas je MIZŠ prosilo še za pripravo Dodatka h kurikulu za vrtce, ki bi prav tako opredelil pomoč pri začetnem učenju slovenščine pri otrocih, govorcih slovenščine kot drugega jezika, in tudi za uskladitev obstoječega učnega načrta za tečaj slovenščine v srednjih šolah s spremembami, ki so bile na srednješolski stopnji storjene z uvedbo Pravilnika o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah. MIZŠ smo v preteklem letu večkrat svetovali tudi glede tekočih vprašanj, ki so se pojavljala v zvezi z izobraževanjem učencev priseljencev in tudi učencev Romov.

6 Sodelovanje na konferencah

V letošnjem letu so bila vsa načrtovana gostovanja zaradi epidemije odpovedana. Mihaela Knez je 15. 10. 2020 na povabilo ZRC SAZU in Slavističnega društva Slovenije s svojim prispevkom sodelovala pri okrogli mizi *Slovarji v izobraževalnem procesu*, ki je potekala v okviru mednarodnega dneva slovarjev. Predstavila je vlogo slovarjev pri učenju in poučevanju slovenščine kot drugega in tujega jezika. Sodelovala je tudi pri simpoziju Obdobja, in sicer kot recenzentka znanstvenih prispevkov in vodja ene od sekcij.

7 Sodelovanje v komisijah

Sodelavki programa sva v letu 2020 sodelovali v dveh komisijah. Mihaela Knez je članica Komisije za učitelje slovenščine v tujini, Damjana Kern Andoljšek pa je članica Komisije za izbor jezikovnih asistentov na avstrijskem Koroškem.

8 Sodelavke in sodelavci programa

Lektorice/Lektorji	**Asistentke/Asistenti**
Anja Corel	Jera Krečič
Maja Đević Prah	Jure Plut
Mateja Eniko	Janja Zupančič
Matej Klemen	
Maja Kos	
Katja Kralj	
Irina Lešnik	
Alenka Ličen	
Andreja Markovič	
Lara Pižent	
Tjaša Plut	
Helena Šter	
Jana Šter	

9 Sklep

Iz zapisanega poročila je razvidno, da smo se v okviru programa tudi v letu 2020 srečevali z zelo raznorodnim delom – od raziskovalno-razvojnega do pedagoškega in organizacijskega dela. Izbruh koronavirusa je povzročil, da smo bili primorani uvesti nove (kot kaže tudi uspešne) načine poučevanja slovenščine, za katere smo se morali dodatno izpopolniti v IKT in ki so odprle možnost učenja slovenščine tudi tistim, ki ne bivajo v Sloveniji. S tega vidika lahko pomenijo ti načini dodatno ponudbo našega programa tudi v času, ko se bo pouk slovenščine vrnil v ustaljene tire. V prihodnje bi se radi posvetili zlasti pripravi manjkajočega učnega gradiva za otroke, ki se slovenščino kot drugega jezika učijo v Sloveniji in tudi v zamejstvu in izseljenstvu, saj se na tem področju kažejo velike potrebe. V zvezi s tem bomo v prihodnjem letu skušali pridobiti tudi dodatna finančna sredstva.

Izpitni center

dr. Ina Ferbežar, Neža Kočevar

1 Uvod

Leto 2020 je bilo zaradi epidemije virusa covid-19 v vseh pogledih izjemno, posebne okoliščine so močno vplivale tudi delo Izpitnega centra (IC). Naše dejavnosti v zvezi z izvajanjem izpitov so bile izrazito okrnjene, nekaterih načrtovanih aktivnosti zaradi zaščitnih ukrepov nismo mogli izpeljati. Leto 2020 pa so zaznamovali tudi številni pritiski na delo IC, ki jih je stopnjevalo pomanjkanje kadrov v zdravstvu, še posebej zdravnic in zdravnikov. V nadaljevanju so dogodki in okoliščine podrobneje osvetljeni.

2 Kandidatke in kandidati

V letu 2020 je bilo izvedenih skupaj 1.681 izpitov, kar v primerjavi z letom poprej pomeni 43-odstotni upad. Tako nizke udeležbe Izpitni center ni beležil že od leta 2012, ko se je število izpitov s 1.524 postopno zviševalo (do skoraj podvojenega števila med leti 2017 in 2019). Razpored po ravneh[1] kaže graf 1.

Graf 1: Udeležba na izpitih iz znanja slovenščine po ravneh

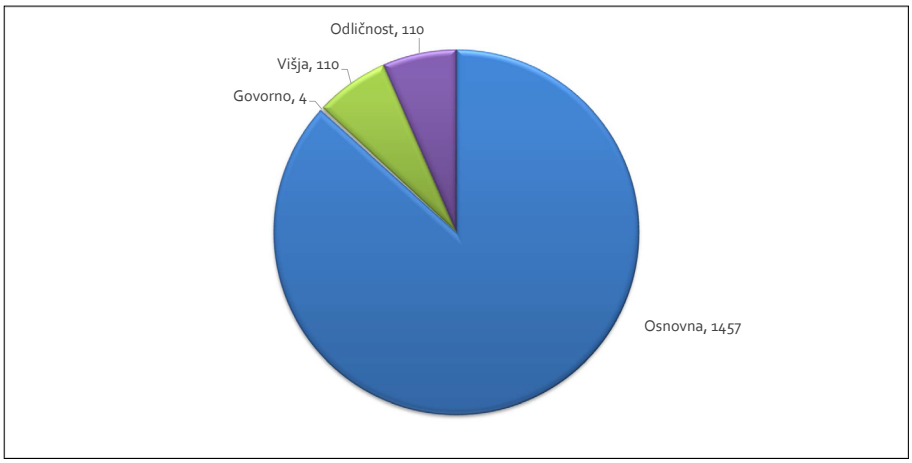

Poudariti moramo, da gre pri omenjenih številkah za število izvedenih izpitov, ne pa za dejansko število kandidatk in kandidatov, čeprav v nadaljevanju govorimo prav o njih. Kandidati in kandidatke namreč izpite tudi ponavljajo, tako da je njihovo dejansko število nekoliko manjše (teh je na vseh ravneh skupaj približno 10 % manj, kot je dejansko izvedenih izpitov; gl. tudi v nadaljevanju).

Razloge za udeležbo na izpitih iz znanja slovenščine na osnovni ravni kaže graf 2; deleži[2] se med leti ne spreminjajo bistveno.

Graf 2: Razlogi za udeležbo na izpitu na osnovni ravni (v %)

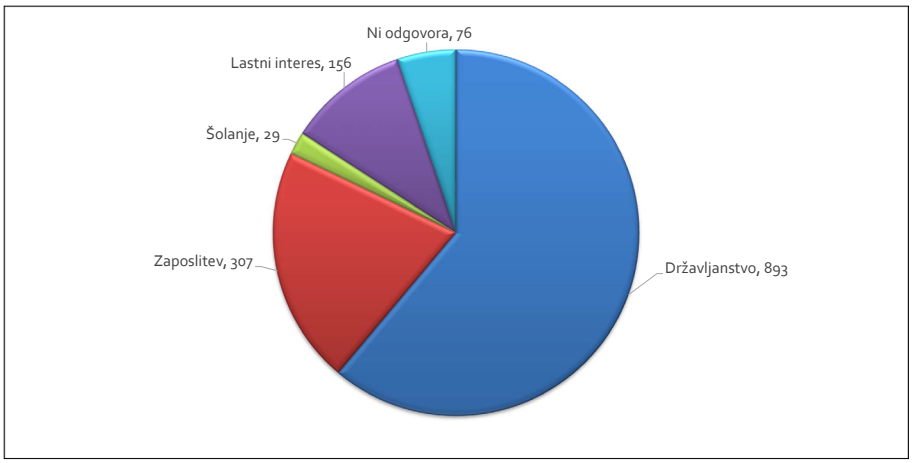

1 Štiri izpite iz govornega sporazumevanja na osnovni ravni, ki so jih opravljale osebe s pomanjkljivo izobrazbo (manj kot 6 let šolanja) za namene pridobitve slovenskega državljanstva, bomo izločili iz nadaljnje obravnave.

2 Glede na dejstvo, da je 11 % kandidatov in kandidatk na osnovni ravni kot razlog za udeležbo na izpitu napisalo lastni interes, 5 % pa jih tega podatka ni navedlo, domnevamo, da so deleži dejansko nekoliko drugačni od prikazanih.

Na obeh višjih ravneh so razmerja precej drugačna, in sicer kandidatke in kandidati kot glavni razlog za udeležbo na izpitu navajajo – primerljivo s preteklimi leti – zaposlitev: takih je 53 % na višji ravni in 93 % na ravni odličnosti. Izobraževanje, ki je bilo v preteklih letih prevladujoči razlog za udeležbo na izpitu na višji ravni, je v letu 2020 navedlo le 15 % kandidatk in kandidatov (40 % leta 2019). Glede na to, da jih skoraj tretjina podatka o razlogih ni navedla, so med njimi zagotovo tudi taki, ki so se izpita udeležili zaradi izobraževalnih potreb. Zakaj kandidatke in kandidati ne želijo navesti razloga za udeležbo na izpitu, ni jasno, bomo pa podatke o tem skušali dobiti z anketo o posledicah izpita, ki jo načrtujemo že nekaj časa.

Na ravni odličnosti sta izpit zaradi izobraževanja opravljala le 2 % udeleženih (3 % leta 2019), ostali so navajali lastni interes ali podatka niso navedli (a teh je bilo skupaj le slabih 5 %, kar je primerljivo s podatki iz preteklih let).

IC po novem ne spremlja poklicne usmeritve kandidatk in kandidatov, a izkušnje nekaj preteklih let kažejo, da jih precej na izpit prihaja zaradi zahtev zakona o zdravstveni dejavnosti in zakona o zdravniški službi – to velja tako za raven odličnosti kot tudi za višjo raven. Prav slednje se vse bolj udeležujejo tako zdravnice in zdravniki, ki pri delu niso v stiku s pacienti, kot medicinske sestre in tehniki, fizioterapevti in drugi zdravstveni profili.

Iz grafa 3, ki prikazuje razmerje med spoloma, lahko razberemo, da je delež kandidatk in kandidatov na osnovni ravni precej sorazmeren (z za 8 % večjim deležem kandidatov), na obeh višjih ravneh pa je nesorazmeren in močno v prid kandidatkam. Dejstvo, da med razlogi za udeležbo na izpitih na višji ravni in na ravni odličnosti prevladuje zaposlitev, navaja na sklep, da se v Sloveniji na področju zdravstva trenutno zaposlujejo predvsem ženske.

Graf 3: Razmerje med spoloma po ravneh (v %)

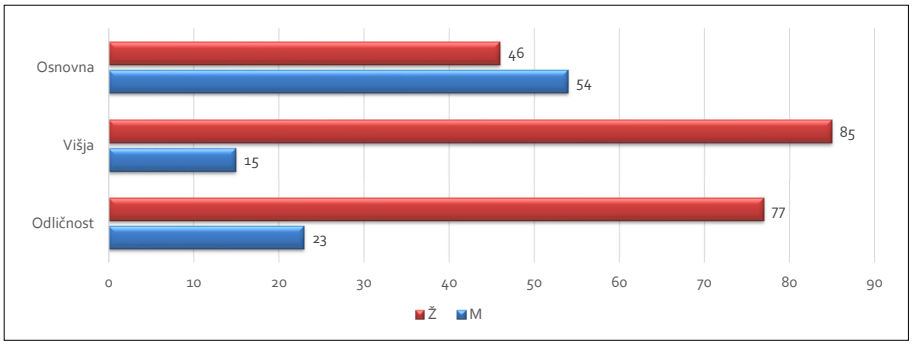

2.1 Izvajanje izpitov

Vsi izpiti iz znanja slovenščine so bili kljub strogim zaščitnim ukrepom izvedeni v živo, saj gre za »papirne« izpite; za zdaj izvajanje izpitov na daljavo ni mogoče, vsaj ne z obstoječimi orodji (npr. Exam.net), ki so v angleščini, saj ne omogočajo ustrezne identifikacije in ne zagotavljajo varnosti, prav tako pa od kandidatk in kandidatov za izpite ni mogoče zahtevati, da bi imeli ustrezno tehnično opremo (dve kameri, stabilna povezava) in da bi znali uporabljati sodobno tehnologijo. Tu imamo še posebej v mislih ranljivejše skupine, pri čemer v IC stremimo k enaki obravnavi vseh udeleženk in udeležencev na naših izpitih. Dejstvo, da so izpiti za večino naših udeleženk in udeležencev usodni, bi lahko močno vplivalo na opravljanje izpitov in pri njih še spodbudilo »strategije izogibanja«, s katerimi se v IC že doslej bolj ali manj uspešno spopadamo.

Epidemija in zaščitni ukrepi za njeno zajezitev so izvajanje izpitov močno otežili:

- izvajalci smo morali upoštevati ukrepe, kot so razkuževanje, nošenje mask, varnostna razdalja, izrazito omejevanje števila udeleženih na pisnem delu izpita, dodatni ukrepi na ustnih izpitih, kot je postavitev zaščitnih panojev itn.,
- nekatere izpitne roke je bilo treba zaradi prepovedi združevanja preložiti: majski rok je bil tako izveden sredi junija,
- zaradi popolne ustavitve vsakršnega izobraževanja odraslih, ki se ni izvajalo na daljavo, ni bilo mogoče izvesti novembrskega izpitnega roka (preložen v leto 2021),
- izpiti na vstopni ravni, napovedani za jesen 2020, se sploh niso začeli izvajati (več v nadaljevanju).

Izvajanje izpitov je tako v letu 2020 zahtevalo izjemno fleksibilnost vseh izvajalcev, saj so se epidemične razmere in z njimi zaščitni ukrepi spreminjali iz tedna v teden, napovedni roki so se jeseni nenehno prelagali na kasnejši čas, prilagajati je bilo treba izvedbo in prostore. Predvsem pa so takšne razmere zahtevale tudi prilagodljivost in potrpežljivost kandidatk in

kandidatov. Nošenje mask med dlje trajajočim pisnim delom izpita je neprijetno, na ustnem delu pa zaradi razločnosti govora neprimerno; otežena je tudi identifikacija kandidatk in kandidatov.

Kljub težavnim razmeram je izvajalcem uspelo izpeljati tri izpitne roke na osnovni ravni, ena od zunanjih izvajalk je izpeljala tudi en izredni rok, IC je poleg osnovne ravni izvedel vse štiri napovedane izpitne roke na višji ravni in tri na ravni odličnosti, na ravni odličnosti tudi en izredni izpitni rok. Izvajanje individualnih izpitov je bilo v času epidemije odpovedano.

Z letom 2020 je zaradi visokih številk v preteklih letih Svet IC sprejel pobudo o razširitvi mreže izvajalcev izpitov na osnovni ravni: dosedanjim so se tako pridružili še trije, skupno je bilo tako z IC 17 izvajalcev. Dva nova izvajalca smo sodelavke IC spremljale pri prvi izvedbi izpita, en izvajalec izpita še ni izvedel.

Zaradi številnih pritiskov v javnosti je – kljub odloku o omejevanju zbiranja ljudi in prepovedi izvajanja študijskega procesa na fakultetah ljubljanske univerze – Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport izdalo odločbo o spremembi namembnosti prostorov Filozofske fakultete za izvedbo izpitov za delavce v zdravstvu in socialnem varstvu. Ob pomislekih, da gre za neenako obravnavo kandidatk in kandidatov, smo novembra izvedli izpit na ravni odličnosti, predviden oktobra, decembra pa smo organizirali dodatni izpitni rok. V začetku decembra smo zaradi te odločbe izvedli tudi izpit na višji ravni, predviden novembra. Omejevanje izvajanja izpitov samo na določen poklicni profil in upoštevanje strogih zaščitnih ukrepov sta zahtevala drugačno organizacijo (dokazila, da udeleženi res delajo v zdravstvu, omejitev na pet oseb v istem prostoru med pisanjem, razporejanje kandidatk in kandidatov v več vzporednih in zaporednih skupin, sodelovanje več testatork in testatorjev).

2.2 Uspešnost na izpitih

Graf 4 prikazuje uspešnost kandidatov in kandidatk na izpitih iz znanja slovenščine.

Graf 4: Uspeh po ravneh (v %)

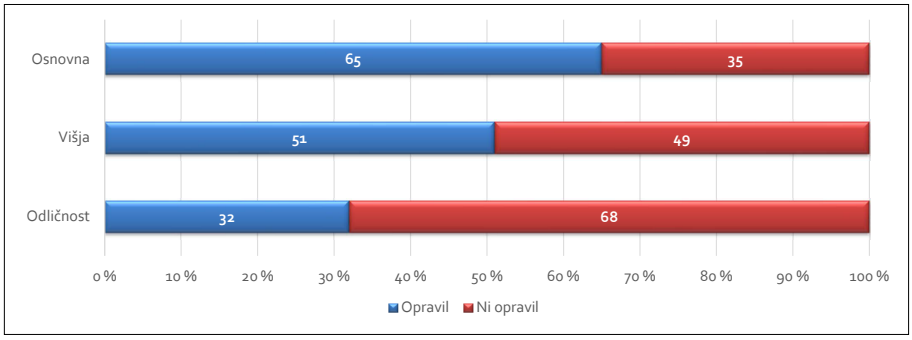

V letu 2020 v primerjavi s preteklimi leti na splošno beležimo nekoliko višje dosežke, še posebej na višji ravni. Delež pozitivnih in njihovo primerjavo med leti kaže graf 5.

Graf 5: Pozitivno ocenjeni – primerjava med leti (v %)

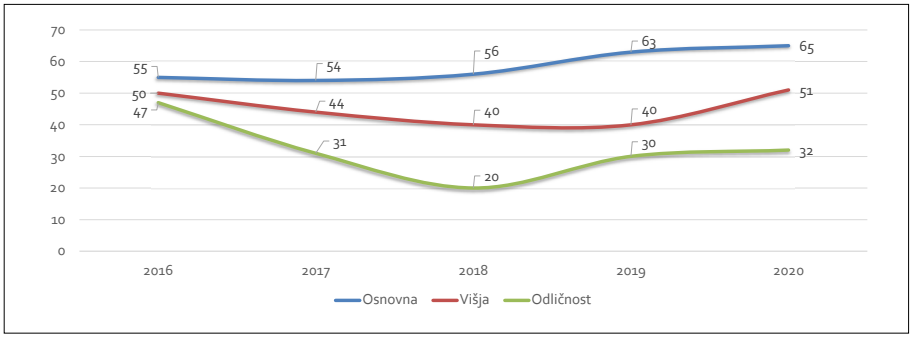

2.2.1 Osnovna raven

Višji delež uspešnih bi do neke mere lahko pripisali tudi – poleg večje jezikovne zmožnosti kandidatk in kandidatov – novim ocenjevalnim merilom, ki so bila uvedena z dopolnitvijo programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik in ki so prinesla natančnejše opisnike v lestvicah za ocenjevanje pisne in govorne produkcije, jasnejše meje pri dodeljevanju točk, novo ocenjevano kategorijo (tekočnost govora) kot tudi drugačen izračun končne ocene v nekaterih primerih. Zaradi številnih pritožb kandidatk in kandidatov, ki so pri treh delih izpita dosegali visoke rezultate (B1), le pri enem pa ravno pod mejo (55 %), smo na pobudo pritožne komisije predlagali spremembo pri izračunavanju končne ocene (gl. poročilo za leto 2019). Po novem programu tako izpit na osnovni ravni opravi tudi oseba, ki pri treh delih

izpita doseže raven B1 oz. 85 % točk ali več, pri enem delu pa med 50 % in 59 % točk. Ker je mejna vrednost na osnovni ravni glede na SEJO postavljena na A2 – to pomeni, da izpit opravi vsak, ki pri vseh štirih delih izpita doseže »le« A2 oz. 60 % točk –, hkrati pa izpit na tej ravni »pokriva« tudi raven B1, je tak predlog strokovno povsem utemeljen, predvsem pa je pošten do tistih, katerih jezikovna zmožnost v slovenščini je v večini delov izpita izkazano večja. Izpitov, ki so pozitivno ocenjeni s takim načinom ocenjevanja, je na splošno zelo malo – od pomladi 2020, ko je program stopil v veljavo in so bili izvedeni prvi izpiti po prenovljenem programu, jih je bilo le 7.[3] (O dopolnitvi programa tudi v poglavju 3.3.1.)

Še posebej visoke dosežke na osnovni ravni v letu 2020 ugotavljamo pri udeleženkah in udeležencih tečajev Začetna integracija priseljencev (ZIP): med njimi je bilo 79 % uspešnih (leta 2019 72 %), med ostalimi[4] je bila uspešnost 59 % (leta 2019 61 %). Razlika v uspešnosti je sicer pričakovana, a se je zadnji dve leti izrazito povečala. V letu 2020 se je sicer izpita na osnovni ravni udeležilo manj udeleženk in udeležencev tečajev ZIP (442, leta 2019 726), saj se zaradi zaščitnih ukrepov ob epidemiji izobraževanje odraslih, kamor sodijo tudi tečaji ZIP, več mesecev ni izvajalo. Kljub temu je bil njihov delež večji kot pretekli dve leti (30 % vseh kandidatk in kandidatov na osnovni ravni, leta 2019 četrtina, leta 2018 petina).

Med kandidatkami in kandidati za izpit, ki so se udeležili tečajev ZIP, močno prevladujejo ženske (teh je kar 70 %), kar pomeni, da so ženske očitno bolj motivirane za učenje slovenščine (oz. imajo morda v postopkih združevanja družine tudi dejansko več časa).

Kot v preteklosti jezikovni profil udeleženih na izpitih iz znanja slovenščine na osnovni ravni tudi v letu 2020 kaže večje receptivne zmožnosti v primerjavi s produktivnimi; odstotki se med leti razlikujejo le malo, morda gre v letu 2020 izpostaviti le pisanje in govorjenje na ravni B1, katerih delež je bil najvišji v zadnjih petih letih (v primerjavi z letom 2019 za 4 oz. 2 odstotni točki). Doseženo raven pri posameznih podtestih na osnovni ravni kaže graf 6.

Graf 6: Dosežena raven pri posameznih podtestih – osnovna raven (v %)

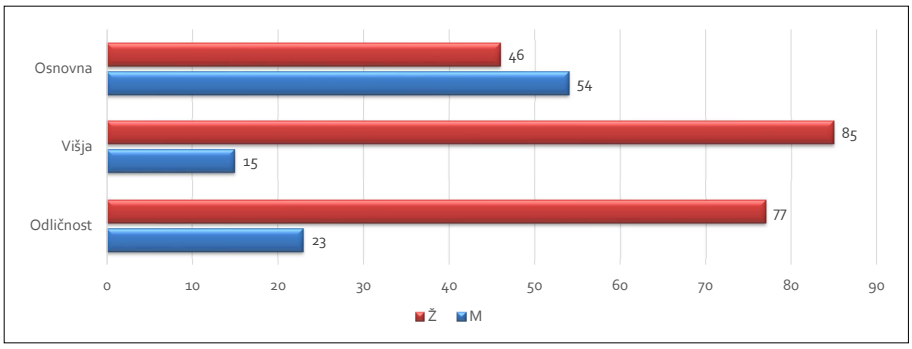

V primerjavi z letom 2019 je bilo pri poslušanju za 4 odstotne točke več negativnih (pod A2), kar je na tem podtestu najnižji rezultat v zadnjih petih letih. Ta podatek je nepričakovan in je morda zgolj naključje, saj se izpiti vsa leta pripravljajo po isti specifikaciji, zaradi stabilnosti testa pa je vsaj ena naloga v vsakem podtestu, torej tudi pri poslušanju, sidrana (ponovljena iz katerega od že preizkušenih testov). Če pa bi se trend nižjih rezultatov pri tem podtestu nadaljeval, bomo morali v IC natančneje, kvantitativno in kvalitativno, analizirati naloge in ponovno preveriti standarde oz. mejno vrednost, kot smo storili že leta 2017.[5]

Med kandidati in kandidatkami na osnovni ravni je bilo, podobno kot pretekla leta, 83 % govorcev slovenščini sorodnih jezikov (skoraj 80 % vseh jih je ob prijavi na izpit navedlo katerega od južnoslovanskih jezikov, največ bosanščino – 45 %, srbščino – 21 % in makedonščino – 8 %). To povečuje možnosti za višji dosežek na izpitu, še posebej pri receptivnih dejavnostih. Udeležba na tečaju, kot je 180-urni ZIP, še dodatno povečuje možnosti uspeha. Med prvimi jeziki, ki jih navajajo kandidatke in kandidati, izstopa tudi

3 Od začetka uvedbe programa SDTJ jeseni 2015 do sredine 2020 bi jih bilo le 73 od skupaj približno 14.000. Večinoma so bile te osebe negativno ocenjene pri enem od produktivnih delov. Med sedmimi udeleženimi, ki so bili leta 2020 pozitivno ocenjeni po novem sistemu, jih je bilo kar šest negativno ocenjenih pri govorjenju; ta del izpita se je pritožni komisiji zdel posebej problematičen, saj razen razmeroma skopih zapisnikov ni nobenega drugega dokaza o posameznikovi govorni produkciji.

4 Med temi so sicer tudi udeleženke in udeleženci kakih drugih tečajev, marsikdo med njimi pa se je verjetno že kdaj poprej udeležil tečaja ZIP, a je bil pri prvem opravljanju neuspešen, naslednje oz. vsa naslednja opravljanja izpita pa si je plačal sam. V IC teh podatkov ne spremljamo.

5 Standardizacijski postopek je takrat pokazal, da je test pri branju in poslušanju nekoliko lažji, kot je pričakovano; mejna vrednost, ki je bila v prvotnem programu *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* ob pilotiranju izpita leta 2013 postavljena na 60 % za vse štiri dele izpita, je bila ob preverjanju leta 2017 postavljena na 70 % za branje in 67 % za poslušanje.

albanščina: ta jezik je kot svoj prvi jezik leta 2020 navedlo 10 % vseh prijavljenih.

Večina kandidatk in kandidatov se je izpita udeležila prvič (skoraj 80 %) in bila pri tem uspešna (75 % vseh udeleženih), 12 % je bilo takih, ki so izpit opravljali tri- ali večkrat.

2.2.2 Višja raven in raven odličnosti

Kot smo pokazali v grafu 5, so se dosežki pri izpitih na višji ravni in ravni odličnosti leta 2020 v primerjavi z zadnjima dvema letoma izboljšali; to še zlasti velja za izpit na višji ravni, kjer se je delež pozitivnih v primerjavi z letom 2019 povečal kar za 11 odstotnih točk (s 40 % na 51 %). Zakaj takšno izboljšanje, je težko pojasniti, zagotovo so razlogi tudi v dejstvu, da se kandidatke in kandidati na izpit pripravljajo, da je med njimi veliko mladih (povprečna starost je bila 32 let), ki izpit potrebujejo za opravljanje pripravništva oz. nostrifikacijo diplome, veliko jih v Sloveniji živi in dela že nekaj časa, kar vse vpliva na večjo jezikovno zmožnost v slovenščini. Poleg tega so se višje ravni udeležili večinoma govorke in govorci slovenščini sorodnih jezikov: teh je bilo kar 94 % (87 % južnoslovanskih, prevladovali so srbsko in hrvaško govoreči: 30 % oz. 23 %).

Velika večina kandidatk in kandidatov je bila na izpitu na višji ravni uspešnih ob prvem ali drugem opravljanju (v obeh primerih polovica prijavljenih), 13 % jih je izpit opravljalo tri- ali večkrat.

Izpitov na ravni odličnosti so se v letu 2020 udeleževali večinoma govorke in govorci južnoslovanskih (72 %) in drugih slovanskih jezikov (15 %), med južnoslovanskimi so prevladovali srbsko (38 %) in makedonsko (20 %) govoreči. Podatki o izvoru kandidatk in kandidatov na višji ravni in ravni odličnosti oz. o njihovih prvih jezikih nekoliko razkrivajo trenutno ekonomsko situacijo v deželah nekdanje skupne države,[6] še posebej na področju zdravstva.

Nizki dosežki na ravni odličnosti (kot kažeta grafa 4 in 5, je izpit opravila le približno tretjina kandidatk in kandidatov) pomenijo, da bližina jezikov uspeha na izpitu brez res sistematičnega učenja nikakor ne zagotavlja. Izpit na tej ravni je specifičen in tudi zelo zahteven, poleg tega pokriva najširša področja življenja, ne pa ozko specializiranih tem, ki so jih morda vajeni tisti, ki se izpita trenutno udeležujejo. Dejstvo je namreč, da smo imeli ob pripravi programa *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* pri ravni odličnosti v mislih drugačno ciljno publiko, kot je obstoječa (npr. učitelje, prevajalce itn.).

Ob prvem opravljanju izpita je bilo na ravni odličnosti uspešnih 35 % kandidatk in kandidatov, kar je sicer za skoraj 20 % več kot leto poprej, a po drugi strani se jih je kar 40 % izpita udeležilo tretjič ali več.

3 Drugo delo

3.1 Vzpostavitev sistema preverjanja in potrjevanja znanja slovenščine na vstopni ravni

Ob napovedih ministrstva za delo in zavoda za zaposlovanje, da se bo v letih 2020 in 2021 izpita na vstopni ravni oz. ravni A1 udeležilo zelo veliko brezposelnih kandidatk in kandidatov (govor je bil o številki 7.000), smo v IC po potrditvi dopolnjenega programa *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* (gl. v nadaljevanju) začeli intenzivno pripravljati vse potrebno za izvajanje izpitov na tej ravni: pripravljena je bila vsa ustrezna dokumentacija (dopolnitev Pravilnika o izvajanju izpitov z Navodili za izvajalce izpitov, specifikacija za avtorje izpitnega gradiva, izpitno in drugo spremljevalno gradivo – zapisniki, lestvice, navodila za izpitne komisije itn.), najeli smo poseben prostor na Tobačni, kjer Center že ima eno pisarno, sredi junija smo prav za namene organizacije tega izpita odprli novo delovno mesto in za dve leti zaposlili samostojno strokovno delavko. V zvezi z novim izpitom smo vzpostavili široko mrežo izvajalcev: ustanovam, ki izvajajo izpite na osnovni ravni, so se pridružile še tri, ki naj bi izvajale samo izpite na vstopni ravni; organizirali in izvedli smo tudi vsa potrebna usposabljanja za organizatorje izpitov in testatorje (gl. v nadaljevanju).

Napovedi o množični udeležbi na izpitu na vstopni ravni pa se niso uresničile. Zaradi epidemije je ministrstvo za delo brezposelnim osebam za eno leto podaljšalo rok za predložitev spričevala o znanju slovenščine, posledično zavod za zaposlovanje zainteresiranih ni pošiljal na izpit. Na zavodu so tudi sicer priznali, da ne vedo, koliko oseb so bo dejansko udeležilo izpita na vstopni ravni. Kljub temu – ali prav zato – smo avgusta poskusno (za kandidatke in kandidate pa brezplačno) še enkrat izvedli izpit na vstopni ravni, s čimer smo preverili ustreznost vseh postopkov. Izpita se je udeležilo 12 oseb.

Za oktober in november smo razpisali dva izpitna roka: na oktobrskega ni bilo dovolj prijavljenih, novembrskega pa smo morali zaradi poostrenih zaščitnih ukrepov prestaviti na januar 2021.

6 Za razliko od osnovne ravni, kjer lahko sklepamo o tamkajšnji družbeno-ekonomski situaciji pred desetletjem.

3.2 Vzpostavitev nove baze podatkov

Zaradi poenostavitve postopkov in lažje organizacije dela smo v IC kupili podatkovno bazo, imenovano Snipi, ki jo uporablja tudi večina naših zunanjih izvajalcev. Baza je bila za potrebe IC dopolnjena in nadgrajena, združevala pa bo celoten arhiv IC. Pobudnica tega projekta je bila Neža Kočevar, ki je pri nadgradnji programa tesno sodelovala z računalniškim strokovnjakom. Bazo bodo uporabljali tudi drugi Centrovi programi, zato se bo njena nadgradnja nadaljevala tudi v prihodnjem letu. Poleg tega, da Snipi združuje podatke o prav vseh kandidatkah in kandidatih, ki so se od leta 1992 dalje na Centru udeleževali izpitov iz znanja slovenščine, bo omogočala dostop do nekaterih podatkov tudi nekaterim deležnikom, kot so npr. regijski zavodi za zaposlovanje in upravne enote, ki jim je IC dolžan posredovati podatke o izpitih.

3.3 Projekti

3.3.1 Dopolnitev in nadgradnja programa *Slovenščina kot drugi in tuji jezik*

Spomladi 2020 je bil dopolnjen in nadgrajen javno veljavni izobraževalni program *Slovenščina kot drugi in tuji jezik*. Dopolnitev in nadgradnja sta bila rezultat šestmesečnega projekta (od novembra 2019 do konca marca 2020), ki ga je prek Andragoškega centra Slovenije sofinanciralo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in ki je obsegal več faz: izvedbo 80-urnega pilotnega tečaja slovenščine in pilotiranje izpita na vstopni ravni ter izvedbo vseh postopkov, ki so potrebni za vzpostavitev sistema preverjanja in certificiranja jezikovnega znanja. Več v pogl. Projekti.

Program je bil dopolnjen z vstopno ravnjo, kot *Skupni evropski jezikovni okvir* (SEJO) imenuje raven A1, ki je bila določena po vseh postopkih, ki jih zahtevajo stroka in standardi kakovosti. Dopolnitev je povezana z novim Zakonom o urejanju trga dela (Ur. l. RS 75/2019), ki od brezposelnih tujih državljanov zahteva uradno dokazilo o znanju slovenščine na vstopni ravni (A1) v 12 mesecih od vpisa v evidenco brezposelnih oseb. Poleg opisa vstopne ravni smo nekoliko dopolnili in razširili tudi ocenjevalna merila na osnovni ravni (gl. zgoraj), k čemur so nas navedle petletne izkušnje z izvajanjem izpitov iz znanja slovenščine po programu *Slovenščina kot drugi in tuji jezik*, predvsem pa tudi dodatek k dokumentu SEJO, ki ga je leta 2018 sprejel Svet Evrope in prinaša nove oziroma izčrpno dopolnjuje ter razširja obstoječe opisnike ravni jezikovne zmožnosti v neprvih jezikih.[7] Aprila 2020 je bila objavljena najnovejša, še dodatno nadgrajena različica.

Dopolnjeni program *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* je potrdil Strokovni svet za izobraževanje odraslih, z odredbo ministrice za izobraževanje pa je konec aprila 2020 stopil v veljavo (Ur. l. RS 78/2020).

3.3.2 Preizkus znanja slovenščine za zdravnike

Projekt priprave posebnega preizkusa znanja za zdravnike in zdravnice, ki smo ga z Medicinsko fakulteto UL in Zdravniško zbornico začeli že leta 2018 (gl. poročilo Centra za leto 2018), je v letu 2019 zaradi neodzivnosti pristojnih institucij, da bi finančno podprle preizkus pripravljenega gradiva, povsem zastal. Poleti 2020 je nekaj klinik ljubljanskega UKC ponudilo finančna sredstva, da bi pripravljeno gradivo jeseni vendarle pilotirali, a je bil projekt zaradi drugega vala epidemije preložen.

Ob zaostrovanju razmer v javnem zdravstvu (vse več obolelih za covidom-19 v bolnišnicah, tudi med tamkajšnjimi zaposlenimi) se je pomanjkanje zdravstvenega kadra še dodatno stopnjevalo. Pritiski na IC so se zaradi tega – na koncu pa tudi zaradi odpovedi izpitnih rokov – močno stopnjevali, še posebej s strani delodajalcev in Zdravniške zbornice Slovenije. Ob koncu leta se je v nekaterih medijih začelo (povsem laično, tudi z dezinformacijami in preusmerjanjem pozornosti) razpravljati o vsebini izpitov na ravni odličnosti in o tem, ali je IC pooblaščen za izdajanje listin o znanju slovenščine za zdravnike.[8] Nastal je vtis, da bi moral IC znižati kriterije ocenjevanja, da bi zdravniki in zdravnice lahko opravili izpit, da pa se zakon, ki od njih zahteva znanje na ravni C1 po SEJO, ob tem ne bi spreminjal. Obširen odgovor na dogajanje je Ina Ferbežar podala v Dnevnikovem Objektivu 28. 11. 2020 (gl. tudi poglavji Objave v medijih in Bibliografija strokovnih delavcev Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik 2020).

Sredi decembra 2020 smo se zainteresirani še enkrat sestali in se dogovorili za izvedbo preizkusa takoj, ko bodo to dopuščale epidemiološke razmere.

3.4 Seminarji

Če je bilo v letu 2020 močno okrnjeno izvajanje izpitov, pa je bilo to zagotovo leto seminarjev. Kljub zaščitnim ukrepom nam je uspelo izvesti nekaj izobraževanj v živo, nekaj pa smo jih izvedli na daljavo:

7 Prevod dokumenta iz leta 2018 v slovenščino je v postopku redakcije, v delovni skupini sodelujeta tudi predstojnica Centra Simona Kranjc in Ina Ferbežar (preostala člana sta Janez Skela z Oddelka za anglistiko in amerikanistiko UL FF in Lilijana Kač z Zavoda RS za šolstvo, ki je tudi urednica).

8 V zvezi s tem so na Zdravniški zbornici sklicali tudi širši sestanek, ki pa ni prinesel konkretnih rezultatov.

- 16. in 17. 1.: Usposabljanje za nove testatorje, 8 ur, 37 udeleženih;
- 7. 3.: Seminar za izvajalce izpitov – govorjenje (nove igre vlog in metodika izpraševanja), 5 ur, 92 udeleženih;
- 22. in 23. 4.: Vstopna raven v programu *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* (predstavitev ravni in projekta), 3 ure, 119 udeleženih (dve izvedbi na daljavo);
- 24. in 25. 8.: Novosti programa SDTJ, Pravilnika o izvajanju izpitov in Navodil za izvajalce (za izvajalce osnovne ravni), 3 ure, 101 udeleženi (dve izvedbi na daljavo);
- 22. 9. in 24. 9.: Seminar za organizatorje izpita na vstopni ravni, 3 ure, 34 udeleženih (dve izvedbi v živo);
- 25. in 26. 9.: Izvajanje izpitov na vstopni ravni (za testatorje na vstopni ravni), 6 ur, 93 udeleženih (dve izvedbi v živo).

V IC ugotavljamo, da srečevanje v živo ponuja več možnosti za skupinsko delo v delavnicah in za razpravo, da pa je izvajanje seminarjev na daljavo dobra možnost za krajše seminarje, ki so bolj informativni in ne zahtevajo izrazito aktivne udeležbe posameznikov.

Z jezikovnim testiranjem je bilo povezanih tudi nekaj seminarjev, ki jih je Ina Ferbežar izvedla zunaj IC: junija je bil to na primer seminar za osimske učiteljice in učitelje, novembra za učiteljice in učitelje, ki poučujejo otroke in dijake priseljence v slovenskih osnovnih in srednjih šolah, ter za učiteljice in učitelje klasičnih jezikov (oba v okviru CPI), v okviru decembrskega izobraževanja pa je predstavila Dodatek k SEJU. Poleg navedenega je septembra (so)vodila tudi dve delavnici v okviru ACS (ZIP in Opismenjevanje priseljencev).

Na 2. mednarodni znanstveni konferenci Slovenskega društva učiteljev tujega strokovnega jezika, ki je novembra potekala na daljavo, je Ina Ferbežar s prispevkom o jezikovnih zahtevah na področju zdravstva v Sloveniji predstavila osnutek izpita za zdravnike.

3.5 Mednarodno sodelovanje

Tudi mednarodno sodelovanje je v letu 2020 potekalo na daljavo. Velika spomladanska mednarodna konferenca ALTE, ki poteka vsaka tri leta in je bila aprila 2020 predvidena v Madridu, je bila sprva za eno leto prestavljena (novembra pa odpovedana oz. je bil predlagan drug format konference), na daljavo smo izvedli le sestanke odborov. Ina Ferbežar se je tako udeležila sestanka Stalnega strokovnega odbora; ta se je sestal tudi v juliju. Vse strokovne sodelavke IC so se udeležile rednega srečanja združenja ALTE novembra, ki je bilo v organizaciji Yunus Emre Instituta iz Istanbula zaradi razmer prvič v zgodovini ALTE izvedeno na daljavo. Na letnem srečanju predstavnikov članic in članov ALTE je bila Ina Ferbežar ponovno izvoljena v Stalni strokovni odbor in s tem v njem nastopila svoj tretji mandat; ponudbo vodstva ALTE, da bi temu odboru tudi predsedovala, je odklonila.

Spomladi 2020 je Ina Ferbežar sodelovala z zunanjim ministrstvom Združenega kraljestva, in sicer kot recenzentka izpita iz slovenščine na ravni C2 za njihove uslužbence. Tovrstna sodelovanja – čeprav ne potekajo na institucionalni ravni – so zelo dragocena, saj v IC pridobimo nova znanja in ideje za nadaljnji razvoj področja.

3.6 Kadrovske in druge zadeve

Konec marca je Petra Likar Stanovnik nastopila porodniški dopust in s 1. aprilom nam je kljub negotovim razmeram na njeno delovno mesto strokovne delavke v humanistiki uspelo zaposliti Matejo Eniko. S 15. 6. smo za namene projekta vstopne ravni za dve leti zaposliti strokovno sodelavko Katjo Kranjc. Obe sta pokazali izjemno učinkovitost in prilagodljivost, zato si želimo, da bi ju lahko zaposlili tudi po izteku njunih delovnih razmerij.

»Zatišne« mesece, ko ni bilo mogoče izvajati izpitov, smo v IC izkoristili za urejanje arhivov, pripravo novih izpitnih gradiv, nekoliko smo spremenili izpit na ravni odličnosti (med drugim so kandidatke in kandidati pri pisanju natančno vodeni, lažje pa je tudi ocenjevati njihovo produkcijo), prenovljene so bile spletne strani, še posebej skrbno so bili prenovljeni vzorčni izpiti, ki so po novem »opremljeni« z natančno razlago točkovanja.

Poleti je potekel mandat članicam in članom Sveta IC, deležnike smo pozvali k imenovanju novih (oz. starih) predstavnic in predstavnikov njihovih ustanov; večina članstva je ostala, novi so le predstavniki oz. predstavnice zunanjih izvajalcev, ministrstva za delo in Univerze v Ljubljani. Svet se je v novi sestavi srečal na redni letni seji decembra, ki je potekala na daljavo.

Tudi sicer se je velika večina nalog v IC – razen seveda organizacije in izvedbe izpitov – preselila na splet in jih lahko z oddaljenim dostopom strokovni delavci opravljamo od doma.

4 Sklep z načrti za leto 2021

Negotove razmere zelo otežujejo načrtovanje; izvajanje izpitov je tržna dejavnost Centra, vzdrževanje sistema preverjanja in potrjevanja znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika je organizacijsko in finančno zahtevno, vsakršen razvoj pa seveda pomeni dodatne vire – tako kadrovske kot finančne. Za IC je bilo leto 2020 finančno izjemno nestabilno,

veselimo pa se visoko strokovno usposobljene in angažirane ekipe, ki bo lahko nadaljevala zastavljene cilje in nadgrajevala dosedanje delo IC.

Za leto 2021 si tako želimo predvsem stabilnosti, da bo mogoče normalno izvajati izpite in nadaljevati začete naloge, kot so izvajanje izpitov na vstopni ravni, pilotiranje izpita za zdravnike in priprava celotne infrastrukture za izvajanje teh izpitov, že večkrat prestavljeno umeščanje izpitov na višji ravni in ravni odličnosti na lestvice SEJA, anketa med kandidatkami in kandidati o posledicah izpita, dolgoročno pa tudi priprava gradiv za pripravo na izpit, pa tudi kakšne obširnejše raziskave o ocenjevanju govorne produkcije, napredovanju na izpitu in podobnem.

Omeniti kaže tudi napovedano spremembo zakonodaje o tujcih, ki naj bi uvedla jezikovne pogoje v zgodnejših fazah vključevanja v slovensko družbo, in sicer za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje (A2 SEJO) in celo za združevanje družine (A1 SEJO). Takšno zaostrovanje jezikovnih pogojev, ki bi za IC pomenilo povečanje števila kandidatk in kandidatov za izpite na obeh nižjih ravneh, se zdi s stališča posameznikov in v luči družbene pravičnosti morda vprašljivo, ni pa bilo povsem nepričakovano, saj jih že dlje časa poznajo tudi številne, tradicionalno priseljenske države EU.

Časi tudi IC – kljub številnim pomislekom – spodbujajo k razmislekom o možnostih izvajanja izpitov na daljavo, za začetek morda na ravni odličnosti, kjer tudi format izpita dopušča takšno alternativno izvedbo. Če pa bi izvajanje na daljavo želeli uvesti za vse izpite, bi potrebovali posebno orodje, ki bi bilo izdelano prav za namen izvajanja izpitov in bi zadostilo varnostnim in drugim standardom kakovosti. To pa bi zahtevalo ustrezna finančna sredstva, ki pa jih IC ob sedanjem načinu (samo)financiranja dela in razvoja ter v razmerah, ki ne dopuščajo stabilnega financiranja (ali celo ob skokovitem upadu sredstev, kakršnemu smo bili priča v letu 2020), nima.

Ena od želja pa je ureditev statusa Centra, ki bi zagotovila tudi delovanje programa IC.

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika

lekt. Matej Klemen, dr. Mihaela Knez

1 Usposabljanja za zaposlene na Centru in za izvajalce programov Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Center skrbi za strokovni in pedagoški razvoj strokovnih sodelavcev Centra, lektorjev, ki poučujejo na Centrovih tečajih, in lektorjev na univerzah po svetu. Zanje smo leta 2020 izvedli več izobraževalnih srečanj.

Spomladi, ko smo bili zaradi epidemije koronavirusne bolezni prisiljeni prestaviti tečaje iz razreda na splet, smo se učitelji na več skupnih srečanjih izobraževali o uporabi različnih e-orodij za poučevanje na daljavo. Ustvarili smo tudi forum, preko katerega si izmenjujemo nasvete in primere uspelih dejavnosti pri tovrstnem izobraževanju.

Tradicionalno Junijsko izobraževanje pred poletnimi prireditvami je zaradi epidemije odpadlo. Avgustovsko srečanje, ki je namenjeno predvsem lektorjem STU, je zaradi epidemije koronavirusa potekalo na daljavo preko aplikacije Zoom, udeležilo pa se ga je 40 učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika. Ob več organizacijskih sestankih, povezanih z administracijo in delom lektorjev STU, so potekala tudi predavanja. V luči za leto 2022 napovedanega projekta Svetovni dnevi, ki bo spet v znamenju slovenskega leposlovja, smo posebno pozornost namenili literaturi. Dr. Tanja Schwarzmeier z Alpsko-jadranske univerze v Celovcu je v predavanju z delavnico *Integrating literature in foreign language teaching* predstavila delo s poezijo pri pouku tujega jezika. Matej Klemen pa je predstavil projekt *Stopenjsko branje* (gl. točko 5). Za strokovne sodelavce in učiteljice, zaposlene na Centru za slovenščino, ter lektorice programa Leto plus je dr. Tanja Schwarzmeier 16. 10. 2020 izvedla tudi izobraževanje z naslovom *Teaching phases: How to structure teaching material?* in predstavila modele priprave učbeniškega gradiva.

Decembrsko srečanje 22. in 23. 12. 2020 je prav tako potekalo na daljavo preko aplikacije Zoom. Prvi dan se ga je udeležilo 67 udeležencev, drugi pa 55. Dr. Ina Ferbežar s Centra je s predavanjem in delavnicami *Seja o Seju: kaj piše v njegovem dodatku* predstavila dokument *Dodatek k Skupnemu evropskemu jezikovnemu okviru*, dr. Domen Krvina z ZRC SAZU je nastopil s predavanjem *Rodilnik zanikanja – pregled po problemskih sklopih: pojasnila in primeri*, dr. Mihaela Knez s Centra je orisala *Jezikovno vključevanje učencev priseljencev v slovenske šole*, lektorice Andreja Markovič, Tanja Jerman, dr. Jasmina Šuler Galos, dr. Mojca Stritar Kučuk, Svetlana Jandrić, Polona Liberšar, Helena Šter, dr. Saša Vojtech Poklač, Staša Pisek, mag. Meta Klinar in mag. Laura Fekonja Fonteyn pa so z udeleženci delile svoje dobre prakse pri poučevanju na daljavo.

O usposabljanjih za izpraševalce na izpitih iz znanja slovenščine več v poročilu Izpitnega centra.

2 Izvedba izobraževalnih dejavnosti za različne naročnike

Na Centru smo v akademskem letu 2019/20 že šestnajstič izvedli specializirani tečaj slovenščine in izobraževalni seminar za slovenske učitelje iz Italije, ki so na podlagi določil Osimskih sporazumov upravičeni do enoletnega usposabljanja v jeziku in stroki na visokošolskih izobraževalnih ustanovah v Sloveniji. Zanje smo oblikovali serijo srečanj in leta 2020 izvedli predavanja in delavnice, na katerih smo se ukvarjali s slovensko terminologijo, zlasti športno, razmišljali o obravnavi različnih besedil, o preverjanju in ocenjevanju znanja, o učiteljevem govoru in zborni izreki ter skupinski dinamiki.

Štipendistom po Osimskih sporazumih in tudi izobraževalcem je študijsko leto 2019/20 poleg običajnih izzivov prineslo še dodatnega: epidemijo koronavirusa in omejitve gibanja. Del programa smo lahko izvedli na srečanjih v živo, kot je bilo načrtovano, v času epidemije pa smo nekatera srečanja izvedli preko videokonference. Epidemija je onemogočila, da bi v celoti izpeljali tudi spremljevalni program, v katerem smo želeli štipendistom približati kulturni utrip glavnega mesta. V evalvaciji so vsi udeleženci seminar ocenili kot zelo dober (ocena 5,0, pri čemer je bila najvišja možna ocena 5). Strinjali so se, da so izvedeli nove stvari (ocena 4,9) in dobili informacije, ki so uporabne za njihovo delo (ocena 4,9). V komentarjih so pohvalili zlasti strokovnost in dostopnost predavateljev ter organizacijo.

Oktobra 2020 je s seminarjem začela nova skupina štipendistov. Jeseni smo izvedli po dve izobraževalni srečanji v živo in na daljavo ter del spremljevalnega programa. Upamo, da bo spomladi 2021 mogoče izvesti vsaj del izobraževalnih srečanj v živo, saj tak seminar štipendiste po Osimskih sporazumih poveže med sabo in s strokovnjaki ter jim ponudi tudi prostor za deljenje izkušenj in spoznavanje izkušenj kolegov, ki delujejo v podobnem okolju.

Seminarje za obe skupini štipendistk so izvedli zaposleni na Centru (dr. Ina Ferbežar, dr. Damjana Kern Andoljšek, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanja sodelavca (dr. Hotimir Tivadar, dr. Mojca Žagar Karer).

O drugih izobraževanjih, izvedenih v skladu z naročniškimi pogodbami, več v poročilu programa Slovenščina za otroke in mladostnike.

3 Začetno in nadaljevalno usposabljanje za poučevanje slovenščine kot tujega jezika

Po ustaljenem modelu smo izvedli 20-urno Začetno in Nadaljevalno usposabljanje v Ljubljani. Načrtovali smo tudi izvedbo obeh seminarjev v Mariboru, vendar ju zaradi omejitev gibanja in združevanja med epidemijo nismo mogli izvesti.

Nadaljevalno usposabljanje v Ljubljani je potekalo 25. 2., 3. 3., 19. in 26. 5. ter 2. 6. 2020, udeležilo se ga je 20 udeleženk. Začetno usposabljanje v Ljubljani pa je potekalo 9., 16., 17. in 23. 10. 2020. Udeležilo se ga je 21 udeleženk. Želeli smo si, da bi seminarja lahko v celoti izvedli v živo, a so nas ukrepi v zvezi s koronavirusom prisilili, da smo obe usposabljanji po prvih dveh srečanjih prestavili na splet in ju izvedli preko Zooma.

Usposabljanji so izvedli sodelavci Centra (Tanja Jerman, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanji sodelavki (dr. Nataša Pirih Svetina, dr. Namita Subiotto).

4 Seminarji v okviru Centra za pedagoško izobraževanje

V sodelovanju s Centrom za pedagoško izobraževanje na Filozofski fakulteti smo v letu 2020 izvedli tri različna usposabljanja. Vsa so potekala v okviru programa KATIS in so bila namenjena učiteljem oz. vzgojiteljem, ki poučujejo učence priseljence oz. učence Rome. Prvo (16-urno) usposabljanje, ki smo ga izvedli 11. in 12. 9., je bilo namenjeno učiteljicam in učiteljem slovenščine v tretjem VIO in srednji šoli, ki izvajajo začetni pouk slovenščine za učence in dijake priseljence. Udeležilo se ga je 8 udeleženk. Oktobrsko 8-urno usposabljanje je bilo namenjeno vzgojiteljicam in vzgojiteljem ter učiteljicam in učiteljem v prvem VIO (imeli smo 15 udeleženk) oz. vrtcu. Na obeh usposabljanjih so bile prisotnim glede na njihovo ciljno publiko predstavljeni pristopi in metode pri poučevanju slovenščine kot J2, relevantna učna gradiva in v letu 2020 sprejeti učni načrti za začetni pouk slovenščine. Obe usposabljanji sta bili izvedeni v živo. 25. 11. pa je preko spletnega orodja Zoom potekalo še tretje (8-urno) usposabljanje z naslovom Poučevanje slovenščine in preverjanje znanja pri učencih osnovne in srednje šole, ki so govorci slovenščine kot drugega jezika (udeležilo se ga je 22 učiteljev). Prvi dve usposabljanji je izvedla dr. Mihaela Knez, tretje pa dr. Mihaela Knez in dr. Ina Ferbežar. Vsa tri usposabljanja so bila s strani MIZŠ sofinancirana in tako za učitelje in šole finančno lažje dostopna. Dober odziv udeleženk in udeležencev na samih srečanjih in tudi pri evalvaciji programov (povprečna ocena vseh navedenih usposabljanj znaša 8,68, pri čemer je bila najvišja možna ocena 9) kažejo na to, da so taka usposabljanja s strani šol in učiteljev zaželena in potrebna, zato jih bomo (če bomo pri prijavi na razpis uspešni) ponudili tudi v prihodnjem letu.

5 Projekt Stopenjsko branje

Ideja o pripravi stopenjskih beril (angl. *graded readers*) se je v letu 2020 začela uresničevati. Oblikovana je bila skupina učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika in drugih sodelavcev Centra – trenutno jih je v projekt vključenih 26. V letu 2020 smo poskusno priredili del zgodbe o Martinu Krpanu in pripravili smernice za prirejanje literarnih besedil. Pripravljen je bil tudi protokol testiranja zgodb pri bralcih. Zasnovali smo serijo štirih knjižic o slovenskih junakih, ki bodo predvidoma izšle leta 2021. Poleg tega se je v letu 2020 začelo oz. po dolgem premoru nadaljevalo delo na korpusu učbenikov za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Obetamo si, da si bomo s podatki iz korpusa lahko pomagali tudi pri pripravi stopenjskih beril.

6 Sklep

Seminarjev Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik se udeležujejo različni profili učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da so z našim izobraževalnim programom zadovoljni in da se pri nas lahko usposobijo za uspešnejše opravljanje svojega poklica (gl. grafe v nadaljevanju). V prihodnje si na programu Izobraževanje želimo natančneje raziskati izobraževalne potrebe različnih skupin učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika (učiteljev učencev in dijakov priseljencev, učiteljev na tečajih za odrasle v Sloveniji in zunaj nje, učiteljev na univerzah v Sloveniji in po svetu ter drugih). Ob rezultatih, ki so se pokazali pri raziskavi Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik (prim. poglavje Projekti), načrtujemo nadaljevanje raziskave. Na podlagi rezultatov želimo dopolniti izobraževalno ponudbo z novimi seminarji in usposabljanji.

Graf 1: Ocenite vsebino izobraževalnega seminarja na Centru za slovenščino

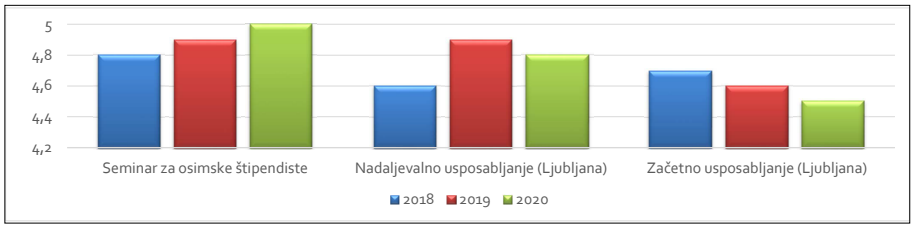

Graf 2: Zadovoljna/Zadovoljen sem, da sem se udeležil/a izobraževalnega seminarja na Centru za slovenščino

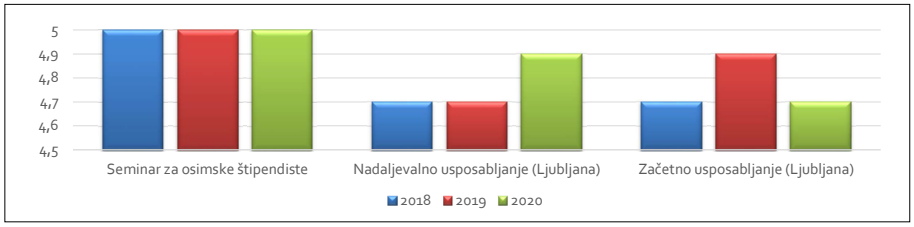

Graf 3: Informacije, ki sem jih dobil/a, so uporabne za moje delo

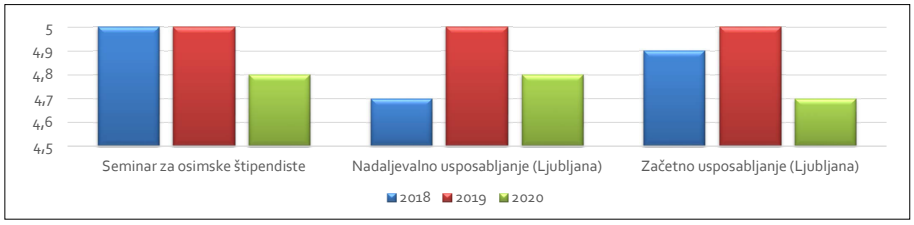

Graf 4: Organizacija seminarja je bila … (5 – zelo dobra, 4 – dobra, 3 – niti dobra niti slaba, 2 – slaba, 1 – zelo slaba)

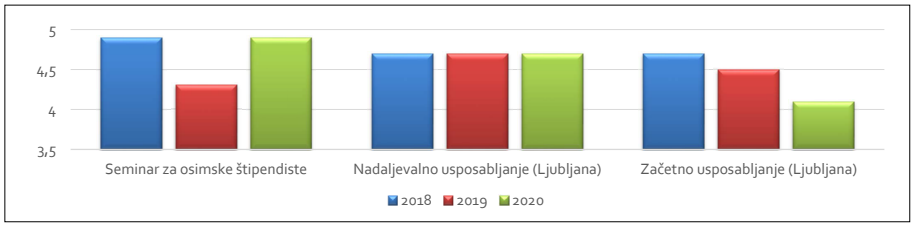

Založniška dejavnost

mag. Mateja Lutar

1 Uvod

Leto 2020 je bilo drugačno od preteklih, hkrati pa je bila ta drugačnost na nek način enakost, ki je zaznamovala cel svet. Drugačna enakost ali enaka drugačnost? Omejitve, ki jih je s sabo prinesel pojav koronavirusa, so zahtevale prilagoditev načrtovanega dela tudi pri programu založništva.

2 Poletne prireditve Centra

Poletne prireditve, kot so Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Poletna šola in Mladinska poletna šola slovenskega jezika, so potekale na daljavo, zato so bile tudi tiskovine, ki so njihove stalne spremljevalke, prilagojene novim okoliščinam.

56. seminar slovenskega jezika, literature in kulture (na daljavo) tokrat ni imel krovne teme, na katero bi vabljeni predavatelji pripravili svoja predavanja. Udeležencem seminarja smo ponudili strokovna predavanja z izbranimi vsebinami s področja slovenskega jezika, literature in kulture. Predavanja so bila izvedena na daljavo preko spleta, niso pa bila objavljena v tradicionalni večavtorski monografiji. Vseh šest predavateljev je pripravilo povzetek oz. napoved vsebine svojega predavanja. Povzetke predavanj s seznamom literature smo objavili v *Vodniku po programu* (22 strani, 200 izvodov), ki so ga prejeli vsi udeleženci skupaj z učnim gradivom, objavljen pa je tudi na spletni strani Centra za slovenščino.

Poletna šola in Mladinska poletna šola slovenskega jezika sta vodnik po programu pripravili v skrajšani in e-obliki. Udeležencem so pred začetkom tečaja poslali zvezek za zapiske s poletnošolskim motivom, pozdravno pismo in učno gradivo. Po zaključku Mladinske poletne šole je izšel tudi *Poletnik*, časopis s prispevki udeležencev. V okviru programa Tečaji je v letu 2020 izšel *Zimopis,* drugih drobnih tiskovin, ki sicer spremljajo tečaje, npr. *Pošopis* in *Prevodi*, pa zaradi spremenjenega načina dela niso pripravili.

3 Simpozij Obdobja

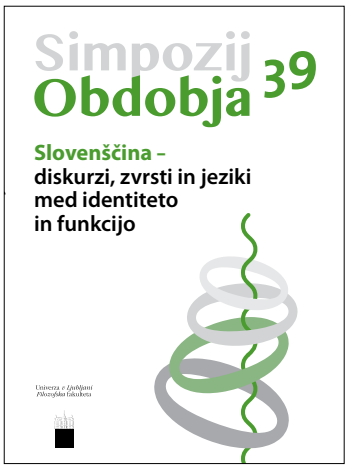

Simpozij Obdobja 39 je potekal preko spletne videokonferenčne platforme, pred dogodkom pa je izšla monografija z naslovom *Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo* (368 strani, 350 izvodov), ki jo je uredila izr. prof. dr. Jerca Vogel.

V monografiji je 37 znanstvenih razprav, v katerih so avtorji razmišljali o razmerju med diskurzi, zvrstmi in jeziki v sodobnem slovenskem jezikovnem prostoru. Predsednica simpozija v uvodniku ugotavlja, da na ta razmerja oz. na spreminjanje jezikovne prakse v zadnjem času vplivata predvsem dva dejavnika, to sta globalizacija in večja spremenljivost in fluktualizacija individualnih ter kulturnih življenjskih prostorov in stilov, ki so značilni za današnjo družbo. Z vidika področij osebnega, formalnega in javnega življenja in tega, kako govorci s svojo izbiro izražajo identiteto in uresničujejo različne funkcije, je razprave razvrstila na pet sklopov: Slovenščina v medijskem prostoru, Slovenščina v znanosti, Slovenščina v šoli, Slovenščina v umetnosti ter Jezik kot izraz kolektivne in osebne identitete. Razprave ponujajo izhodišča za nadaljnje raziskovanje in premislek o potrebi po diskurzivni prožnosti ter kritični izbiri jezikov, diskurzov in zvrsti. Vsi prispevki so v celoti dostopni tudi v elektronski obliki na spletni strani Centra za slovenščino.

4 Učbeniki in priročniki za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika

V letu 2020 smo ponatisnili naslednja učbeniška gradiva: *Slovenska beseda v živo 1b* (učbenik in delovni zvezek), *Fonetika 1* (učbenik), *Pot do izpita iz slovenščine* (učbenik), Čas za slovenščino 1 (učbenik in delovni zvezek), Čas za slovenščino 2 (učbenik in delovni zvezek), *Križ kraž 1* (učbenik), *Oblike v oblakih* (slovnične preglednice in zgibanko z izbranimi preglednicami) in knjižico *Žepna slovenščina* (nemščina, albanščina).

Delo na področju priprave novih gradiv se ni ustavilo, so pa spremenjene razmere nekoliko vplivale na načrtovano delo. Tečaje smo izvajali na daljavo in ker v vse države pošiljanje učnih gradiv ni bilo možno ali pa je prispelo z zamudo, smo za udeležence pripravljali e-gradiva (pdf datoteke). Izbrane vsebine smo opremili z imenom udeleženca ter zaščito proti kopiranju in spreminjanju vsebine. E-gradivo so udeleženci dobivali v manjših sklopih. Za pripravo presonaliziranih učnih vsebin smo potrebovali kar nekaj časa, vendar se je v danih razmerah tak način zdel kot najustreznejša rešitev, da smo lahko izvedli tečaje in se prilagodili novi situaciji. Optimalnejša bi bila avtomatizirana spletna ponudba e-učnih gradiv (več o predlogu v poglavju *Projekti in načrti*).

V uredniškem postopku sta dve učni gradivi, prvo je učbenik, ki ga avtorice izhodiščno pripravljajo z mislijo na govorce slovanskih jezikov. Učbenik je prejel pozitivni recenziji

in je v postopku uredniškega in tehničnega usklajevanja ter priprave oblikovne zasnove. Drugo učno gradivo je namenjeno udeležencem Leta plus in tudi širše – v njem so v obliki tabel zbrane slovnične vsebine, ki jim sledi veliko število vaj. Po pozitivnih recenzijah je bilo konec leta 2020 gradivo predano v oblikovanje, izid načrtujemo v letu 2021. Obe učbeniški gradivi bosta tudi delno sofinancirani iz Sklada za učbenike FF. V prenovi je učbenik *Slovenska beseda v živo 2*, ki se bo razdelil na del a in del b, kot sta učbenika iz iste serije za začetno in izpopolnjevalno učenje. Študenta slovenščine na univerzi na Dunaju sta pod mentorstvom Elizabete Jenko pripravila didaktično igro (kartice), ki jo lahko uporabimo pri jezikovnem pouku. Metodologijo dela in nastajanje gradiva so predstavili v prispevku, ki je objavljen v zborniku Obdobja 38. Na Centru smo se odločili, da jim projekt pomagamo realizirati, vendar se je pri podrobnejšem uredniškem delu in testiranju pokazalo, da je med zbranim gradivom nekaj nedoslednosti. V želji, da bi bila igra čim enostavnejša, bomo gradivo poenostavili in prilagodili. Prilagojen nabor vsebin bomo ponovno testirali, ko bo poučevanje potekalo v živo.

5 Projekti in načrti

Na idejno pobudo učiteljev slovenščine na tujih univerzah smo začeli z raziskovanjem področja branja literature za govorce, ki jim je slovenščina tuji jezik, in razvijanjem metodologije za prirejanje literarnih besedil. Zasnovali smo projekt *Stopenjsko branje*, ki ga vodi Matej Klemen. V okviru projekta želimo pripraviti stopenjska berila (angl. *graded readers*), ki bi bila prilagojena in pripravljena za določeno stopnjo jezikovnega znanja. V pripravi je zbirka knjižic, ki bo predstavila slovenske junakinje in junake, pri projektu sodelujejo učitelji, ki imajo izkušnje s poučevanjem slovenščine kot tujega jezika in posredovanjem literarnih vsebin, ter drugi strokovnjaki in raziskovalci. Cilj prve faze projekta je pripraviti zbirko knjižic z besedili na ravneh A2 in B1. V sodelovanju s Centrom za jezikovne vire in tehnologije UL nastaja vzporedno s projektom *Stopenjsko branje* tudi korpus, v katerega smo vključili Centrove učbenike in v katerem bomo lahko preverjali, v kolikšnem deležu se besedišče v prirejenih literarnih besedilih ujema z besediščem v učbenikih.

Članom delovne skupine za načrtovanje tiskov Centra za slovenščino se je kot predstavnica Leta plus konec leta pridružila Meta Klinar. V letu 2019 smo naredili kompleksnejši načrt dela, ki mu v veliki meri sledimo. Imeli smo tudi dve srečanji: prvo predvsem zaradi predloga z osnutkom enote za gradivo z literarnimi besedili, ki ga je poslala Janja Vollmaier Lubej. Predlog v veliki meri sovpada z idejnim načrtom delovne skupine, zato smo podali nekaj usmeritev in pripomb na osnutek. Po popravkih in dopolnitvah izhodiščnega osnutka smo pripravo gradiva zaupali Janji Vollmaier Lubej, Mateju Klemenu in Mateji Eniko. Drugo srečanje je bilo namenjeno predvsem poročilu o delu in pogovoru, kako naj bi bilo pripravljeno gradivo z literarnimi besedili.

6 Za konec: razno

Spomladi smo sodelovali na fakultetnem sejmu akademske knjige Liber.ac, ki je bil glede na omejitve prilagojen in prestavljen v spletno okolje. Na enak način je bil organiziran tudi največji knjižni sejem, tj. 36. slovenski knjižni sejem. Naša gradiva so bila del virtualne stojnice, na kateri je Univerza v Ljubljani celovito predstavljala založniško dejavnost in ponujala svoje publikacije.

V zadnjem delu leta 2020 je bila ustanovljena Znanstvena založba Univerze v Ljubljani, ki želi v prihodnje nuditi podporo vsem svojim članicam pri načrtovanju in realizaciji publikacij. V sklopu tega je v načrtu tudi vzpostavitev spletne knjigarne, zato smo predstavili svoj predlog o vzpostavitvi portala, ki bi bil del spletne knjigarne. Predlagali smo, da naj bi spletna knjigarna omogočala zaprt naročniški sistem »Moja e-knjižna polica«, kjer bi bralec lahko dostopal do kupljenih PDF in ePub datotek z možnostjo listanja, zapisovanja, označevanja itn. Delovanje Moje e-knjižne police bi potekalo na način, da se kupec z nakupom knjige v e-obliki registrira (z uporabniškim imenom in geslom) tudi v svojo e-knjižno polico. Na njej ima ob nakupu naložene knjige, ki jih je plačal. Knjižna polica je nekakšen portal oz. listalnik – torej aplikacija, na kateri je omogočeno pregledovanje vsebine z listanjem. Portal ima določene dodatne pripomočke, kot so polje za vnos besedila, svinčnik, radirka, obarvanje besedila, obkroževanje ... Bralec si lahko ob besedilu naredi kakšen zapisek, kar se shrani v njegovo e-knjigo. Prenos vsebine s portala na svojo napravo ni možen, predviden ni niti natis knjige, morda bi možnost natisa omogočili z omejitvijo na 1 izvod. Na portalu, do katerega dostopaš z uporabniškim imenom in geslom, bi bil tako možen le ogled knjige in uporaba pripomočkov portala. Poskrbeti bi bilo treba tudi za dva tipa gesel: tip A, ki nima časovne omejitve, in tip B, ki je časovno omejen (z začasnim dostopom lahko študent sledi predavanju/tečaju dokler ne prejme naročene tiskane oblike gradiva). Generiranje gesel, pravic in povezave z nakupom bi bilo avtomatizirano in povezano s sistemom SAP. Pri izdelavi portala se lahko uporabi modifikacija že kakšne obstoječe platforme.

V letu 2020 je bilo veliko možnosti za različna izobraževanja, tekom leta sem se nekajkrat udeležila srečanj z namenom vzpostavitve in vključitve založniškega procesa v sistem

APIS. Konferenca *Language Show* (13.–15. 11. 2020), ki sicer poteka v Londonu, je bila dosegljiva od doma, saj je potekala na daljavo. Ponuja odličen in bogat nabor izobraževalnih vsebin z različnih področij poučevanja jezikov in predavatelje, ki imajo praktične izkušnje s poučevanjem tujega jezika. Konferenca je zanimiva za naše področje dela z več vidikov, zato bi bilo nujno, da se je udeležimo tudi v prihodnje. 25. in 26. 11. 2020 sem se udeležila tudi posveta o lahkem branju, ki je bil naslovljen *Jezik pride naproti*. Predstavljene vsebine, spoznanja in debate so uporabne predvsem za širjenje okvirja projekta *Stopenjsko branje*.

Leto 2020 je vsem prineslo izziv, na katerega smo se odzvali na različne načine. Bilo je tudi test fleksibilnosti in odzivnosti. Priložnost za učenje novih stvari in premagovanje navideznih meja. Želim si, da bi se za prihodnje ohranile dobre prakse preteklega leta in ponudile možnosti za *izbirno* drugačnost.

Projekti

dr. Ina Ferbežar, dr. Mihaela Knez

Jezik pri delu (2019–2021)

Center z Andragoškim centrom Slovenije in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport sodeluje pri projektu Jezik na delovnem mestu. Cilj projekta je pomagati odraslim priseljencem in priseljenkam pri učenju slovenščine za potrebe njihovega dela. Priseljenci potrebujejo znanje jezika, da najdejo ustrezno zaposlitev in morda v njej tudi napredujejo, hkrati pa jim zaposlitev pomaga pri učenju jezika, da se tako lažje vključujejo v družbo.

Podjetja, ki zaposlujejo priseljene delavke in delavce, pa tudi širša skupnost, se morda tega premalo zavedajo. Priseljence namreč čaka veliko izzivov, povezanih z razumevanjem delovnega procesa v podjetju, kar se neposredno odraža tudi pri uspešnosti opravljenih nalog. Zato je bila v okviru širšega projekta Jezik pri delu – Orodja za poklicni razvoj, ki ga je Evropski center za moderne jezike izpeljal v okviru programa Jeziki v središču učenja (2016–2019), pripravljena brošura *Jezik pri delu – hitri vodič*. Njen namen je ozaveščati vse deležnike o pomenu znanja jezika za potrebe dela.

Center je tako v letu 2019 opravil strokovno redakcijo slovenske različice te brošure (Tanja Jerman), v letu 2020 pa je Centrova delovna skupina (Ina Ferbežar, Damjan Huber, Tanja Jerman, Katja Krajnc in Simona Kranjc) sodelovala pri pripravi in pilotiranju posebnega vprašalnika, s katerim naj bi analizirali stanje in evidentirali potrebe na področju učenja jezika odraslih priseljencev pri delu v podjetjih. Poleg analize potreb je namen vprašalnika delodajalce tudi ozaveščati o nujnosti pomoči priseljenim delavcem in delavkam ter podpore pri njihovem učenju slovenščine – ne samo za uspešno opravljanje delovnih nalog, temveč tudi za uspešno socialno vključenost v delovno in družbeno okolje.

Projekt se bo v letu 2021 nadaljeval z izvedbo ankete, na podlagi odgovorov pa bomo v Centru pripravili tudi konkretnejše smernice za pomoč in podporo pri učenju slovenščine v podjetjih.

Dopolnitev in nadgradnja programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik (2019–2020)

V letu 2019–2020 je bil dopolnjen in nadgrajen javno veljavni izobraževalni program Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Ta ima v prvotni različici iz leta 2015 (Ur. l. RS 6/2015) tri ravni, novo različico pa dopolnjuje vstopna raven, kot Skupni evropski jezikovni okvir poimenuje najnižjo raven oz. raven A1.

Dopolnitev programa je rezultat šestmesečnega projekta, ki je obsegal več faz: izvedbo 80-urnega pilotnega tečaja slovenščine (november 2019–marec 2020) in pilotiranje izpita na vstopni ravni ter izvedbo vseh postopkov, ki so potrebni za vzpostavitev sistema preverjanja in certificiranja jezikovnega znanja. Postopki so obsegali naslednje faze:

- pregled tujih vzorčnih izpitov za raven A1,
- priprava izpitnega gradiva na ravni A1 v skladu s programom SDTJ,
- umestitev izpita (nalog, vprašanj) na ravni SEJA,
- recenziranje izpitnega gradiva (pisni in ustni del),
- pilotna izvedba izpita za 20 oseb – ciljna skupina kot na tečaju (izvedba izpita (pisno in ustno), snemanje ustnega dela izpita),
- statistična analiza rezultatov,
- določitev mejne vrednosti za branje in poslušanje,
- izdelava in preskus lestvic, ocenjevanje pisanja in govorjenja (posnetki govornih produkcij udeležencev izpita),
- umestitev govornih in pisnih produkcij na lestvice SEJA,
- določitev mejne vrednosti za govorjenje in pisanje na ravni A1.

Na podlagi postopkov smo pripravili opis vstopne ravni, s katero je dopolnjen program Slovenščina kot drugi in tuji jezik, poleg tega pa smo nekoliko dopolnili in razširili tudi ocenjevalna merila na osnovni ravni. K temu so nas navedle petletne izkušnje z izvajanjem izpitov iz znanja slovenščine po omenjenem programu, predvsem pa tudi dodatek k SEJU, ki ga je leta 2018 sprejel Svet Evrope in prinaša nove oz. izčrpno dopolnjuje ter razširja obstoječe opisnike ravni jezikovne zmožnosti v neprvih jezikih (prevod v slovenščino je v postopku redakcije).

Pri projektu so v ožji skupini sodelovale Ina Ferbežar (vodja projekta), Petra Likar Stanovnik in Mateja Eniko, poleg njih pa še Maja Đević Prah, Tanja Jerman, Damjana Kern Andoljšek, Jana Kete Matičič, Matej Klemen, Mihaela Knez, Katja Krajnc, Mateja Lutar, Melita Vešner in Brigita Vuga, vsi sodelavci s Centra.

Recenzentka pilotnega izpitnega gradiva: Damjana Kern Andoljšek, Center.

Recenzentke programa: Lidija Koceli, LU Žalec, Simona Kranjc, UL FF, in Nataša Pirih Svetina, UL FF.

Dopolnjeni program Slovenščina kot drugi in tuji jezik smo ob sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije poslali v potrditev Strokovnemu svetu za izobraževanje odraslih, z odredbo ministrice za izobraževanje pa je aprila 2020 stopil v veljavo (Ur. l. RS 78/2020). Projekt je sofinanciralo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik

Nacionalna evalvacijska študija Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik, je potekala v letih 2017–2020. Cilji študije so bili raznovrstni in večplastni. Usmerjeni so bili v preučevanje in evalvacijo organizacije izvajanja pomoči pri učenju slovenščine, ki se v slovenskih šolah izvaja za učence in dijake priseljence, učence Rome in učence materne govorce slovenščine, ki so se v Slovenijo preselili iz tujine. Eden od ciljev raziskave pa je bil tudi ugotoviti, kako dobro učenci priseljenci prve, druge in tretje generacije ter učenci Romi razumejo zapisana besedila. Zmožnost bralnega razumevanja je namreč z uspešnostjo šolanja tesno povezana.

V raziskavo je bilo vključenih 939 strokovnih delavcev iz 135 osnovnih in srednjih šol iz vseh slovenskih regij ter 1.202 učenca in dijaka iz 14 osnovnih in 14 srednjih šol iz 10 slovenskih regij.

Izsledki raziskave kažejo, da je tako na osnovnih kot na srednjih šolah ob vključitvi učencev in dijakov priseljencev največ pozornosti usmerjeno v pomoč pri učenju slovenščine, predvsem v obliki dodatnega pouka slovenščine, ki ga financira MIZŠ, pogosto je organizirana pomoč slovenskih vrstnikov oz. sošolcev, ki so govorci istega prvega jezika, več kot polovica šol priseljence seznani tudi s pomočjo, ki jo zanje ponujajo druge organizacije. Razmeroma redko pa šole priseljence seznanijo z možnostjo učenja njihovega prvega jezika. Organizacijo dela z učenci in dijaki priseljenci v večini šol v največji meri prevzema šolska svetovalna služba, v načrtovanje jezikovnega vključevanja pa so vpeti učitelji, ki izvajajo začetni pouk slovenščine, učitelji slovenščine in njihovi razredniki, redkeje pa drugi predmetni učitelji, k čemur bi veljalo šole dodatno spodbuditi.

Učenci in dijaki, ki se priseljujejo v Slovenijo, so v znanju slovenščine večinoma začetniki, primanjkljaj pri drugih predmetih pa se bolj izrazito kaže pri albansko govorečih priseljencih in pri nekaterih govorcih od slovenščine zelo oddaljenih jezikov.

Posebna pozornost je bila v raziskavi usmerjena v način izvedbe in uspešnost začetnega pouka slovenščine, še zlasti ker je v šolskih letih 2018/19 in 2019/20 prišlo do novih sistemskih rešitev in povečanja obsega začetnega pouka slovenščine. Iz odgovorov respondentov je razvidno, da so spremembe dobrodošle, spreminjanje ustaljene izvedbe začetnega pouka slovenščine (iz manj v bolj intenzivno obliko učenja) pa poteka počasi in pomeni za šole velik organizacijski izziv, zato bi potrebovale dodatno spodbudo in usmeritve.

Raziskava daje vpogled tudi v oceno usposobljenosti učiteljev za delo z učenci in dijaki priseljenci. Ravnatelji in svetovalni delavci menijo, da so njihovi učitelji, ki izvajajo začetni pouk slovenščine, najbolje usposobljeni za spremljanje jezikovnega napredka učencev in dijakov priseljencev, za poučevanje slovenščine kot drugega jezika in za pomoč učencem in dijakom pri socialnem vključevanju, najmanj pa za delo s starši priseljenci in za premagovanje jezikovnih ovir s starši in učenci priseljenci. Učitelji drugih predmetov pa so po njihovem mnenju najbolje usposobljeni za reševanje konfliktnih situacij, pomoč pri socialnem vključevanju učencev priseljencev in prepoznavanje ter premoščanje sociokulturnih razlik med učenci, najmanj pa za izvedbo jezikovnih prilagoditev pri posameznih predmetih, delo s starši in premagovanje ovir pri sporazumevanju s starši in učenci priseljenci.

Primerjava rezultatov, ki so jih pri testu, ki je preverjal bralno razumevanje, dosegli učenci in dijaki, vključeni v raziskavo, kaže, da so učenci in dijaki priseljenci tretje generacije pri razumevanju izbranih besedil dosegli primerljive oz. celo nekoliko boljše rezultate kot slovenski govorci brez migrantskega ozadja, medtem ko se je pri drugi generaciji priseljencev pokazala nekoliko slabša zmožnost razumevanja izbranih zapisanih besedil. Učenci in dijaki prve generacije priseljencev so pričakovano dosegli še nekoliko nižji rezultat, ena od pomembnejših ugotovitev študije pa je, da učenci in dijaki, katerih prvi jezik je zelo oddaljen od slovenščine, v prvih letih šolanja v Sloveniji v povprečju dosegajo precej nižje rezultate kot njihovi vrstniki, katerih prvi jezik je eden od slovanskih jezikov, zato bi bilo potrebno zanje v prihodnosti načrtovati še dodatno pomoč pri učenju slovenščine.

Izsledki raziskave, ki se nanašajo na učence Rome, kažejo, da se ti v slovenski šoli srečujejo s podobnimi jezikovnimi težavami kot učenci priseljenci, ki jih nekateri ob dodatni pomoči učiteljev uspešno premostijo, pri nekaterih pa se primanjkljaj v znanju slovenščine začne

kazati do te mere, da imajo težave pri razumevanju šolske snovi. Na to je sicer ob zelo omejenem številu respondentov (sodelovalo je le 6 učencev Romov) pokazala tudi naša raziskava o bralni zmožnosti, v okviru katere se je pokazalo, da dosegajo nekateri romski učenci zelo nizko bralno zmožnost.

Tudi pri nekaterih učencih in dijakih, ki so materni govorci slovenščine in so se v slovenske šole prešolali iz tujine, se ob vključitvi kaže primanjkljaj v znanju slovenščine, zato je po mnenju šolskih strokovnih delavcev dodatna pomoč pri učenju slovenščine, ki jo za te učence in dijake prinašajo novi šolski pravni dokumenti, zelo dobrodošla.

Ob ključnih rezultatih raziskave je v evalvacijski študiji podanih tudi nekaj predlogov za nadaljnje načrtovanje področja. Pri raziskavi so v ožji skupini sodelovali Ina Ferbežar, Damjana Kern Andoljšek, Mihaela Knez (vodja raziskave), Marko Stabej in Gregor Sočan, kot testatorji pa Mateja Lutar, Jana Kete Matičič, Katja Kralj, Petra Likar Stanovnik, Matej Klemen, Tjaša Alič in Maja Đević Prah.

Objave v medijih

Obdobja 39

Vse objave so dostopne v arhivu 39. simpozija Obdobja.

- Na mednarodnem slovenističnem simpoziju letos o identiteti in funkciji, *STA*, 18. 11. 2020
- Na mednarodnem slovenističnem simpoziju letos o identiteti in funkciji, Krog.sta.si, 18. 11. 2020
- Pastirji vejic prignali svoje črede na simpozij, *Radio Študent*, *Kulturne novice*, 19. 11. 2020

56. SSJLK

Vse objave so dostopne v arhivu 56. SSJLK.

- Poletna šola slovenščine ter seminar slovenskega jezika, literature in kulture letos na daljavo, Misli.sta.si, 6. 7. 2020
- Poletna šola slovenščine ter seminar slovenskega jezika, literature in kulture letos na daljavo, *STA*, 6. 7. 2020
- Poletna šola slovenskega jezika: Letos prestavljena na daljavo, *Večer* in Vecer.com, 8. 7. 2020, str. 17
- Poletna šola slovenščine ter seminar slovenskega jezika, literature in kulture letos na daljavo/Poletna šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 1*, *Svet kulture*, 9. 7. 2020
- Učenje slovenščine zaradi epidemije na daljavo, *Demokracija*, 16. 7. 2020, str. 64
- Seminar na daljavo, *Svobodna Slovenija/Eslovenia libre*, LXXIX/12, Buenos Aires, Argentina, 26. 7. 2020

Slovenščina na tujih univerzah

Argentina, Buenos Aires

- Rok Fink: Prijeten književni večer. *Svobodna Slovenija* 2019/4, str. 1, http://svobodnaslovenija.com.ar/prijeten-knjizevni-vecer/
- Tjaša Lorbek: Jezikovni orešček. Pedir turno po slovensko. *Svobodna Slovenija* 2019/5, str. 2, http://svobodnaslovenija.com.ar/pedir-turno-po-slovensko/
- Tjaša Lorbek: Štipendije za tečaje slovenščine v Sloveniji. *Svobodna Slovenija* 2019/7, str. 3, http://svobodnaslovenija.com.ar/stipendije-za-tecaje-slovenscine-v-sloveniji/
- Tjaša Lorbek: Jezikovni orešček. Zapis ure v slovenščini. *Svobodna Slovenija* 2019/9, str. 2, http://svobodnaslovenija.com.ar/pedir-turno-po-slovensko-2/
- Rok Fink: Obisk na lektoratu. Pogovor z Marijem Čukom in Nadio Roncelli. *Svobodna Slovenija* 2019/10, str. 3, http://svobodnaslovenija.com.ar/marij-cuk-in-nadia-roncelli-na-lektoratu/
- Rok Fink: Pesnik Brane Mozetič znova obiskal Argentino. *Svobodna Slovenija* 2019/15, str. 3, http://svobodnaslovenija.com.ar/pesnik-brane-mozetic-znova-obiskal-argentino/
- Tjaša Lorbek: Jezikovni orešček. Kos in kosilo. *Svobodna Slovenija* 2019/15, str. 3, http://svobodnaslovenija.com.ar/kos-in-kosilo/
- Tjaša Lorbek: Jezikovni orešček. Koliko je ura? *Svobodna Slovenija* 2019/27, str. 2, http://svobodnaslovenija.com.ar/koliko-je-ura/
- Rok Fink: Svetovni dnevi znanosti in umetnosti. Stoletnica Univerze v Ljubljani in Branislava Sušnik. *Svobodna Slovenija* 2019/33, str. 3, http://svobodnaslovenija.com.ar/svetovni-dnevi-znanosti-in-umetnosti/.

Argentina, Cordoba

- Intervju z Majo Kračun. Radijska oddaja Okence v Slovenijo, Radio Argentina AM. Buenos Aires, 25. 1. 2020

Bosna in Hercegovina, Banjaluka

- Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti v Banjaluki, Slovlit, 5. 12. 2019

Hrvaška, Reka

- Intervju z dr. Klemnom Lahom za Radio Slovenija (novinarka Marjana Mirković) ob odprtju slovenske razstave *Korajža je ženskega spola* (o podvigu slovenskih alpinistk) na Reki, oddaja Sotočja (https://radioprvi.rtvslo.si/2020/03/sotocja-262/)
- Intervju z dr. Klemenom Lahom za Radio Slovenija (novinarka Marjana Mirković) ob uvedbi Slovenskega jezika 2 v pomladnem semestru

Hrvaška, Zagreb

- Prispevek na Radiu Koper: https://www.rtvslo.si/radiokoper/prispevki/novice/na-hrvaskem-vse-vec-zanimanja-za-pouk-slovenscine/495332)

Italija, Padova

- https://4d.rtvslo.si/arhiv/prvi-dnevnik/174657468
- https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2019/12/tdd-Na-univerzi-v-Padovi-posvet-o-zapuscini-etnologa-Milka-Maticetova-a9bb2edb-6fcc-4e91-b348-d9d9cd305daf.html?wt_mc=2.www.fb.undefined_ContentItem-a9bb2edb-6fcc-4e91-b348-d9d9cd305daf.&wt&fbclid=IwAR3Ah2cDGdtooqBGA_Ou7jd5zJ56XLmc7RZToGO8Pj7rqYP_Hog8owMZGmY
- https://4d.rtvslo.si/arhiv/prvi-dnevnik/174657468
- https://www.facebook.com/tvkoper/videos/1017339715279385/

Italija, Rim

- *TV SLO 1*, *Svet kulture*, 5. 12. 2019, https://4d.rtvslo.si/arhiv/kultura/174656429
- *Radio ARS*, *Kultura*, 5. 12. 2019, https://ars.rtvslo.si/2019/11/svet-kulture-1095/, čas: 11 min 50 s–14 min 40 sek
- https://m.facebook.com/bralnaznacka/posts/1392987670859549/?_rdr
- *Radio prvi, Slovencem po svetu*, 13. 12. 2019 https://radioprvi.rtvslo.si/2019/11/slovencem-po-svetu-249/

Italija, Trst (Odd. za humanistiko)

- Pogovor z Rado Lečič o novem priročniku *Slovenski predlogi in frazemi*, *ZarJana* (Če se ne bomo za jezik vsi bolj potrudili in ga negovali, se nam kot narodu slabo piše), 25. 2. 2020
- Robert Grošelj, S katerim sklonom se vežejo blizu, na, pred, po, skozi? V knjigi tudi več kot 400 frazemov in 30 pregovorov (ocena knjige Rade Lečič: S*lovenski predlogi in frazemi z naslovom*), *Primorski dnevnik*, 27. 2. 2020

Italija, Trst (Oddelek za prevajanje)

- Intervju na *Radiu Trst*, novinar Peter Rustia, http://www.raiyoyo.it/dl/portali/site/articolo/ContentItem-58892e22-de06-43ea-aa6e-610b03f058aa.html

Japonska, Tokio

- intervju na *Radiu 2* (praznovanje božiča in novega leta na Japonskem), 1. 1. 2020
- intervju na *Radiu 1* (življenje na Japonskem, poučevanje slovenščine, koronavirus ...), 12. 2. 2020
- intervju na *Radiu 1* s študenti slovenščine in radijsko voditeljico Evo Godina, 2. 8. 2020

Kitajska, Peking BFSU

- Našo šolo je obiskala slovenska veleposlanica na Kitajskem Suhadolnik, *Weixin/WeChat*, https://mp.weixin.qq.com/s/hZxKPvS6ZjZeJV4YUVhoRQ, 30. 10. 2019
- 100 let UL v Pekingu, Svet kulture, RTV SLO – ARS, https://4d.rtvslo.si/arhiv/svet-kulture/174657498, 10. 12. 2019
- Metka Lokar: prejemnica mednarodne Pretnarjeve nagrade, *Gorenjska 2019: priloga Gorenjskega glasa* 101, 20. 12. 2019, str. 38
- Milijoni ljudi v karanteni, *Gorenjski glas*, 21. 2. 2020, str. 20 (dostopno tudi na http://www.gorenjskiglas.si/article/20200224/C/200229900/1082/1039/milijoni-ljudi-v-karanteni)

Madžarska, Sombotel

- 3. decembra sta se rodila poet in univerza, *Porabje*, 12. 12. 2019, str. 9, https://www.zveza.hu/sl/casopis_porabje/

Nemčija, Tübingen

- Slovlit:
  - Irma Kern: Iz Tübingena 1: Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti ob 100-letnici Univerze v Ljubljani – slovenska literatura na lektoratu slovenščine v Tübingenu, *Slovlit*, 12. 12. 2019
  - Irma Kern: Iz Tübingena 2: o Svetovnih dnevih slovenske znanosti in umetnosti ob 100-letnici Univerze v Ljubljani: literarna delavnica – sodobni pogledi na delo Primoža Trubarja, *Slovlit*, 12. 12. 2020
  - Irma Kern: Iz Tübingena za slovenski kulturni praznik 2020 T. Žigon o slov.-nem. prevajanju za slov. kulturni praznik 2020, *Slovlit*, 7. 2. 2020

  - Irma Kern: Iz Tübingena: A. Maček o nem-slov. in slov.-nem. prevajanju za slov. kulturni praznik 2020, *Slovlit*, 7. 2. 2020
- Newsletter Transstar Europa:
  - http://transstar-europa.com/newsletter-transstar-europa-32015/
  - http://transstar-europa.com/

Poljska, Katovice

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, konferenca Slovensko-poljski medkulturni dialog ter rokovnik, *Slovencem po svetu*, *Radio Prvi*, 20. 12. 2019, https://radioprvi.rtvslo.si/2019/12/slovencem-po-svetu-250/ (posnetek od 2:40)
- FB-skupini Słowenia za hałdami in https://www.facebook.com/SlawUS.IFS/timeline/

Poljska, Lodž

Spletna stran fakultete in FB-profil (Katedra Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Łódzkiego):

- o *Svetovnih dnevih slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljan*i. O vseh drugih dogodkih so bila obvestila objavljena na strani fakultete
- obisk Veleposlaništva Republike Slovenije v Varšavi – študentke Katedre slovanske filologije, ki na Univerzi v Lodžu študirajo slovenski jezik, so 6. 12. 2019 obiskale veleposlaništvo RS v Varšavi
- obisk predstavnika Veleposlaništva Republike Slovenije – gospod Matej Šoba, strokovni sodelavec Veleposlaništva Republike Slovenije, se je udeležil prireditve ob *Svetovnih dnevih slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani,* ki je potekala na Univerzi v Lodžu

Poljska, Varšava

- 8. 10. 2019 so študentke petega letnika predstavile študij slovenistike na radiu varšavskih študentov Kampus
- 20. 12. 2019 je Tina Jugović med drugim predstavila rokovnik, pri nastanku katerega so sodelovale tudi varšavske študentke: *RTV Slovenija, Radio Prvi*, https://radioprvi.rtvslo.si/2019/12/slovencem-po-svetu-250

Portugalska, Lizbona

- predstavitev lektorice Mateje Rozman, S*lovencem po svetu*, 18. 9. 2020 https://www.poiesis.si/tag/mateja-rozman/

Romunija, Bukarešta

- Čas, potrpežljivost in kak mlad biser, *Večer*, 21. 1. 2020
- intervju s Katarino Dovč, *Slovencem po svetu, Radio Prvi*, 6. 12. 2019
- V okviru Evropskega dneva jezikov: video za FB profil Slovenskega veleposlaništva v Bukarešti, 26. 9. 2020

Slovaška, Bratislava

- Razstava Slovaško-slovenska dimenzija v Nitri:
  - https://www.hlavnespravy.sk/vystavu-slovensko-slovinska-dimenzia-ponitrianskom-muzeu-nitre-otvorili-aj-za-ucasti-velvyslanca-slovinskej-republiky-slovensku/2020694#
  - https://mynitra.sme.sk/c/22327868/slovensko-alebo-slovinsko-vecna-dilema-vsetkych-cudzincov.html

Srbija, Beograd

- intervju z Majo Đukanović, *Delo*, 21. 2. 2020, https://www.delo.si/novice/svet/tukaj-sta-slovenija-in-slovenscina-vedno-nekaj-pozitivnega-281009.html

Španija, Granada

- Fotografska razstava slovenske fotografinje Sandre Požun v Casa de los Tiros v Granadi, 30. 9. 2019–31. 10. 2019:
  - https://www.laguiago.com/evento/el-palacio-de-los-condes-de-gabia-acoge-una-exposicion-de-la-fotografa-sandra-pozun/
  - https://canal.ugr.es/evento/feminas-exposicion-de-fotografia-de-sandra-pozun/
  - http://novedades.granadaturismoyocio.com/events/feminas-exposicion-de-fotografia-de-sandra-pozun/
  - https://www.facebook.com/dipgra/posts/2945050095510132
  - https://elegirhoy.com/index.php/evento/exposiciones/feminas

- Pogovor z Ano Fras idr. Slovencem po svetu, *MMC RTV Slovenija, Radio Prvi*, 22. 3. 2020, https://arhiv.slovenci.si/pogovor-z-novo-ministrico-za-slovence-v-zamejstvu-in-po-svetu-heleno-jaklitsch/
- Pogovor z Ano Fras idr. Slovencem po svetu, *MMC RTV Slovenija*, Radio Prvi, 26. 6. 2020, https://radioprvi.rtvslo.si/2020/06/slovencem-po-svetu-277/

Ukrajina, Kijev

- na 3. programu ukrajinskega radia (kultura) so bili ponovno predvajani intervjuji s slovenskimi pesniškimi gosti in učiteljico slovenščine, ki smo jih posneli v lanskem študijskem letu (glej lansko poročilo)

Združene države Amerike, Cleveland

- Cleveland.com, januar 2020:
  - https://www.cleveland.com/life-and-culture/j66j-2020/01/a8c7fc12469816/kurtentovanje-slovenian-festival-announces-week-of-events-to-scare-away-winter-celebrate-culture.html
  - https://coolcleveland.com/2020/02/kurentovanje-is-bigger-than-ever-in-year-8/
  - https://www.wkyc.com/article/news/health/coronavirus/global-cleveland-translating-important-covid-19-updates-for-greater-clevelands-international-community/95-3c51b6e9-7739-4d30-968b-a86e5a853ebb
- Veleposlaništvo v Washingtonu ob dnevu Evrope pripravilo koncert Kreslina, maj 2020, https://www.24ur.com/popin/glasba/veleposlanistvo-v-washingtonu-ob-dnevu-evrope-pripravilo-interaktivni-koncert-vlada-kreslina.html

Združene države Amerike, Lawrence

- Slovene Studies Program Report: Slovene Studies at the University of Kansas, *SSS Newsletter*, Fall 2020

Združeno kraljestvo, London

- Na raziskovalem blogu UCL SSEES: prispevek študentke večernega tečaja slovenščine Carol Griffiths o literarnem večeru s Suzano Tratnik in našem prevajanju kratke zgodbe v angleščino skupaj s prevodom, https://blogs.ucl.ac.uk/ssees/2019/12/10/what-do-you-call-a-slovenian-chicken/, 10. 12. 2019

Tečaji slovenščine

- Tjaša Alič o portalu Slovene Learning Online, *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 10. 1. 2020
- Reportaža z Zimske šole slovenskega jezika (pogovor s Tanjo Jerman in udeleženci Zimske šole), *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 31. 1. 2020
- Pred Poletno šolo in Mladinsko poletno šolo slovenskega jezika (pogovor z Jano Kete Matičič), *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 22. 4. 2020
- Poletna šola slovenskega jezika na spletu (pogovor z Jano Kete Matičič), *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 3. 7. 2020
- Pogovor z udeleženko Poletne šole slovenskega jezika na spletu, Kristino Dolkas iz Grčije, *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 14. 8. 2020
- Pogovor z udeleženko Poletne šole slovenskega jezika na spletu, Aleksandro Špehar iz BIH, *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 21. 8. 2020
- Pred Zimsko šolo slovenskega jezika na spletu (pogovor z Jano Kete Matičič), *Radio Slovenija 1*, *Slovencem po svetu*, 20. 11. 2020

Izpitni Center

- Ina Ferbežar: Slovenščina je ozko grlo? Spet., *Dnevnik, Dnevnikov objektiv* 70/276, 28. 11. 2020, str. 18–19

Založništvo

- Dr. Hotimir Tivadar in Urban Batista: Fonetika 1 (ocena učbenika), *Slovenščina v šoli* 1/23, str. 62–65

Bibliografija strokovnih delavcev Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik 2020

Ina Ferbežar

- Ina Ferbežar: Slovenščina je ozko grlo? Spet., *Dnevnik, Dnevnikov objektiv* 70/276, 28. 11. 2020. 18–19.
- Ina Ferbežar idr: Okrogla miza »(Bližnja) srečanja oblikovalcev jezikovne politike«. *Slovenščina 2.0* 8/1. 92–112. https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9599/9220

Damjan Huber

- Damjan Huber (ur.): *Vodnik po programu 56. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture (na daljavo)*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/06/vodnik-za-splet.pdf
- Damjan Huber, Jerca Vogel (ur.): *Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo: program*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Program_Obdobja_39_splet.pdf
- Miha Sever: *Vpliv hitrosti govora na dolžino premorov v spikerskem govoru na primeru televizijskih informativnih oddaj 24ur in Dnevnik*. *Diplomsko delo*. Somentor Damjan Huber. Ljubljana: Filozofska fakulteta. https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=120497

Damjana Kern Andoljšek

- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.
- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.
- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.

Matej Klemen

- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.
- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.
- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.

Mihaela Knez

- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.
- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.
- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.

Katja Kralj

- Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Prvo vzgojno-*

izobraževalno obdobje. Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.

– Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.

– Knez, Mihaela, Klemen, Matej, Kern Andoljšek, Damjana, Kralj, Katja, 2020: *Učni načrt. Program osnovna šola. Začetni pouk slovenščine za učence priseljence. Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje.* Uredili Mihaela Knez, Matej Klemen, Katica Pevec Semec. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo.

Letno poročilo 2020
Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Pripravili: Sodelavke in sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik
Uredila: Mateja Lutar
Oblikovanje in prelom: Lavoslava Benčić
Izdal: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko
Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Za založbo: Mojca Schlamberger Brezar, dekanja

Ljubljana, oktober 2021

Publikacija je brezplačna in dostopna na https://centerslo.si.

ISSN 2784-451X

www.centerslo.si

ISSN 2784-451X